

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Dr. Oláh György kapta
a Semmelweis Budapest
Awardot

Átadták
a Semmelweis Egyetem
tudományos díjait

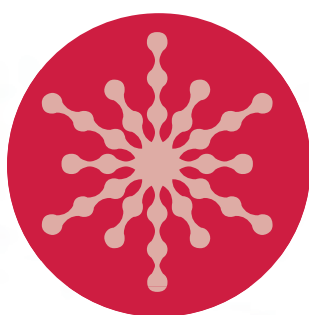
Hallgatói Fórum
a vizsgaszabályzatról

December 6-án

30% kedvezmény

a Semmelweis Kiadó **minden** könyvére
a Legendus és az EOK könyvesboltokban,
személyes vásárlás esetén!

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56141

Nyitvatartási idő: H-P: 9-16 óra

info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT

1094 Budapest, Tűzoltó utca 37-47.

Tel.: 459-1500/60475

Nyitvatartási idő: H: 11-13 óra,

K-P: 8:30-13 óra

Keress minket a facebookon is!

<https://www.facebook.com/semmelweis.kiado>

www.semmelweiskiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi, Egészségtudományi, Egészségügyi Közszolgálati, Fogorvostudományi, Gyógyszerésztudományi, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora; dr. **Szél Ágoston**

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. **Fejérvy Pál**

fejervy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke: dr. **Donáth Tibor** professor emeritus donath@ana.sote.hu

Felelős szerkesztő:

Tóth-Szabó Szilvia

toth.szilvia@semmelweis-univ.hu

Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Marketing és Kommunikációs Igazgatóság, 1085, Budapest Üllői út 26.

E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Kovács Bernadett (EHÖK-delegált)

kovacs.bernadett@ioc.sote.hu

Kovács Eszter (MKI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Márton Emőke (Rektori Hivatal)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus

sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)

tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Trojnár Eszter (EHÖK-delegált)

eszter.trojnar@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Fotók: attekovacs.com

Címlapfotó: Szigetváry Zsolt

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta: Mester Nyomda Kft.
ISSN 1586-6904

Dr. Oláh György kapta a Semmelweis Budapest Awardot	4. oldal
A Semmelweis Egyetem új díszdoktorai	5. oldal
Dr. Ádám Veronika vehette át a Semmelweis Emlékéremet	6. oldal
A Huzella Tivadar Emlékérem kitüntetettje dr. Kellermayer Miklós; a Jendrassik Ernő Emlékéremet dr. Igaz Péter kapta	7. oldal
Akadémiai egészségügyi intézmények nemzetközi találkozója a Semmelweis Egyetem szervezésében	8. oldal
Semmelweis Symposium: Fókuszban a gyulladást okozó betegségek	9. oldal
Folytatódik a rektori tanácskozó testület tagjainak bemutatása	10. oldal
Építsük újra az összetartás érzetét! – 1956-os megemlékezés	12. oldal
Kitüntetések Batthyány-Strattmann László születésének évfordulója alkalmából	13. oldal
Hallgatói fórum: A jogszabályoknak megfelelő keret szükséges az augusztusi vizsgaidőszakhoz	14. oldal
Bemutatjuk a K+F+I menedzsmentet	16. oldal
Bionikai Innovációs Központ: Úton a megvalósulás felé	18. oldal
Engedjék a betegeket segíteni! – E-patient Dave a Semmelweis Egyetemen	19. oldal
Tehetségnap a Semmelweis Egyetemen – sosem volt még ekkora érdeklődés	20. oldal
Tudás Útja – félmaraton futóverseny hallgatóknak, oktatóknak a budapesti egyetemeken mentén	21. oldal
Dr. Dabasi Gabriella: Már a preklinikai stádiumban gyógyítani kellene	22. oldal
Dr. Hollós Sándor: Úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!	23. oldal
Ich würde es jederzeit wieder so machen	24. oldal
Új sebészeti eljárásokat mutattak be a Rezidens Szalonban	25. oldal
Szentágothai János professzorra, az ország anatómia tanárára emlékeztek	26. oldal
A 70 éves Tomcsányi Teodórárt köszöntötték	27. oldal
Baráti Kör: Semmelweis az UNESCO Világelismerés listáján	28. oldal
Könyv- és filmbemutató a Semmelweis Szalonban	29. oldal
Fény és Árnyék – Atlasz Gábor kiállítása a Semmelweis Szalonban	30. oldal

Semmelweis.hu – új hivatalos webcíme van a Semmelweis Egyetemnek

November 11-től a **semmelweis.hu** a Semmelweis Egyetem elsődleges, hivatalos webcíme, így az egyetem honlapja és a központi rendszerbe tartozó több mint 120 alhonlapja is már ezen a domainen fut.

A változtatást egyebek mellett az indokolta, hogy az egyetem weboldalának korábbi címe, a *semmelweis-egyetem.hu* túl hosszú, külföldiek számára nehezen megjegyezhető és nem épült be a köztudatba. A még korábbi webcím, a *sote.hu* a tapasztalatok alapján még mindig népszerű, ám ez az egyetem régebbi elnevezésének rövidítése és ma már nem alkalmas arra, hogy közös platformot jelentsen mind a hat kar számára. A honlap szerkesztőbizottságában megfogalmazódott korábbi javaslatokkal összhangban az egyetem vezetése úgy döntött: a *semmelweis.hu* webcím harmonizál az egyetem elnevezésével és alkalmas mind a hat kar megjelenítésére. A régi címek az új webcím bevezetése után is működni fognak, és átvezetik az olvasót a *semmelweis.hu*-ra.

Az új webcím bevezetésével párhuzamosan változott a központi honlap néhány arculati eleme is; november 11-től egy letisztultabb megjelenésű oldallal találkozhat az, aki a Semmelweis Egyetem honlapjára kattint. A honlap szerkesztőbizottsága által jóváhagyott, felfrissített arculatban megmaradt a honlap színvilága és elrendezése, változás leginkább a fejléctet érintette, ahol a másodlagos menüsor helye és formája módosult. Megújult és könnyebben használhatóvá válik a keresés funkció is a honlapon.

Ugyancsak újdonság, hogy novembert közepétől kéthete érkezik az egyetemi e-mail fiókokba a Semmelweis Egyetem belső hírlevele, amely válogatást ad az egyetem központi honlapján megjelent cikkekből.

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Dr. Oláh György kapta az idei Semmelweis Budapest Awardot

A magyar származású Nobel-díjas kémikusnak, dr. **Oláh György**nek ítélte oda a Semmelweis Egyetem Szenátusa az idei Semmelweis Budapest Award nemzetközi díjat. A Semmelweis Egyetem legrangosabb elismerését dr. **Szél Ágoston** rektor és dr. **Molnár Mária Judit** rektorhelyettes a Dél-kaliforniai Egyetemen, az Oláh György professzor által alapított Loker Hydrocarbon Research Institute-ban adta át a díjazottnak.

Dr. Szél Ágoston rektor beszédében kiemelte: a Semmelweis Egyetem legmagasabb rangú, legtekintélyesebb tudományos elismerését, a Semmelweis Budapest Awardot 2009-ben alapította a Szenátus olyan kimagasló tudományos tevékenységek díjazására, melyek példaképpül szolgálhatnak nemcsak a jövő generációja, de a tapasztaltabb kutatók számára is. Az Awardot olyan természettudományi területen dolgozó, nemzetközileg elismert eredményeket elérő kutatók kaphatják, akik munkássága új utat mutat az élő természet megismeréséhez és az emberiség javát szolgálja. A rektor emlékeztetett arra, hogy 2010-ben **Jeremy K. Nicholson** kapta a díjat, a metabionomika terén végzett úttörő munkájáért, 2011-ben Sir **George Radda**, az MRI-vizsgálatok magyar származású atyja vehette át az elismerést, míg a múlt évben dr. **Somogyi Péter** neurobiológus, aki elsőként dolgozta ki az agykérgi sejtálózat leírásának módszerét, beleértve az idegsejtek különféle típusainak azonosítását. – Ma a kitüntetettek listája és a díj presztízse tovább emelkedik – fogalmazott dr. Szél Ágoston, hozzátéve, hogy a Szenátus egyhangú szavazással támogatta, hogy a 2013-as Semmelweis Budapest Awardot dr. Oláh György professzornak adományozza az egyetem.

Dr. Molnár Mária Judit tudományos rektorhelyettes laudációjában kiemelte: dr. Oláh György hosszú és sikeres pályafutása alatt számtalanszor bebizonyította, hogy minden szempontból méltó az elismerésre, a Semmelweis Egyetem számára pedig megtiszteltetés jelent, hogy egy ilyen nemzetközileg elismert tudóst tüntethet ki e díjjal. A rektorhelyettes felidézte, hogy Oláh professzor számos felismeréssel járult hozzá a természettudományos ismeretek szélesítéséhez. Ezek közé tartozik a stabil karbokationokkal, szupersavakkal kapcsolatos felfedezése, vagy éppen a metanol használatának új lehetőségeire vonatkozó felismerése, ám a sort még hosszán lehetne folytatni. Az ő kutatásai vezettek az olmozatlan benzin előállításának egy igen gazdaságos eljárásához is, kutatómunkájának eredményei enyhíthetik az emberiség függését a fosszilis üzemanyagoktól, valamint csökkenthetik a globális felmelegedés mértékét.

Dr. Molnár Mária Judit emlékeztetett arra, hogy dr. Oláh György a Budapesti Műszaki Egyetem vegyész-mérnöki karán tanult és dr. **Zemplén Géza**, a szerves kémia neves professzorának asszisztense lett. Az ötvenes évek elején annyira érdekelték a szerves fluorvegyületekre alapuló gyógyszerkutatások, hogy két évig félidős hallgatója lett a Semmelweis Egyetemnek (akkori nevén Budapesti Orvostudományi Egyetem).

– Akár Oláh professzor Dow Chemical Company-nél végzett tevékenységére gondolunk, akár clevelandi éveire a Western Reserve University-n vagy a Loker Hydrocarbon Research Institute-ban végzett kutatásaira, az eltökéltség és a tehetség megnyilvánulását látjuk, melynek köszönhetően egy példaértékű nemzetközi karrier bontakozott ki – fogalmazott dr. Molnár Mária Judit rektorhelyettes.

Dr. Oláh György tucatnyi könyvet írt, több mint 1400 tudományos közleményt publikált, 150 szabadalom fűződik a nevéhez. 53 különböző díjat, kitüntetést nyert el élete során, köztük a kémiai Nobel-díjat, a Corvin láncot, a Széchenyi-nagydíjat; s a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja 1990 óta.

Az elismerés átadásáról készített videót a Semmelweis Symposium megnyitóján vetítették le. A Los Angeles-i ünnepség után Dr. Oláh György interjút is adott, amelyben azt mondta, nagyon sajnálja, hogy nem tudott Budapestre utazni, de hálás a Semmelweis Egyetemnek az elismerésért.

Az interjúban beszélt tudományos munkájáról, kapcsolatáról az egyetemmel, és üzent a fiatal orvosoknak is. Úgy fogalmazott: *az orvoslás nem csak egy szakma, hanem hivatás is*. Hozzátette: tudja, hogy anyagi okok miatt sokan gondolják úgy, hogy külföldön könnyebben boldogulnának, de azt javasolta nekik, hogy tartsanak ki egy ideig. – Amikor én kezdtem, a kémia sem volt jövedelmező. A belső elismerés a legfontosabb, hogy az ember valamit tegyen, nemcsak azért, hogy saját magának megélhetést teremtsen, hanem talán azért is, hogy az emberiséget, az embertársait segítse – hangsúlyozta Dr. Oláh György az interjúban.

Oláh professzor Budapesten született 1927-ben. Az 1956-os forradalom leverése után hagyta el családjával Magyarországot, 1957 és 64 között Kanadában élt, majd az Egyesült Államokban telepedett le. George Olah néven, és már amerikai állampolgárként lett a Dow Chemical Company kutatója. 1965-től tanított a clevelandi, majd a dél-kaliforniai egyetemen, 1991-ben pedig megalapította a USC Locker Szénhidrogén Kutatóintézetet (Loker Hydrocarbon Research Institute). 1994-ben kapta meg a kémiai Nobel-díjat a karbokationok kutatásával kapcsolatos munkájáért; az indoklás szerint *újabb nagy lehetőséget tárt fel a vegyipar előtt, egybekötve szénhidrogén alapú új anyagok vagy komponensek előállításában*. A Nobel-díj után a figyelme a metanollal működő tüzelőanyag-cellák kutatása felé irányult. Az ő vezetésével kifejlesztett direkt metanolos tüzelőanyag-cella az utóbbi időben az egész világ érdeklődésének középpontjába került.

Dobozi Pálma, Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A díjátadóról készített videó, illetve az interjú megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján:

<http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Heten kaptak tiszteletbeli doktori címet

Az idei 39. év, hogy a Semmelweis Egyetem díszdoktori címet adományoz a Doctor Honoris Causa ünnepségen az egyetemmel hosszabb idő óta eredményes szakmai kapcsolatot ápoló, kiemelkedő professzoroknak. 2013-ban a karok felterjesztése és a Szenátus döntése alapján hét kiemelkedő professzor vehetett át tiszteletbeli doktori címet – mondta a Semmelweis Szalonban rendezett ünnepség megnyitásként Dr. Szél Ágoston rektor.

Az Általános Orvostudományi Kar felterjesztése alapján tiszteletbeli doktori címet vehetett át Professor **Tibor Juhász** (Department of Biomedical Engineering and Department of Ophthalmology, University of California), Professor **Gerhard M. Kostner** (Institute of Molecular Biology and Biochemistry, Medical University of Graz), Professor **Péter Gábor Medwecky** (University of South Florida) és Professor **Arthur J. Moss** (University of Rochester Medical Center). Laudációjukat Dr. **Hunyady László**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja ismertette.

Professor Tibor Juhász Magyarországon, Dorogon született, s noha az Irvine University főállású professzora, rendszeres és aktív résztvevője a hazai szemészeti konferenciának. Munkájának középpontjában a szemészeti lézerek fejlesztése áll. 2008 óta egy általa kifejlesztett lézer teszi még biztonságosabbá a szaruhártyaműtéteket.

Professor Gerhard M. Kostner a nemzetközi lipoprotein kutatás kiemelkedő személyisége. Több évtizede tart fenn szoros kapcsolatot a magyar lipidológiai kutató központokkal, intézete számos egyetemi posztdoktort és kutatót fogadott, egy kétoldalú együttműködés keretében.

Professor Peter G. Medveczky amerikai állampolgár, de Magyarországon született és 1970-ben a Semmelweis Egyetemen diplomázott. A világszerte elismert virológus és molekuláris biológus érdeklődésének középpontjában az onkogén és neurotrop herpeszvírusok állnak. Az Orvosi Mikrobiológiai Intézet és Prof. Medveczky között az 1980-as évek közepe óta igen sikeres az együttműködés.

Professzor Arthur J. Moss elévülhetetlen érdemeket szerzett az elektrofiziológia és a klinikai kardiológia terén. Az elmúlt két évtizedben a ventricularis aritmiák kerültek érdeklődésének központjába. A Semmelweis Egyetemen 2007-ben kezdte tudományos együttműködését a hirtelen szívhálál és szívelégtelenség, valamint annak nem-gyógyszeres kezelésének témakörében, mikor az egyetem csatlakozott a MADIT (Multicenter Automated Impaled Defibrillator Trials) - CRT klinikai vizsgálatához.

Az Egészségtudományi Kar felterjesztése alapján tiszteletbeli doktorrá vált Professor **Marie T. O'Toole** (Department of Nursing Rutgers University). Laudációját Dr. **Domján Gyula**, a kar dékánhelyettese ismertette. Professor Marie T. O'Toole rendkívül fontos, pótolhatatlan szerepet játszott a világ első, amerikai és európai partnerek között létrejött, kettős diplomát adó programjának elindításában az ápolóképzés területén. A program az Egyesült Államok-beli Nazareth College of Rochester, a finn Laurea University of Helsinki és a Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar együttműködésén alapul.

Díszdoktori címet vehetett át Professor **Peep Veski** (Institute of Pharmacy Faculty of Medicine University of Tartu). Laudációja a felterjesztő Gyógyszerésztudományi Kar dékánjától Dr. **Zelkó Románától** hangzott el. Professor Peep Veski Észtországban született, a Semmelweis Egyetem végzett gyógyszerészként 1975-ben, majd visszatért Észtországba, de azóta is több szalon kapcsolódik Magyarországhoz. A *Pharmaceutical Technology and Biopharmatics* területen sikeres együttműködés alakult ki a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetével, Dr. **Klebovits Imre** munkacsoportjával. Egyebek mellett ő kezdeményezte az észt- finn-magyar gyógyszerész társaság újjáélesztését.

Professor **Paul G. M. Luiten** (Faculty of Mathematics and Natural Sciences, University of Groningen) laudációját a jelölő Testnevelési és Sporttudományi Kar dékánhelyettese, Dr. **Berkes István** ismertette. Professor Paul G. M. Luiten a világ egyik legelismertebb tudósa az agyi érrendszeri neurobiológia és patológia területén, jelenleg az agy egészséges állapotban való megőrzése áll érdeklődése fókuszában. A Semmelweis Egyetemen és több magyarországi egyetemen is szoros szakmai, kutatási együttműködések alakított ki, neki köszönhetően két Semmelweis Egyetemen végzett hallgató szerzett PhD-fokozatot a Groningen University-n.

A díszdoktorok tudományos eredményeinek ismertetése után Dr. Szél Ágoston és a karok képviselő átnyújtották a díszdoktori oklevelet és a stólat a tiszteletbeli doktorrá fogadott kitüntetetteknek. A rektor az ünnepség végén reményét fejezte ki, hogy a korábban elindult együttműködések továbbra is sikeresek lesznek, és az új tiszteletbeli doktorok tovább terjesztik a Semmelweis Egyetem jó hírét határainkon túl is.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A laudációk teljes terjedelemben megtalálhatók a Semmelweis Egyetem honlapján.

Dr. Ádám Veronika vehette át idén a Semmelweis Ignác Emlékérmét

A Semmelweis Ignác tudományos ülésen dr. Ádám Veronika akadémikus professzor, az Orvosi Biokémiai Intézet igazgatója vehette át a Semmelweis Ignác Emlékérem és Jutalomdíj kitüntetését. Az díjátadón részt vett dr. Áder János köztársasági elnök és felesége, dr. Herczegh Anita is, az elismerést dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora adta át.

– A Semmelweis díj átadása egyetemünk legkiemelkedőbb, legbensőségebb ünnepélye, hiszen 1959 óta szinte minden évben egy olyan kiválóságot tüntetünk ki, aki intézményünk büszkesége, példaképe – nyitotta az ünnepséget a rektor. Felidézte: a Budapesti Orvostudományi Egyetem tanácsa 1959-ben határozatban mondta ki, hogy a magyar orvostudomány fejlesztése céljából annak egy-egy kiemelkedő művelőjét magas szintű tudományos munkássága elismeréseként évente jutalmazni kívánja. Dr. Szél Ágoston kiemelte: az idei kitüntetett elkötelezett oktató, szeret tanítani és fontosnak tartja,

kat, kutatási területe az elmúlt húsz évben a neurodegeneratív betegségekben kulcsszerepet játszó oxidatív stressz. Munkatársával kimutatták ennek legérzékenyebb korai targetjeit a központi idegrendszerben, leírtak egy korábban nem ismert mechanizmust az oxidatív stressz keletkezésében, és ennek jelentőségét egyes humángenetikai betegségek patomechanizmusában. Számos nemzetközi kongresszust szervezett, aktív tagja tudományterülete közösségének, jelenleg a rehabilitációs bizottság elnöke és tagja a rektor öttagú tanácsadó testületének. Munkássága során több kitüntetésben részesült, amelyek közül legjelentősebb a 2010-ben elnyert Széchenyi-díj.

Dr. Ádám Veronika az eseményen a díj és egyszersmind az egyetem névadójáról is megemlékezett: – **Semmelweis Ignác** jóval megelőzte korát, hiszen a kórokozó baktériumokat még nem ismerhette, mégis rájött, hogyan lehet védekezni a gyermekágyi láz ellen. Csak jóval halála után részesült elismerésben, amikor – a mikrobák felfedezésével – a világ megtudta, mi az, ami átkerül a boncolással az egészséges emberre – idézte fel.

Az intézményvezető által vezetett munkacsoport MTA-SE Neurobiokémiai Kutatócsoport néven július 1-jével kezdhetette meg működését, amely a Magyar Tudományos Akadémiától a metabolizmus és az oxidatív stressz összefüggésének vizsgálatára kapott támogatást. A professzor *Egy enzim-több funkció. A metabolizmus és az oxidatív stressz összefüggése* című előadásában munkacsoportjának kísérleteiről beszélt, melyek az alfa-ketoglutarát dehidrogenáz enzim köré szerveződnek. Ez a metabolizmus azon enzimjeinek egyike, mely elengedhetetlen a sejtek, a szervezet energiaellátásának biztosításához, és képes reaktív oxigénszármazékokat termelni.

Rávilágított: oxidatív stressz akkor keletkezik, amikor a reaktív oxigénszármazékok keletkezése megnő, vagy az elimináló mechanizmusok hatékonysága csökken. Ennek azért is van óriási jelentősége, mert – mint ahogy az mára nyilvánvalóvá vált – az oxidatív stressz az a folyamat, amit számos kóros állapotban a patológia egy meghatározott tényezőjének tekinthetünk. A betegségek túlnyomó többségének kialakulásában tehát szerepet játszik; a stroke, a sejtöregedés, illetve a Parkinson és az Alzheimer-kór létrejöttében is kóros szerepe van.

– Kutatócsoportunk többek között arra keresett választ, melyek az oxidatív stressz legtipikusabb targetjei, amik meghatározzák az oxidatív stressz indukálta kóros folyamatot. Végül kilyukadtunk a citrátkörnél, amiben három enzimet találtunk, melyek az oxidatív stresszre érzékenyek. Egyikükre, az alfa-ketoglutarát dehidrogenázra különös figyelmet fordítottunk, ennek ugyanis jelentős szerepe van a fiziológiában és a patológiában. Ezen kívül ez az oxidatív stressz egyik kulcstargetje és generálója, ami szokatlan egy, a metabolizmusban kulcsszerepet játszó, enzimtől – összegezte az akadémikus.

hogy a biokémia óriási és szerteágazó anyagából az orvostanhallgatók az ép és kóros működések megértéséhez szükséges molekuláris mechanizmusokat megismerjék. Laudációjában kifejtette: dr. Ádám Veronika a Semmelweis Egyetemen járta végig a ranglétrát, és lett tanársegédből tanszékvezető egyetemi tanár. 1990-től a Biokémiai Intézet igazgatója, vezetése alatt az intézet számos munkacsoportja révén nemzetközi rangot vívott ki magának. Oktat a PhD-képzésben is, a Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskolán kívül rendszeresen szervez kurzus-

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Átadták a Huzella és a Jendrassik Emlékérmeket

Tudományos ülés keretében adták át a Semmelweis Egyetem elismeréseit: a Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíj idei kitüntetettje dr. Kellermayer Miklós, míg a Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíját dr. Igaz Péter vehette át.

Az ünnepi ülést dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes nyitotta meg **Cicerót** idézve: *elismerés táplálja a művészeteket és a tudományokat*. Úgy fogalmazott, azért vagyunk itt, hogy elismerjük két kiváló kutatónk tudományos munkásságát. Tudósaink és egyben egyetemünk sikerét, a nemzetközi rangsorban elfoglalt helyét a kiváló képzésen és a tehetséges kutatókon túl az biztosítja, hogy a Semmelweis Egyetemen egységben van az oktatás, a gyógyítás és a kutatás. Egyetemünk büszke arra, hogy folytatni tudja a nagy elődök munkáját, és elismeréssel tartozik azoknak, akik a nehéz helyzetben is biztosítják a világszínvonalú tudományos munkát – hangsúlyozta dr. Molnár Mária Judit.

A rektorhelyettes emlékeztetett arra: a Semmelweis Egyetem a Jendrassik Ernő Emlékérmeket 1964, a Huzella Tivadar Emlékérmeket pedig 1990 óta a magyar orvostudomány fejlődésének elősegítése érdekében adományozza, mellyel az előző öt évben megjelent közleményeken alapuló önálló kutatásokat tartalmazó munkásságot kívánja jutalmazni.

Az idei Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíj kitüntetettje, dr. **Igaz Péter** belgyógyász, endokrinológus és klinikai genetikus 1997 óta a Semmelweis Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinikáján dolgozik, jelenleg egyetemi docensként. PhD fokozatát molekuláris immunológiai témában szerezte, mostanra témavezető a hormonális szabályozó mechanizmusok című PhD programban. Fő érdeklődési területe az endokrin betegségek genetikája és genomikája, elsősorban a mellékvese daganatainak terén. Többek között Richter Gedeon Publikációs Pályadíjjal és két alkalommal Bolyai János Kutatási Ösztöndíjjal is jutalmazták – méltatta az első előadót a rektorhelyettes.

Dr. **Igaz Péter** *Új eredmények a mellékvese-daganatok kóreredet, kórisméje és kezelése terén* címmel tartotta Jendrassik emlékeztetését, melyben hangsúlyozta: a hormontermelő mellékvesekéreg és mellékvesevelő-daganatok súlyos klinikai következményekkel járnak, prognózisuk rossz, kezelésük nem megoldott. Nehezíti a diagnosztizálást, hogy a mellékvesekéreg-daganatok rosszindulatúságának megállapításához nagy gyakorlat szükséges, a mellékvesevelő-daganatok esetében pedig ez nem is lehetséges. A velő-daganatok, rosszindulatú pheochromocytomák, illetve a kéreg-daganatok esetében nagy jelentősége van a mikro-RNS-eknek. Az utóbbi évtized slágermolekulái ugyanis segít-

seget nyújthatnak a daganat jó vagy rosszindulatúságának megállapításában, mivel ilyen esetekben megváltozik ezek mintázata. Dr. Molnár Mária Judit rektorhelyettes a Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíjjal kitüntetett dr. Kellermayer Miklósról, a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetének igazgatójáról elmondta: öt éve intézetigazgató egyetemi tanár, 2013 óta az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese. A biológiai tudományok doktora, munkássága során számos díjat, ösztöndíjat és pályázatot nyert el, többek között Bolyai, Eötvös és Széchenyi Ösztöndíjat vehetett át. Kutatási érdeklődése középpontjában az izomösszehúzódás és a citoskeletális funkciók mechanizmusai, biomolekuláris rendszerek biomechanikai tulajdonságai, illetve a mechanikai erők és a biokémiai folyamatok közti összefüggések állnak. Elsők között volt, aki egyetlen fehérjemolekulát nyújtott meg lézercsipesz segítségével, illetve egyedi amyloid fibrinumokat manipulált atomerő mikroszkóppal.

Dr. Kellermayer Miklós *Egyedi biomolekulák nanomechanikája* címmel tartott Huzella emlékeztetését így kezdte: az utóbbi húsz évben a biofizika módszertani fejlődésének köszönhetően lehetőség nyílt arra, hogy a molekulákat egyenként vizsgáljuk, akár manipuláljuk őket. A fehérjék gombolyodása során a kitekeredett molekulák tölcser alakú potenciál mentén különböző utakat bejárva siklanak le. Eközben itt-ott el is akadhatnak, föl is szaporodhatnak, ami súlyos betegségek kiváltó oka lehet.

Az intézetvezető elmondta: kísérleteikkel megpróbálták betekintést nyerni a fehérjegombolyodás finommechanizmusába, illetve megismerni e molekulának a mechanikai sajátosságait. – Az izminkban található óriásfehérjét, a *titint* lézercsipesz segítségével megnyújtottuk, a kalibrált lézercsipeszrel pedig kiszámítottuk azt az erőt, ami a molekulában a feszítés hatására ébred. Ha némi idő elteltével újra meghúzzuk ezt a molekulát, visszagombolyodik, ám a titin molekula ki- és visszatekerése során egyfajta dinamikus egyensúly alakul ki. A szenzoriként is működtethető titin tehát egy lengéscsillapító molekula – emelte ki a folyamat élet-tani jelentőségét.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Akadémiai egészségügyi intézmények nemzetközi találkozója a Semmelweis Egyetem szervezésében

Először tartott találkozót a közép-kelet-európai régióban az akadémiai egészségügyi intézményeket tömörítő nemzetközi szervezet, az Association of Academic Health Centers International (AAHCI). A kétnapos budapesti rendezvény társszervezője a Semmelweis Egyetem volt, amely a közelmúltban csatlakozott az AAHCI-hez.

Dr. Szél Ágoston rektor a megnyitón hangsúlyozta: egy egyetemnek kiemelten szüksége van tradícióra és innovációra, hiszen sem múlt, sem vízió nélkül nem lehet sikeres. Emlékeztetett arra, hogy 244 évvel ezelőtt éppen a konferencia nyitónapján, november 7-én egészítette ki Mária Terézia a híres Nagyszombati Egyetemet orvosi karral, és akkor kezdődött a Semmelweis Egyetem története.

Az egyetemek, az akadémiai intézmények hármass feladata az oktatás, a kutatás és a betegellátás, ebben a sorrendben – mutatott rá a rektor, hozzátéve: nem elég, ha ezt a három dolgot pusztán egy intézmény keretein belül, egymás mellett művelik, hanem a különböző területek együttműködésére, a tapasztalatok összeadására van szükség. Miként tudjuk a szinergiákat úgy használni, hogy mindhárom terület együtt és külön-külön is egyre sikeresebb legyen? – ez az egyik kulcskérdés, mutatott rá a rektor. Dr. Szél Ágoston megjegyezte, a stratégiák kialakításakor nagyon fontos arra is gondolni, hogy egyetemi szintű oktatás kutatás nélkül nem képzelhető el. A kutatással kapcsolatban a rektor kitért arra, hogy ma már a 2-3 fős, izoláltan dolgozó kutatócsoportok – még ha sikeres publikációkat is tudnak megjelentetni – egyre kevésbé képesek nagyobb pályázatok elnyerésére. Ezen a területen is kollaborációra van szükség. Az együttműködés, a közös gondolkodás azonban nemcsak az egyetemeken belül, hanem az egyetemek között is elengedhetetlen, és bármilyen régi gyökerekkel és jövőbe mutató vízióval is rendelkezik egy egyetem, nem állhat önmagában. A rektor az egyetemek közötti együttműködésekkel kapcsolatban példaként említette a Semmelweis Egyetem Asklepios Campus Hamburggal és a lugánói egyetemmel közös képzéseit.

Dr. Steven A. Wartman, az Egyesült Államok-béli Association of Academic Health Centers (AAHC) elnöke köszöntőjében hangsúlyozta: az első közép-kelet európai találkozó programja rendkívül széleskörű, a résztvevő intézmények is igen sokszínűek. Több mint 20 országból érkeztek szakemberek Kanadától Kínáig, Lettországtól Mexikóig. Különböző történelemmel, kultúrával, nyelvvél, gazdasági és egészségügyi rendszerrel rendelkező orszá-

gok képviselői jöttek össze, ám egy dolog közös bennük: fejlődést akarnak elérni az egészség és a jólét tekintetében. Mindezt az akadémiai feladataikon keresztül teszik, ami az egészségügyi szakemberek oktatása, a kutatás és a betegellátás. E három tevékenység támogatja és jobbra is teszi egymást.

Az AAHCI 2008-ben alakult a hasonló nevű amerikai székhelyű szervezet kibővítéseként, és ez az egyetlen nemzetközi szervezet, mely összeköti az akadémiai egészségügyi intézményeket az együttműködés elősegítése érdekében – hívta fel a figyelmet.

A konferencia nyitó szekciójában az akadémiai egészségügyi központ koncepcióját mutatta be dr. **Harold Paz**, az AAHCI igazgatósági elnöke, a Penn State University – Hershey Campus gyakorlati példáján keresztül. Rámutatott: egyik alapvető elképzelésük szerint minden a betegség-megelőzéssel kezdődik, majd a járóbeteg-ellátással és a folyamatos beteggondozással folytatódik. Az intézmények egymással szoros együttműködésben, integrált rendszerben működnek, ami nem csak az egyetemnek, de az ellátást végzőknek, a kórházaknak is jó, hiszen kihasználhatják az egyetem tudományos hátterét és a további karok segítségét.

Beszédet mondott dr. **Szócska Miklós** egészségügyi államtitkár, aki egyebek mellett kitért arra, hogy olyan egészségügyi rendszerre van szükség, melyben a járóbeteg-ellátás és a megelőzés nagyobb hangsúlyt kap, az egészségügy különböző szintjeinek és szereplőinek pedig csapatként kell együttműködniük. Az akadémiai, egyetemi ellátó intézményeknek kiemelt szerepük van a tudás, az új információk létrehozásában és elterjesztésében, ezért e célok elérésében is vezető szerepet kell vállalniuk. A helyi kórházaknak és az akadémiai intézményeknek együtt kell működniük, az akadémiai tudáscentrumoknak meg kell osztaniuk a felhalmozott tudást a periférián lévő intézményekkel is. Kitért arra is, hogy a gazdasági válság idején is figyelmet kell fordítani az innovációra, mely hatékonyabbá teszi az ellátást.

A kétnapos konferencia címe: *Együttműködésen alapuló ellátás: paradigmaváltás az oktatásban, gyógyításban és kutatásban*. Dr. Molnár Mária Judit, tudományos rektorhelyettes a címben szereplő paradigmaváltással kapcsolatban elmondta: az informatika, az információs technológia és a molekuláris biológia fejlődésével egy teljesen új típusú orvoslás felé haladunk. A klasszikus orvoslás reaktív, a beteg már meglévő tünetekkel fordul orvoshoz, a paradigmaváltás utáni orvoslás pro-aktív, melyben a betegségek megelőzése és predikciója nagyon fontos tényező. Az információs technológia fejlődése az oktatásban is számos változást hoz, a paradigmaváltás utáni kutatásban pedig a betegágy mellett fogalmazódik meg, mire van szükség, és ez a kiindulópont az alapkutatók számára.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A rendezvényről készített videó megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján:
<http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Semmelweis Symposium: Fókuszban a gyulladást okozó betegségek

Huszonkettedik alkalommal rendezték meg a Semmelweis Symposiumot, mely a Semmelweis Egyetem egyik legrangosabb tudományos eseménye. Dr. Szél Ágoston rektor megnyitó beszédében emlékeztetett arra, hogy a szimpózium megszervezéséért versenyezni kell, amely garancia a magas minőség fenntartására. A pályázat során a potenciális szervezőknek be kell mutatniuk, hogy képesek lesznek sok érdeklődőt, előadót vonzani, a konferencia üzenete fontos és aktuális, illetve pénzügyileg is megvalósítható.

A rektor úgy fogalmazott: a Semmelweis Symposiumok, melyeket minden évben a tudomány akadémiai hónapjára időzítnek, rangot adnak az egyetemnek, és jól jelzik, miként változott mind a rendezvény, mind az egyetem nemzetközi ismertsége és elismertsége; ma már a szakterületek legelismertebb előadói is örömmel fogadják a felkérést.

Az idei szimpózium nyitórendezvénye rendhagyó volt; a résztvevők megtekinthették a 2013-as Semmelweis Budapest Award díjátadójáról készített filmet.

A 2013-as Semmelweis Symposiumot két intézet, a Genetikai- Sejt és Immunbiológiai Intézet, valamint az Élettani Intézet négy szakembere, dr. **Buzás Edit**, dr. **Falus András**, dr. **Mócsai Attila**, dr. **Nagy György** közösen szervezte. Dr. **Mócsai Attila**, az Élettani

Intézet docense kérdésünkre elmondta: több mint 260 résztvevő regisztrált a szimpóziumra a világ számos országából, Dél-Koreától Japánon át az Egyesült Államokig.

Az idei szimpózium fő témája: molekuláris mechanizmusok és terápiás célpontok a gyulladásoos betegségekben (*Molecular Mechanism and Therapeutic Targets in Inflammatory Diseases*). Mint arra dr. Mócsai Attila rámutatott: nagyon fontos előrelépések történtek ezen a területen, így például a reumatoid arthritis esetében forradalmi vál-

tozást hozott a biológiai terápiák bevezetése. Az egyik kiemelt előadást a Lasker-díjjal kitüntetett **Ravinder Maini** a TNF-antagonista terápia megalapozója tartja.

Fontos szempont volt a szimpózium szervezése során, hogy összehozzák az alapkutatókat, a klinikusokat és a gyógyszeripar képviselőit. A beérkezett absztraktokat fele-fele arányban jegyzik klinikusok és alapkutatók, éppen ezért ezt egy translációs konferenciának nevezhetjük, amelyen kiemelt cél, hogy az alapkutatás eredményeit átfordítsuk a klinikai gyakorlatba – mondta dr. Mócsai Attila.

A Semmelweis Symposium nyitóelőadását dr. Falus András tartotta *Me, myself and us: Microbiota ecosystems in inflammation regulation* címmel. Előadásában a *mikrobiomról* beszélt, illetve annak jelenlétéről az emberi szervezetben. A mikrobiom a velünk élő

mikrobák (baktériumok, vírusok, egysejtű gombák, stb.) összessége. A mikrobák többsége nem okoz betegséget, együtt élnek a szervezettel és nagyon fontos funkciókat látnak el. Különböző anyagokat, például hormonokat termelnek, olyan vitaminokat állítanak elő, amelyekre a szervezetnek szüksége van, továbbá fontos szerepük van az immunrendszerünk kifejlődésében. Az emberi testben százszor annyi baktériumsejt van, mint ahány emberi – mutatott rá.

Kitért arra: számos betegség hátterében állhat az, hogy a mikrobiom és az emberi sejtek egyensúlya felbomlik, a szövetséges baktériumok pedig már nem tudják elnyomni az ellenséges baktériumokat. Példaként főleg krónikus, hosszú távú betegségek mögött álló gyulladásoosakat említett: krónikus bélbetegségeket, diabéteszt, allergiát. Különböző rákos folyamatokban is szerepet játszik ennek az egyensúlynak a felbomlása – tette hozzá. Ezzel összefüggésben dr. Falus András a Genetikai- Sejt és Immunbiológiai Intézet egy korábbi kutatásáról is beszélt, melyben hosszú évekig foglalkoztak génmanipulált egerekkel. Az egerekből *kiütötték* a hisztamin termeléséhez szükséges enzimet, ami azt eredményezte, hogy különböző jellegzetességek jöttek elő a szervezetükben. A mikrobiomról szóló kutatási eredmények kapcsán jutott eszünkbe, hogy bizonyos jelenségekért a megváltozott mikrobiom lehetett a felelős – fogalmazott, hozzátéve: a mai ismeretek tükrében régebbi eredményeket is másként kell értelmezni.

Dobozi Pálma, Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Symposiumon készített videó megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján: <http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Dr. Ádám Veronika: Minden ember csak a saját útját tudja járni

Bárhol is indul el az ember a tudományban, ha elkezdí a munkát, szinte viszik, vezetik a kísérletek egy irányba – vallja dr. Ádám Veronika, az Orvosi Biokémiai Intézet igazgatója, dr. Szél Ágoston szeptemberben létrehozott rektori tanácskozó testületének tagja, a Semmelweis Ignác emlékérem idei kitüntetettje.

Fotó: Lakos Gábor

Pályájának indulására visszaemlékezve dr. Ádám Veronika azt mondja, a családjában nem volt orvos, ám mégis a korai évekhez kapcsolódik pályaválasztása; egy romantikus gyermekkori gondolatból ered. Négy-öt éves lehetett, mikor nagymamájára gondolva először érintette meg az elmúlás gondolata. Ekkor határozta el, hogy orvos lesz és így mindig meg tudja majd gyógyítani nagymamáját, akinek elvesztésétől félt.

Noha a gimnázium utolsó évében a vegyészet is vonzotta, maradt az eredeti elhatározásánál. Az orvosi egyetem elvégzése után ugyanakkor hiába pályázott meg három neurológusi állást is, nem járt sikerrel, ezt követően pedig – ahogy ő fogalmaz – nagyon könnyű szívvel döntött amellett, hogy a

tudományban marad. Egy rövid, Gyógyszerkutató Intézetbe tett kitérő után került az Orvosi Biokémiai Intézetbe, amelynek 1990 óta a vezetője. – A biokémiában az vonzott, amit ma is vonzónak találok benne: ez a ma rendelkezésre álló legmélyebb szintje a megértésnek. A molekulák szintjén ma már nagyon sok folyamatot értünk, ám a biokémia szépségét éppen az adja, hogy rengeteg a felfedezendő dolog; számos fiziológiás, patológiás jelenségnek még nem értjük a mechanizmusát – fogalmaz.

A biokémián belül dr. Ádám Veronika eredendően az idegtudománnyal, a neurotranszmitterekkel foglalkozott, szinte véletlenül, részben a kollégák hatására kezdett az oxidatív stresszre fókuszálni, mely azóta is első számú kutatási területe. Ezzel kapcsolatos vizsgálatainak folytatására hozhatta létre július elsejével az Akadémia által támogatott kutatócsoportját.

Dr. Ádám Veronika úgy fogalmaz, azt, hogy mit gondol egy egyetemről és egy tudományos közösségről, nagyban befolyásolta angliai tanulmányútja, amely során az akkori szakma egyik legkiemelkedőbb élettanásával, **Peter Bakerr**rel dolgozhatott együtt. Ezzel együtt egy kérdésre válaszolva úgy fogalmaz, sosem állított maga elé követendő példaképeket és ő sem szeretne azzá válni. – Minden embernek van egy saját útja és csak azt tudja járni. Persze fontos másoktól tanulni, figyelni a jó dolgokra, amit másoknál észreveszünk és az esetleges hibákat is – mutat rá.

A külföldi tanulmányutakat leszámítva dr. Ádám Veronika egész pályafutását a Semmelweis Egyetemen töltötte, intézetvezetői pozíciója mellett a kilencvenes évek végén 2003-2009 között az egyetem tudományos rektorhelyettese is volt. – Évtizedek óta itt élek az egyetemen, ez az én egyetemem is és mindig is fontos ambícióm volt, hogy egyre jobb legyen. Ha valamit tehetek érte, azt megteszem bármikor – fogalmaz.

Sok évtizedes tapasztalata nyomán a mai kutatási rendszer egyik legnagyobb gondjának dr. Ádám Veronika az idő hiányát tartja. Mint mondja, a jó kutatók általában jó oktatók is és az egyetem jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy tartósan mentesítse őket az oktatói tevékenységgel járó feladatok alól. Márpedig ez fontos lépés lenne annak érdekében, hogy legyen néhány olyan kutatócsoportunk, mely a saját területén a világ élvonalába tartozik – mutat rá a professzor asszony.

Dr. Ádám Veronika 1997 óta levelező, 2001 óta rendes tagja az Akadémiának, orvosi területen előtte 30 évig nem került be nő az akadémikusok közé. Ugyanakkor úgy véli, ez nem annyira a tudomány, mint inkább a társadalom problémája. A tudományban rengeteget kell dolgozni, a legkisebb részeredményt sem adják ingyen és ezt a legtöbb nő vagy nem tudja, vagy nem akarja megtenni. Ahhoz, hogy egy családban élő nő igazán sikeres lehessen, mindenképpen szüksége van egy támogató társra, utalt a professzor asszony férjére: **Vizi E. Szilveszterre**, az Akadémia volt elnökére, hozzátéve: ritka csillagzat szükséges ahhoz, hogy egy házasság elbírjon két olyan embert, aki nagyon sokat ad az életéből a tudománynak és az akadémiai életnek. Ők részeseülhettek ebben a szerencsében.

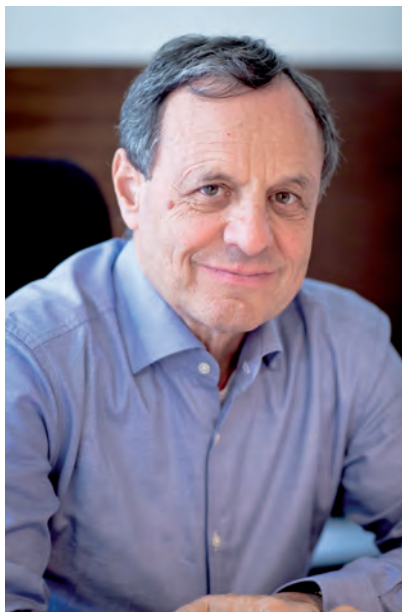
Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Dr. Mandl József: A kutatásban mindig a beteg ember gyógyítása adta a motivációt

Különösen szeretek olyan emberekkel beszélgetni, akik nem olyanok, mint én; más kultúrkörből jöttek, másképp látják a világot, egy dolog azonban összeköt – és ez kulcskérdés – a közös emberi, szakmai értékrend. Ha eltérő gondolkodású, de azonos értékrend szerint élő szakemberek eszmét cserélnek, abból mindig születhet valami – mondja dr. Mandl József, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanára, hozzátéve, hogy mindez a tudományos életben éppúgy nélkülözhetetlen, mint egy tanácsadó testületben, illetve a szakmai döntéshozatalokban. Ez utóbbit a szakminisztérium tanácsadó testületének számító Egészségügyi Tudományos Tanács titkáráként is megtapasztalhatta az elmúlt több mint két évtizedben.

Dr. Mandl József húsz év után a múlt évben köszönt le az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet vezetői posztjáról, ahova TDK-sként került 1969-ben, ahogy ő mondja teljesen véletlenül. Orvosegyetemre akart menni. Elsőre nem vették fel, így mikor a két év katonaság után végre bekerült, hatalmas bizonyítási vágygal vágott bele tanulmányaiba. Gyakorló orvos, ideggyógyász, pszichiáter vagy belgyógyász szeretett volna lenni, ezt elmondta kémiai

gyakorlatvezetőjének, **Machovich Raymund**nak is, aki meghívta, átmenetileg legyen diákkörös az Orvosi Vegytani Intézetben. A diploma megszerzése után – tartva magát az eredeti elképzeléseihez – gyakorló orvosi állásokat pályázott meg, ám mivel nem nyerte el őket, maradt az intézetben, mind a mai napig. – Azt gondolom abszolút magyar karriert futottam be, máshol ritkaság, hogy valaki egy helyen dolgozik egész életében – mondja, megjegyzeve, hogy ennek éppúgy megvannak az előnyei, mint a hátrányai.

Bár többször csábították az Egyesült Államokba és gyógyszeripari területekre is, az élet mindig úgy hozta, hogy az intézet mellett döntött, úgy érezte, ott a *helyén van*, bár objektíven és kívülről nézve biztos stimuláló, ha valaki időről időre máshova kerül. – Számomra a pálya csúcsa, hogy egyetemi tanár lehetek, és ma már nem tudom elképzelni a pályámat másként, mint oktatóként és kutatóként, számomra ez két nagyon mélyen kapcsolódó terület – hangsúlyozza.

Abban, hogy milyen oktatóvá vált, jelentős szerepet játszott első főnöke, dr. **Garzó Tamás**, aki részt vállalt a német nyelvű oktatás egyetemi bevezetésében is, majd dr. **Faragó Anna**. Később ő is számos tehetséges fiatalembert indított el a pályán. Az intézet élén pedig első tanítványainak egyike, dr. **Bánhegyi Gábor** követte. Nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy egy ilyen jelentős tradíciójú intézetet vezethettem húsz évig – teszi hozzá.

Az ugyanakkor, hogy nem lett gyakorló orvos, egyfajta beteljesületlen vágyként megmaradt benne, ami meghatározta kutatási témaválasztásait is, melyek során mindig a kutatóorvosi szemlé-

let vezette. A szerkezeti biokémia például sosem érdekelte, mint mondja, a motivációja mindig a beteg ember meggyógyítása volt, ezért a klinikumhoz közvetlenebbül kapcsolódó kérdéskörökkel foglalkozott.

A metabolikus szindróma áll érdeklődésének középpontjában, ezzel függ össze egy diabétesz elleni gyógyszerfejlesztés, melybe az elmúlt 15 évben kapcsolódott be. A kutatás jelenleg a 2-es fázisú klinikai vizsgálatoknál tart és ahogy a professzor fogalmaz, rendkívül izgalmas, ám magán viseli egy magyar fejlesztésű gyógyszer összes ellentmondását és nehézségét éppúgy, mint pozitívumát és reménységét. A témakör folyamatosan újabb és újabb alapkutatói és klinikai kérdést vet fel. – A remény megvan, hogy sikeres gyógyszer lesz belőle, de még nem tudjuk mi lesz a program vége. Ám ha valaki a tudományos kutatásban úgy érzi, hogy vége van, feladja, akkor neki van vége, mint kutatónak – ad némi betekintést hozzáállásába.

Dr. Mandl József 2004 óta levelező, 2010 óta rendes tagja az Akadémiának. Munkásságát többször ismerték el rangos kitüntetésekkel, 2011-ben Semmelweis Ignác emlékérmét kapott. Tagja a Semmelweis Egyetem Szenátusának. – Egész életemet a Semmelweis Egyetemen töltöttem, ezért is nagyon fontos prioritás az egyetem sorsa és szakmai állapota – fogalmaz.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A rektor tanácskozó testületének tagjairól szóló sorozatunkat a decemberi számban folytatjuk.

Építsük újra az összetartás érzetét!

1956-os megemlékezés az Egészségtudományi Karon

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából tartott megemlékezésnek ebben az évben az Egészségtudományi Kar adott helyet, a megjelenteket dr. **Szél Ágoston** rektor köszöntötte.

ez a demokrácia alapja. Vannak népek itt Európában is, amelyektől megtanulhatnánk, hogy vállat vállhoz vetni nemcsak a forradalmi időkben lehet, hanem a békés építkezés során is – éppen, hogy ez viszi előbbre őket, ezzel előznek meg minket rohamléptekkel – mutatott rá beszédében a dékán.

A dékán kitért arra is, hogy az ETK ünnepségnek helyet adó épülete, a Vas utca 17. mindent megélt és látott az 57 évvel ezelőtti eseményekből, hiszen a környék mozgalmassága része volt a forradalmi történéseknek. A ház akkor állami kórház volt, és ez emlékeztet arra is, hogy mekkora áldozatot hoztak az elődeink, az akkori orvosok, ápolók, mentősök. – Nincs annyi márványtábla ahány pályatárs nevét fel kellene vésni örök emlékül – jegyezte meg. Dr. Nagy Zoltán Zsolt végezetül azt kívánta az ünneplőknek, hogy e napon mikor fejet hajtunk bátor elődeink, őseink, az akkori Magyarország előtt, a tiszteletadás mellett keressük és találjuk meg nemzeti ünnepünkben a magunk ünnepét is.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak emléke előtt ezt követően szimbolikus gyertyagyújtással tisztelegtek a résztvevők. Az áldozati

Ünnepi beszédében dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az Egészségtudományi Kar dékánja hangsúlyozta: a magyar '56 fogalom szerte a világon, alig van olyan, aki ne hallott volna erről a tíz őszi napról, mely megrendítette egy világhatalom létalapját, a diktatúrát. Ahogy **Márai Sándor** írta: *a világ csodája volt ez*. A forradalom üzenete megmaradt, és soha tisztábban nem csengett még, mint 2013 Magyarországon; a hősiességet a kiállás, a bátorság, a becsület és az ország tartása alapozta meg.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt emlékeztetett: felkeléseink, forradalmaink, népi harcaink mind vérbe fagytak, ám kis történelmi nagyvonalúsággal mondhatjuk azt, hogy 1956 az első és egyetlen ezeréves sorsunkban, mely némi késéssel, de győzelemre vezetett. – Jól esik hinni, higgyük hát, mert táplálja nemzeti büszkeségünket, hogy annak van igaza, aki azt mondja: a magyarok 56-os forradalma nélkül más lenne ma Európa, más lenne a világ – hangsúlyozta dr. Nagy Zoltán Zsolt, hozzátéve, hogy a büszkeség érzése az egyik legfontosabb, melyet ki kell emelni '56 drámai örökségéből.

Ugyanakkor szomorú, de '56 hagyatékának van egy olyan üzenete is, melyet ma is megszenvedünk; ez pedig a nemzeti összefogás fájdalmas hiánya. Micsoda népi összefogás és nemzeti egyet akarás lehetett az 56-os hősi napok Magyarországon! Ezt az érzést, a közös akaratot és tetterőt hiányolhatjuk ma. Ha a ma még köztünk élő 56-os ünneplőjeink valamilyen hibáztathatják utódaikat, a rendszerváltókat, az a nemzeti egység széthullását előidéző politizálás – mutatott rá beszédében az ETK dékánja, megjegyezve, hogy ez a magyar betegség sok fájdalmat okozott már nekünk, a széthúzás, mint **Ady** írta: *gyalázatunk, keservünk/Már ezer év óta rokon*.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt beszédében rámutatott: ha valamit újra kell építeni 1956-ból, akkor az éppen ez; az összetartás, az összetartozás érzete, a frázis nélküli testvériség. Megmutattuk ezt a világnak, s most itt állunk ellenpéldaként torzsalkodva. Nem igaz, hogy

tok emlékére állított gyertyát dr. Szél Ágoston rektor gyújtotta meg, majd kegyelele jeléül virágot helyezett el többek között dr. Nagy Zoltán Zsolt dékán; a Józsefvárosi Önkormányzat nevében **Dénes Margit** képviselő; a Magyar Gyógyszerészi Kamara nevében dr. **Szabó Sándor**; a Főpolgármesteri Hivatal nevében dr. **Haidekker Tamás** irodavezető; a Semmelweis Érdekvédelmi Szövetség nevében **Bárkovics Sarolta** alelnök; a Közalkalmazotti Tanács nevében **Zombori Judit**; a Hallgatói Önkormányzat nevében **Vámosi Péter** elnök és **Gubóné Magassy Éva**, ETK HÖK elnök; az Instruktor Öntevékeny Csoport nevében **Szarvas Gábor** elnök és **Hegedüs Orsolya** alelnök.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Kitüntetések Batthyány-Strattmann László születésének évfordulója alkalmából

A Semmelweis Egyetem több munkatársa is elismerésben részesült a **Batthyány-Strattmann László** születésének évfordulója alkalmából rendezett szakmai ünnepségen. A díjakat dr. **Szócska Miklós** egészségügyért felelős államtitkár adta át november 5-én az Emberi Erőforrások Minisztériumában.

Kitüntetést kapott dr. **Nagy Zoltán Zolt**, a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinika egyetemi tanára, igazgatóhelyettese, az Egészségtudományi Kar dékánja, az Egészségügyi Diagnosztikai Intézet intézetigazgatója; dr. **Szabolcs István**, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszékének egyetemi tanára, előző tanszékvezetője, valamint dr. **Túry Ferenc**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Magatartástudományi Intézetének igazgatója, egyetemi tanára. Dr. **Tomcsányi Teodóra** professzor emerita, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar, Mentálhigiénés Intézetének igazgatóhelyettese *Semmelweis díjban* részesült. *Miniszteri Elismerő Oklevelet* kapott **Vér Éva**, a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikájának műtős szakasszisztense. **Köviné Drabb Judit**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar I. Sz. Sebészeti Klinikájának

vezető aneszteziológus asszisztense az Aneszteziológus Szakasszisztensi Munkacsoportja nevében vehette át a kitüntetést. *Batthyány-Strattmann László-díjjal* azokat tüntetik ki, akik szakmai vagy közzolgálati munkájukkal hozzájárultak az egészségügyi és szociális, valamint családvédelmi ellátás fejlesztéséhez. Az életműdíjat az e tevékenység során elért évtizedes kimagasló teljesítmény vagy eredmény elismerésére ítélik meg. A kitüntetésben évente legfeljebb ötven szakember részesülhet. Az idei díjátadó ünnepségen a Semmelweis Egyetem Medikus Zenekarából alakult kamaragyűntes zenélt.

SCIMAGO-rangsor: a Semmelweis Egyetem a második legjobb magyar felsőoktatási intézmény

A rangsorban 16 magyar intézmény szerepel, közülük 274. helyvel első a Magyar Tudományos Akadémia. Az MTA-t 633. helyen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem követi, majd a magyar felsőoktatási intézmények közül a második, összesítettben a 701. helyen a Semmelweis Egyetem áll. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem a 785., a Szegedi Tudományegyetem a 786.,

a Debreceni Egyetem a 859., a Pécsi Tudományegyetem az 1209., a Szent István Egyetem az 1935., a Közép-európai Egyetem pedig a 2594. helyet szerezte meg. A rangsort több mutató (például az idézési arány, az intézmény kutatóinak hány tanulmánya jelent meg a legbefolyásosabb tudományos folyóiratokban, stb.) alapján állítják össze.

Csermely Péter vehette át idén a Nemzetközi Kreativitás Díjat

Dr. **Csermely Péter** biokémikus professzor, a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetének egyetemi tanára vehette át idén a Tehetséges Gyermekéért Világtanács (The World Council for Gifted and Talented Children) által odaítélt *Nemzetközi Kreativitás Díjat*. Az elismerést 1954 óta többek között művészeti, tudományos és gazdasági kategóriában osztják, hosszú évek eredményes munkájának elismerésére.

A WCGTC non-profit szervezetként képviseli a tehetséges gyermekek érdekeit, akiknek világszerte támogatást is nyújt. Sokszínű szervezetként aktív tagjai számos ország oktatói, tudósai, kutatói és maguk a szülők, valamint más érintettek a kiemelkedő gyerekek oktatásának, nevelésének területén. Az elbíráláskor legfontosabb szempont a világos és hatékony üzenetet, így a díjjal kitüntetettek biztosak lehetnek mondanivalójuk célba ért.

Európai Gasztroenterológiai Kongresszus – asszisztensi fődíj Tari Krisztinának

A XXI. Európai Gasztroenterológiai Kongresszus (UEG Week) *Endoszkópos Asszisztensi Szekciójának* (ESGENA) fődíját **Tari Krisztina**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Sebészeti Klinika vezető endoszkópos szakasszisztense első magyarként vehette át Berlinben. Az Európai Gasztroenterológiai Társaság éves konferenciájának keretein belül megrendezett European Society of Gastroenterology

Nefrológiai elismerések a Semmelweis Egyetem kutatóinak, orvosainak

A Magyar Nephrologiai Társaság (MANET) jubileumi nagygyűlésén *ERA-EDTA National Grant díjjal* tüntették ki dr. **Fekete Andreát**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika kutatóját. Az év legkiemelkedőbb nephrológiai továbbképző közlemény díját dr. **Prókai Ágnes**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika rezidense kapta. Dr. **Tóth-Heyn Péter**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docense 500 ezer forintos kutatási támogatást kapott *Az újszülöttkori asphyxia és a terápiás hypothermia renális hatásainak új diagnosztikus és terápiás megközelítése* elnevezésű pályázatára. A Magyar Vese Alapítvány *Taraba István díját* vehette át dr. **Cseppek Orsolya** és dr. **Studinger Péter** a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikájáról.

and Endoscopy Nurses and Associates (ESGENA) konferenciáján az előadásokat üléslézők, a kiállított posztereket pedig négyfős szakmai bizottság értékelt. Az Európai Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Asszisztensi Szekcióján az első három helyezett díjazták, idén először pedig magyar vehette át az első helyeztet.

Hallgatói fórum: A jogszabályoknak megfelelő keret szükséges az augusztusi vizsgaidőszakhoz

Hagyományt szeretnénk teremteni a rendezvénnyel – mondta a Hallgatói fórumot megnyitó köszöntőjében dr. Szél Ágoston rektor, hozzátéve, hogy a rendezvény apropója egy megoldandó helyzet, azonban fontosnak tartja, hogy állandó párbeszéd, személyes kapcsolat alakuljon ki az egyetem vezetése és a hallgatók között, hiszen az egyetem elsődleges feladata az oktatás.

– Önökért, hallgatókért vagyunk, a kutatómunkát is azért végezzük, hogy az oktatómunkánk színvonalasabb legyen, és a betegellátásnak is egyik elsődleges célja a hallgatók felkészítése a gyógyító munkára – hangsúlyozta a rektor. Fontos, hogy mikor eszmét cserélünk, az ne legyen se ígírdetés a vezetők részéről, se tetemrehívás a hallgatók részéről. Higgyünk abban, hogy az érdekünk közös, ami nem más, mint az, hogy a hallgatók minél értékesebb, jól használható, piacképes diplomát kapjanak kézhez – mondta dr. Szél Ágoston.

A rektor kitért arra, hogy az elmúlt több mint egy évben számos szabályzatmódosítást, strukturális átalakítást kellett végrehajtani az egyetemen, melyek természetesen sérthetnek érdekeket, ám ezeket – a törvényi előírásoknak való megfelelés mellett – éppen azért vállalják fel, hogy a hallgatóknak átadandó tudás még biztosabb, határozottabb, meggyőzőbb legyen. E munka keretében került napirendre a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) egységessé tételének kérdése. Ezen a területen sem lehet az egyetem rektorának más szándéka mint, hogy megfeleljen az előírt törvényeknek, szabályzatoknak – emelte ki dr. Szél Ágoston, aki röviden ismertette a TVSZ-szel kapcsolatos jelenlegi helyzetet.

A törvényi kötelezettség által előírt, egységes, karokon átívelő, az oktatás minden területére kiterjedő új TVSZ-t előkészítő munka több mint egy éve elkezdődött. Ennek eredményeként a nyár előtti utolsó szenátusi ülésre elkészült egy javaslat. A koncepció számos pontjával mindenki egyetértett, egy ponton akadtak el a tárgyalások, ez pedig az augusztusi vizsgaidőszak kérdése volt – emlékeztetett a rektor. Tény, hogy már negyven éve is volt augusztusi vizsgaidőszak a Semmelweis Egyetemen, azonban kevesen tudják, hogy öt éve kerültek be a jogszabályokba olyan passzusok, amelyek jogszerűtlenné teszik az egyetem ezzel

kapcsolatos korábbi gyakorlatát. Eszerint a szabályozás meghatározott időponthoz köti azt, hogy mikor kell valakit átsorolni a fizetős kategóriába – ezt a következő tanulmányi időszak előtt 30 nappal meg kell tenni. Az átsorolás hátterében a szabályos vizsgaidőszakban megszerzett jegyek, kreditek száma áll, tehát a jegyeket mindenképpen az átsorolás előtt kell megszerezni. – Ezt a jogellenes helyzetet szeretnénk megoldani úgy, hogy megmaradjon az augusztusi vizsgaidőszak, de olyan keretek között, melyek megfelelnek a jogszabályoknak is – változta a jelenlegi helyzetet a rektor.

A júniusi szenátusi ülésre készített kompromisszumos javaslat lényege az volt, hogy méltányossági alapon, megfelelő indokkal lehetett volna augusztusban vizsgázni. Ezt a javaslatot elutasították a Szenátus hallgatói képviselői. Az augusztusi rendkívüli szenátusi ülésre újabb koncepciót vitt be az egyetem vezetése, melynek előkészítéséhez áttekintették a többi hazai felsőoktatási intézet gyakorlatát. Ez alapján világossá vált, hogy sehol nincs hivatalos augusztusi vizsgaidőszak, a pécsi egyetem gyakorlata azonban követhetőnek tűnt. Eszerint a pótlendő tantárgy vizsgája már a következő tanévhez sorolandó, mely egy CV – csak vizsga – kurzus felvételével oldható meg. A pécsi mintán alapuló javaslathoz – élve vétőjogával – nem adta egyetértését a HÖK, ezért a Szenátus által négy tartózkodás mellett elfogadott TVSZ nem léphetett hatályba.

Így a régi TVSZ maradt életben, ám a rektornak az augusztusi vizsgaidőszakra vonatkozó jogsértő bekezdések alkalmazását fel kellett függesztenie. – Ez nem egy ultimátum, a cél továbbra is az, hogy úgy oldjuk meg az augusztusi vizsgaidőszak és az egységes TVSZ megalkotásának kérdését, hogy az a hallgatósnak, a vezetőségnek és a szabályzatoknak is megfeleljen – jelentette ki a rektor. Hozzátette ugyanakkor, hogy a jogszabályi gondok mellett az oktatók is tiltakoznak az augusztusi vizsgaidőszak ellen, azzal érvelve, hogy az oktatóknak jár a két hónap szabadság júliusban és augusztusban. A szakszervezet még pert is kilátásba helyezett arra az esetre, ha az augusztusi szabadságolás a vizsgák miatt kerül veszélybe.

A kérdés, hogy megegyezés híján elveszítsük-e teljesen az augusztust, vagy meg tudunk-e úgy egyezni, hogy legyen augusztusi vizsgázás, de az megfeleljen a törvényeknek – mutatott rá a rektor.

A rektor helyzetértékelését követő első hallgatói kérdés arra vonatkozott, hogy a gyakorlatban milyen, az oktatók által is elfogadható lehetőségek állnak rendelkezésre az augusztusi vizsgára. Dr. **Hunyady László** dékán, aki korábbi oktatási rektorhelyettesként vezette a TVSZ-szel kapcsolatos változásokat, emlékeztetett arra, hogy a júniusi Szenátusra beterjesztett javaslatok szerint engedélyt kellett volna kérni az augusztusi, vizsgaidőszakon kívüli vizsgára. A második javaslat szerint külön engedély nélkül, az őszi szemeszter részeként, a regisztrációs időszak második hete alatt lehetne vizsgázni; ehhez az öt teljes nap rendelkezésre állna. Egy másik felszólalásra reagálva kiemelte azt is, a

Semmelweis Egyetem korábbi átszervezési gyakorlatát a szaktárca is aggályosnak minősítette egy állásfoglalásban.

Egy másik hallgató azt vetette fel, hogy több párhuzamos képzés keretében tanulnak az egyetemen, számukra nem a tanulmányi morál, hanem a megfelelő időbeosztás miatt van szükség hosszabb vizsgaidőszakra. Dr. Szél Ágoston rektor úgy reagált, a korábbi javaslatok az ilyen speciális helyzetek megoldására is alkalmasak lehetnek.

Felmerült, hogyha a második javaslat értelmében valaki felvenne egy vizsgát CV-vizsgaként, de megbukik, passzíválhassa a félévét. Dr. Hunyady László hangsúlyozta, megoldást jelenthetne a szenátusi ülésen **Vámosi Péter** HÖK-elnök által felvetett javaslat, mely szerint a hallgató FM (felmentett) kurzusként venné fel az adott tantárgyat. Az egyetem vezetése partner a megoldás megtalálásában, nem az a cél, hogy a hallgató kiessen az államilag finanszírozott rendszerből – mondta.

Nem lehet-e megoldás az elektronikus vizsgázás lehetősége arra, hogy ne kelljen annyi oktatót visszahívni augusztusra – vetette fel egy hallgató. Dr. Szél Ágoston úgy vélte, számos tantárgyból nem oldható meg így a vizsgázás, és nem is a gyakorlati tudás elmélyítését szolgálja, másrészt a kettős mérce veszélyét is magába rejtene egy ilyen döntés.

Egy hallgató azt vetette fel, hogy a többi egyetemhez képest a Semmelweis Egyetemen több a szóbeli vizsga és nagyobb a tantanyag is, éppen ezért kérhetne speciális megoldást a jogalkotótól az egyetem a vizsgaidőszakra vonatkozóan. Dr. **Tímár József** oktatási rektorhelyettes rámutatott: a Semmelweis Egyetemen a tanulmányi év 10 hónapból áll, ezen belül az egyetem a szorgalmi

időszak hosszát változtathatja, de az már így is a SE-n a legrövidebb, 13 hét.

Dr. **Mogyorósi Dorottya** megbízott főtitkár ehhez kapcsolódóan kiemelte, a jogalkotónak szektorsemlegesnek kell szabályoznia, emellett a Rektori Hivatal átgondolja, hogy milyen javaslatokkal lehet a jogalkotókat úgy segíteni, hogy az egyetemünknek előnyös legyen.

Ha a vizsgaidőszakban a vidéki orvostudományi egyetemeket akarjuk követni, akkor lehet, hogy a követelmény-rendszerünkben is kiigazítást kellene tenni – mondta egy hallgató. Dr. Szél Ágoston rektor úgy válaszolt, az egyetemek közötti curriculum egyeztetés gyakori téma, de mindig is lesznek különbségek, melyekre büszkék lehetünk, az egységesítés pedig nem oldaná meg az augusztusi vizsgázás kérdését.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) Bizottsága pályázatot hirdet alap kutatások támogatására (2014/1 forduló)

A pályázat célja: a kiemelkedő eredményeket ígérő alap kutatások, továbbá a tudományos utánpótlás nevelésében kiváló tudósok által vezetett, nemzetközileg is elismert tudományos műhelyek, illetve fiatal kutatók támogatása

Pályázók köre: kutatók

Pályázható kategóriák:

I. KUTATÁSI PÁLYÁZAT

A kutatási költségekre megpályázható összeg alsó határa évi minimum 0,5 M Ft.

II. FIATAL KUTATÓI PÁLYÁZAT

Ezt a pályázati típust, a pályázat beadásának időpontjában **PhD fokozattal rendelkező, 40 év alatti** kutató nyújthatja be.

Támogatás igényelhető:

- önálló, ígéretek **kutatási projekte** maximum 3 évre, alsó határa évi 0,5 M Ft, felső határa átlagosan évi **3 M Ft**, amely egy adott évben nem haladhatja meg az 5 M Ft-t, vagy
- a pályázó **posztdoktori alkalmazására** maximum 3 évre (a munkabér havi összege bruttó **300 ezer Ft** és törvényben meghatározott járuléka), vagy
- **kutatási projekte és alkalmazására együttesen**, maximum 3 évre, átlagosan évi **3 M Ft** kutatási projekte (amely egy adott évben nem haladhatja meg az 5 M Ft-t), valamint havi bruttó 300 ezer Ft munkabére és járuléka.

Beadási határidő: 2014. január 24.

Bővebb információk:

<http://otka.hu/palyazatok/aktualis-otka-palyazatok>

További információ:

Semmelweis Egyetem Innovációs Központ
1085 Budapest, Üllői út 26. III. emelet
E-mail: innov@semmelweis-univ.hu

További pályázati felhívások:

<http://palyazat-sote.hu/category/palyazati-felhivasok>

A Semmelweis Egyetem idei gólyabálján 1600-an vettek részt. A nyitótánc a palotás, míg a zárótánc a keringő volt, de a legnagyobb sikert most is a gólyafilm aratta, amit a tatai gólyatáborban felvett jelenetekből készítettek. A bál tombolájából befolyt összeget a szervezők hagyományosan idén is egyetemen belüli jótékony célra fordítják. A rendezvényt dr. Szél Ágoston rektor nyitotta meg a Nagyváradi téri Elméleti Tömb dísztermében.

Bemutatjuk a K+F+I menedzsmentet

A Semmelweis Egyetem K+F+I menedzsmentet támogató szervezetei az elmúlt egy évben nagy átalakuláson mentek át. Míg 2012-ben négy különböző szervezet, ebből két központi szervezeti egység, valamint két egyetemi tulajdonú kft. látta el ezeket a feladatokat, addig ma egy új központi szervezeti egység, az Innovációs Központ és egy jogutód kft., a Semmelweis Kutatásfejlesztési és Szolgáltató Kft. végzi ezeket a tevékenységeket. A következő oldalpáron bemutatjuk az Innovációs Központ és a Kft. vezetőit.

Október 1-jétől dr. **Farkas Lilla Mercedes** az újonnan létrejött Innovációs Központ kinevezett igazgatója. A szakember a Semmelweis Egyetemen, majd Heidelbergben tanult, kezdetben kutatóként alapvetően neurodegeneratív betegségek lehetséges gyógymódjaival foglalkozott, és részt vett az orvostanhallgatók képzésében. Kutatásszervezői karrierje 2001-ben kezdődött, amikor Drezdában egy újonnan létrehozott Max Planck Intézetben kezdett kutatómunkát az agy korai fejlődésével kapcsolatban. Itt bekapcsolódott az infrastruktúra szervezésébe is, majd a centrális kutatói szolgáltatások kialakításába és irányította az intézet adminisztratív egységeinek újratervezését.

A németországi Schering Stiftung által indított, Young Leaders in Science című első kutatómenedzsment programra őt delegálta az intézete, majd később Master of Business Administration diplomát is szerzett. Dr. Farkas Lilla Mercedes úgy fogalmaz, a kutatás és a gazdaság gyakran ellentétes világa közti közvetítésben számára nagy segítség, hogy ismeri mindkét oldal kihívásait és lehetőségeit. 2008 óta már csak a kutatómenedzsmentre koncentrálni, és bár lassan két évtizede Németországban dolgozik, azt mondja, fél szemét mindig Magyarországon tartotta és várta a pillanatot, mikor hazahozhatja és itthon hasznosíthatja a megszerzett tudást.

Az Innovációs Központtal kapcsolatos tervei középpontjában egy teljes körű szolgáltatórendszer felépítése szerepel; a központ missziója a kölcsönös bizalmon alapuló hatékony munkamegosztás a kutatói munka és az adminisztratív menedzsment között. Tervei szerint a kutatók az adminisztrációs segítségen kívül célzott tájékoztatást is kapnak majd a szakterületüket érintő, előkészületben lévő pályázatokról. Szeretné, ha a központ összehozná azokat a kutatókat, akik együtt még sikeresebben indulhatnak a pályázati források megszerzéséért. Dr. Farkas Lilla Mercedes szerint fontos, hogy integráltabban, még inkább együttműködve dolgozzanak az egyetemi kutatócsoportok. Kiemelt feladat a meglévő erőforrások – tudományos, szakmai tudás (kísérleti technikák), beren-

dezések, valamint biobankok – feltérképezése és ezek megjelenítése egy minden kutató számára elérhető és könnyen használható online adatbázis formájában.

A Kutatóegyetemi Projekt során körvonalazódott egy stratégiai irány, amely alapján fontos látni és szem előtt tartani, hogy melyek a súlyponti kutatási témák a Semmelweis Egyetemen – hívja fel a figyelmet, hozzátéve: fontos, hogy a projekteket egyetemesen szemléljük, és ezek illeszkedjenek az egyetem stratégiájához.

Az Üllői 26. harmadik emelete egyfajta koordináló központként, világítótoronyként működik majd. Minden kutatónak ide kell bekapogtatnia, ha egy új projektet indítana el, és itt egy helyen minden segítséget megkap. Az elképzelés szerint az Innovációs Központ – amely egyfajta kapocs lesz a gazdaság és a kutatók között – minden adminisztratív, szervezési és innováció-menedzsmenttel összefüggő feladatot levesz a kutatók válláról, akiknek így arra kell csak koncentrálniuk, amihez legjobban értenek: a tudományos munkára.

- Az alapvető cél, hogy a nehéz gazdasági helyzetben ne csak megőrizhessük, hanem továbbfejleszthessük a tudományos elitet. Ez egyre drágább, ám mégis van rá lehetőség, ha a kutatószervezések ugyanolyan profzionálisak és szakszerűek vagyunk, mint magában a kutatómunkában – mondja dr. Farkas Lilla Mercedes.

A jó csapatmunka a sikeres pályázat titka

Szitáné dr. Kazai Ágnes korábban a Pályázati és Innovációs Központ Kft.-ben, most pedig az Innovációs Központban irányítja a pályázati tevékenységet. A szakember, aki több mint két évtizede foglalkozik kutatás-fejlesztéssel és innovációval, úgy véli: a sikeres pályázat titka – a pályázati kiírással összhangban lévő, megfelelő szakmai témaválasztás mellett – a jó csapatmunka. Rendkívül fontos a kutató és a mögötte álló pénzügyi, HR, adminisztrációs, közbeszerzési és egyéb szervezeti egységek közötti együttműködés – osztja meg tapasztalatait.

A Semmelweis Egyetemet érintő pályázatokkal összefüggésben elmondta, alapvetően négy pályázattípusban vesz részt az egyetem: hazai közfinanszírozású pályázatokban (pl. KTIA és OTKA), tisztán uniós pályázatokban (7. keretprogram), társfinanszírozású pályázatokban (az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetett pályázatok), valamint más, külföldi támogatású programokban (pl. NIH, Wellcome Trust).

Fontos tudni, hogy a következő időszakban a társfinanszírozott programok terén élesebb versenyre kell felkészülni, mivel ebből a pénzügyi keretből a korábbi időszakhoz képest feleannyi forrás jut a közép-magyarországi régióra a következő hét évben. Sok lehetőséget kínál majd ugyanakkor a tisztán uniós pályázatok kategóriájába tartozó, 2014–20 közötti Horizont 2020 program. Ennek teljes költségvetése több mint 70 milliárd euró, amelyből a munkaprogramokban, pályázati felhívásokban foglalt összegekre pályázhatnak majd az egyes országok. Egy fontos szempont van: egyedül általában nem indulhat senki, legalább még két másik társult vagy tagállamból álló konzorciumok juthatnak támogatáshoz. – A Semmelweis Egyetem előtt most két nagy kihívás áll:

a kutatási tevékenység mellett a nemzetközi kapcsolatrendszert is erősíteni kell; felfrissíteni a korábbi együttműködések és újakat találni – hívja fel a figyelmet Szitáné dr. Kazai Ágnes.

A program keretében a *Tudományos kiválóság* és a *Társadalmi kihívások kezelése* büdzséből van a legnagyobb esélye pénzt nyerni az egyetemnek; utóbbinak van egészségügyi alprogramja is. Ennek fő iránya az öregedő társadalommal kapcsolatos kutatások támogatása, a mentális egészséggel összefüggő projektek és az agykutatás. A *Tudományos kiválóság* alprogram keretében tehetséges kutatók és munkacsoportjaik pályázhatnak. Az elmúlt évekre visszatekintve, a Semmelweis Egyetem legsikeresebb pályázatai között említette Szitáné dr. Kazai Ágnes a 2008–10 között megvalósított Semmelweis Híd projektet, amely egyfajta mintaprojektként bekerült az Európai Bizottság kiadványába is. Szakmailag jelentős eredmény a már átadott Skill Centrum, és kiemelten fontos a perinatális intenzív centrumok fejlesztésével összefüggő 860 millió forintos projekt.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Mind a három cikk teljes terjedelmében elolvasható:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/category/tudomany>

Kutatásfejlesztési Kft. – Nyitás a vidék és az innovációs piacok felé

A július elején létrehozott Kutatásfejlesztési és Szolgáltató Kft. ügyvezetője, **Takács Zita** a legfontosabb feladatoknak a kutatásfejlesztés támogatását, a K+F tevékenységek piaci erősítését és a vidéki nyitást, vagyis a konvergencia régióból való forrásszerzést tartja. A társaság három megszüntetett kft. (Pályázati és Innovációs Központ Kft., Semmelweis Innovations, Beszerzési Kft.) jogutódjaként jött létre, így tevékenységének része a kötelező jogutódlási feladatok ellátása is. Mint arra Takács Zita rámutatott, négy nagy pályázati folyamat köthető a megszüntetett társaságokhoz, ezek öt éves fenntartási kötelezettséggel összefüggő feladatait az új kft. látja el.

– A kötelező és csak vállalkozási formában ellátható alapfeladatok mellett azonban újakat is generálunk, célunk, hogy új forrásokat hozzunk az egyetemre – hangsúlyozta az ügyvezető.

A forrásszerzés egyik eszköze lehet a Kutatásfejlesztési Kft. által kezdeményezett vidéki nyitás, vagyis a konvergencia régióban fekvő Nógrád megyével való innovációs együttműködés, melynek köszönhetően az egyetem olyan uniós forrásokhoz juthat, melyek amúgy – lévén, hogy a központi régióban fekszik – nem lennének elérhetőek. Az együttműködésről szóló megállapodást a Nógrád megyei Rétságon a Kutatók Éjszakájához kapcsolódó Kutatók Hajnala rendezvényen írta alá a megyei önkormányzat és a Semmelweis Egyetem.

Az együttműködés alapja, hogy Nógrád megye a következő hét éves, 2014–20 közötti uniós időszakban elérhető fejlesztési források döntő részét az innovációra akarja fordítani, a tudásgazdagság fejlesztésében látja a kitörési lehetőséget. A fejlesztési forrásokból mindehhez a megye komoly infrastruktúrát kíván kialakítani, amelyhez a Semmelweis Egyetem szakmai tartalmát és hátteret tud adni – magyarázta Takács Zita.

Az ügyvezető úgy véli, a K+F tevékenység piaci erősítése is hozhat plusz forrásokat az egyetem számára. A Kutatásfejlesztési Kft. – igény esetén – inkubátor szolgáltatást nyújt az egyetemi kutatási eredményekből kinövő spin off vállalkozások számára annak érdekében, hogy az eredményeik gyorsabban eljuthassanak a piacra.

Az egyetem nyilvántartása szerint az elmúlt csaknem tíz évben alig néhány spin off cég alakult. Takács Zita úgy fogalmazott, a legtöbb egyetemen nehezen indul a kutatási eredmények piacra vitele, az azonban biztos, hogy a Semmelweis Egyetemen folyó kutatásokban ennél jóval nagyobb a potenciál. Az ügyvezető azzal számol, hogy fél évente legalább egy kutatót hozzá tudnak segíteni ahhoz, hogy kutatási eredményét vállalkozási formában is hasznosítsa.

Bionikai Innovációs Központ: Úton a megvalósulás felé

Az élő szervezetek alkalmazkodási mechanizmusaival foglalkozó tudományág, a bionika oktatását fél évtizede a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Semmelweis Egyetem közös szervezésében vezették be, annak a felismerésnek a nyomán, hogy a bionika új területein szükséges szaktudást egy olyan új képzés teremtheti meg, mely a két egyetem egymást kiegészítő tudására, és azok együttműködésére épít.

Fotó: attelovacs.com

Így indult el a *molekuláris bionika* alapképzés, majd három évvel később két ráépülő mesterszak (*infobionika*, illetve *orvosi biotechnológia*); nemcsak, hogy hazánkban elsőként, hanem koncepcióját és a képzés révén elsajátítható kompetenciákat tekintve világviszonylatban is az elsők között.

Roska Tamás, az MTA rendes tagja, a tudományos tanács elnöke úgy fogalmazott: – A bionikus alapképzés lényege, hogy a négy diszciplináris pillérből kettő a biológia (molekuláris biológia és idegtudományi alapok), kettő pedig az elektronika (elektro-

mágnesség, fotonika és számítástechnika) oldaláról jelenik meg. Ez tehát egy újfajta mérnökség, ahol a hallgatók alapképzettsége kvantitatív jellegű. Időszerűségét a bionikai ipar kibontakozó új irányjai, termékei és szolgáltatásai adják. Ami a képzést és kutatást illeti, többek között azok a törekvések említhetők, amelyek az élő szervezet komplexitásának pontosabb megértéséhez, sőt bizonyos, eddig csupán kvalitatíve értelmezett jelenségek kvantitatív, vagyis mennyiség szerinti leírásához is hozzájárulnak, és emellett új innovatív eszközöket szolgáltatnak különféle iparágak, például az egészségipar számára, szinte forradalmasítva bizonyos területek fejlődését.

– E helyütt említhető a betegellátásban kulcsfontosságú diagnosztikai és terápiás eszköztár javulása, mely az egészségbiztosítási rendszerben költség-megtakarítással is jár, vagy az is, hogy a bionika eredményeinek megvalósítása a hosszú ideje szerény teljesítményt nyújtó eredeti gyógyszerkutatás megújulásához is hozzájárulhat. Nem utolsósorban utalhatunk arra is, hogy az élelmiszerbiztonság és a nemzetbiztonság területeit szolgáló, mind alkalmazhatóságban, mind gyorsaságban és költséghatékonyságban az eddigieket felülmúló eszközök terjedhetnek el – hangsúlyozza dr. **Mátyus Péter** egyetemi tanár, a Szerves Vegytani Intézet igazgatója, a Bionikai Innovációs Központ FB-tagja.

Az egyébként kezdettől fogva sikeres, nagyszámú és jó képességű hallgatókat vonzó bionikus képzés célja olyan szakemberek képzése, akik képesek alkalmazni a bionika eszközeit, sőt újakat is fejleszteni, és a bionika mellett a kapcsolódó területek problémáit is értik és azok megoldásához kompetens módon hozzá tudnak járulni.

Ez a tudásbázis, valamint a nemzetközi bionikai ipar töretle-

nül gyors ütemű fejlődése, és az izmosodó hazai bionikai cégek növekvő aktivitása együttesen tették időszerűvé és szükségessé, hogy a két egyetem kezdeményezze és hozza létre azt az innovációs központot, amely a hazai bionikai kutatások aktív és koordináló szervezeteként katalizálja és erősíti a hazai bionikai ipar kibontakozását. Így az idei évben a Semmelweis Egyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megalapította a Bionikai Innovációs Nonprofit Kft.-t, amelynek feladata a kormány által támogatott Bionikai Innovációs Központ (BIK) létrehozása, amely várhatóan 2015-ben valósul meg.

A szervezőmunka intenzíven folyik. Megalakult a Kutatási Tanács és a Felügyelő Bizottság (előbbinek Roska Tamás, utóbbinak **Fodor István** az elnöke), és körvonalazódnak azok, a főként a két egyetem tudását hasznosító projektek, amelyek majd a BIK-ben folytatódnak.

Dr. Mátyus Péter tájékoztatása szerint a BIK egyik fontos kutatási területe a korszerű teranosztikai (theranostics = therapy+diagnostics) elveken alapuló, minőségében és költséghatékonyságában a korábbiakat felülmúló betegellátás számára hasznosítható alkalmazások kidolgozása. Ennek során az egyik fontos feladat a laboratóriumi vizsgálatok széles skálájának elvégzését lehetővé tevő, miniatűr mintaigényű, hordozható, betegágnál és járóbeteg-ellátásban egyaránt használható *lab-on-a-chip* (laboratórium egy chipen) típusú eszközök bevezetése és újak kidolgozása. A következő teendő a vizsgálat révén nyert sokfajta diagnosztikai adat (ún. biomarkerek) új típusú feldolgozása a PPTE közreműködésével. A Semmelweis Egyetem ez esetben tehát nemcsak a projekt kidolgozásában vesz részt, hanem az eredmények első számú hasznosítója is, új terápiás protokollok bevezetésével.

– Nem kétséges, hogy a BIK létrehozásában vállalt úttörő szerep, valamint az általa az egészségügyben és más területeken elérhető igen fontos eredmények egyre bővülő köre erősíteni fogja mindkét egyetem hazai és nemzetközi reputációját, pozícióját – fogalmazott dr. Mátyus Péter.

Nagy Emese

Engedjék a betegeket segíteni! – E-patient Dave a Semmelweis Egyetemen

*A világ leghíresebb e-páciense, a globális e-beteg mozgalom vezetője, e-patient Dave, vagyis **Dave deBronkart** tartott előadást a Semmelweis Egyetem dr. **Meskó Bertalan** orvosi jövőkutató által vezetett, közösségi média és orvoslás kapcsolatáról szóló kurzusán. Ma már az egészségügyi szakemberek is tudják, figyelniük kell Dave-re, ha látni akarják, mi az amit az e-páciensek várnak tőlük – hívta fel a figyelmet a kurzus elején dr. Meskó Bertalan, hozzátéve, hogy mire az előadáson részt vevő hallgatók orvosként praktizálni fognak, pácienseik többsége már e-beteg lesz.*

– Az e-betegeké lesz a jövő az egészségügyi ellátásban, és a közösségi média nagyon is hasznos lehet ezen a területen, ha tudjuk, hogy miként használjuk – fogalmazott dr. Meskó Bertalan. Az e-beteg kontrollálni tudja a saját egészségi állapotát, hozzáfér az egészségügyi adataihoz, másodvéleményt kér, és minden digitális technológiát használni tud annak érdekében, hogy jobb ellátást kapjon, jobban megszervezzék a kezelését. Az e-beteg amellet, hogy digitá-

fotó: Szegedváry Zolt

lis, elektronikus műveltsége magas fokú, elkötelezett (engaged), minden felszereltsége és szükséges képessége megvan (equipped, empowered, enabled) ahhoz, hogy tudatos betegként járjon el. Ez a jövő trendje, azonban jogos kérdés, miként várjuk el, hogy az orvosok válaszolni tudjanak az e-páciensek kérdéseire, ha nem készítjük fel őket erre – mondta dr. Meskó Bertalan, hozzátéve, hogy meglátása szerint a digitális műveltség oktatása a curriculum része kell, hogy legyen, s ezt szolgálja az általa bevezetett kurzus is.

A meghívott előadó, Dave deBronkart e-beteg karrierje 2007-ben kezdődött, mikor előrehaladott veserákot diagnosztizáltak nála, és azt mondták, fél éve van hátra. Az egyik orvosa (aki az e-páciens mozgalom alapítójának, a kifejezés kitalálójának, **Tom Ferguson**nak a barátja volt) ajánlott figyelmébe egy online szerveződő betegközösséget (Association of Cancer Online Resources, ACOR). Kevesebb, mint két órával azután, hogy Dave az első bejegyzését posztolta, több nagyon fontos tanácsot is kapott: a betegsége ritka, menjen egy olyan kórházba, ahol sok ilyen eset van, és létezik egy terápia, ami néha segít. Arról is pontos információkat kapott a betegársaitól, hogy milyen mellékhatásokkal járhat ez a kezelés, így fel tudott készülni ezekre is. Emellett megkapta négy olyan specialista telefonszámát, aki az ő lakóhelye, Boston közelében praktizál.

– A betegársaktól kapott információk rendkívül hasznosak voltak, s részben annak köszönhetőek, hogy a betegek máshogyan tekintenek a problémára. Azonban mindez nem az ellen szól, amit az orvosok tudnak, hanem kiegészíti azt, hozzátéve – hangsúlyozta előadásában Dave deBronkart, hozzátéve, hogy a közösségi médián keresztül kapott információk, tanácsok nyomán nem ignorálta a saját az orvosát, hanem elvitte neki az összegyűjtött

adatokat és megkérdezte, mit gondol ezekről. Szerinte a legnagyobb félreértés, hogy néhányan azt gondolják, az e-páciensek a doktorok ellen vannak. – Ez nem igaz, nem vagyunk orvosok, nem tudjuk felállítani a diagnózist, nem tudjuk gyógyítani magunkat. Az e-páciensek segíteni szeretnének, ezért is az a könyvem címe: *Engedjék a betegeket segíteni!* – mutatott rá.

E-patient Dave szerint egyébként mostanra annyira felgyorsult az információ terjedése, hogyha egy orvos este a munka után napi két tudományos cikket elolvas, akkor is négy száz éves lemaradásban lesz egy év múlva – és ez tíz évvel ezelőtti adat. Túl sok az információ, naponta 2000 új tudományos cikk jelenik meg világszerte, senki nem tud lépést tartani, tehát nem szabad inzulturnak tekinteni, ha a beteg talál valamit, amit az orvos még nem olvasott – mondja.

Sokan felteszik a kérdést, miként tud a beteg részt venni a gyógyulásában, ha nem látja azt, amit az orvosa. Ezzel összefüggésben **Todd Parkot**, az USA kormányának technológiai vezetőjét idézte Dave deBronkart: *Data liberation!* – vagyis az adatok felszabadítására van szükség, arra, hogy minden betegadatáról kapjon másolatot a beteg. A megfelelő információ életet menthet, a közösségi média pedig az a fórum, amely biztosíthatja ezt, hiszen *folýékony* teszi az információt.

Dave deBronkart 2008-ben kezdett blogolni, 2009-ben pedig létrehozta a Society for Participatory Medicine (Társaság az aktív részvételen alapuló orvoslásért) elnevezésű szervezetet, 2010 óta pedig nemzetközi szinten ismert előadó, aki azt hirdeti, hogy a tájékozott beteg egyenrangú félként, aktív partnerként vesz részt a gyógyulásában.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Teltház volt a három kar nyílt napján

Hagyományosan idén is nyílt nappal várta a végzős középiskolásokat a Semmelweis Egyetem három kara. A minden eddiginél népszerűbb rendezvényt az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), a Fogorvostudományi Kar (FOK) és az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Hallgatói Önkormányzata szervezte.

– Az esemény célja, hogy tartalmas információk átadásával segítse a továbbtanulók választását – nyitotta az eseményt dr. **Szél Ágoston** rektor. Kiemelte: a Semmelweis Egyetem másodikban kapott Kutatóegyetem minősítést, ráadásul magas színvonalú kutatómunkáiban kiemelkedő tanulói a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program segítségével akár már medikusként részt vehetnek. Hozzátette: igazán büszke lehet tehát, aki bekerül ebbe a patinás, nagyhírű, színvonalas képzést nyújtó intézménybe.

– Akik most ide eljöttek, a legszentebb szakma iránt fejeznek ki érdeklődést, ez egy eskühöz kötött hivatás a nap 24 órájában – kezdte előadását dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese. Kifejtette: az egyetem küldetése az oktatás, a gyógyítás és a kutatás. Ennek keretein belül az orvosképzés olyan osztatlan mesterképzés, mely során az oktatók elméleti, preklinikai, illetve klinikai területeken szerveznek képzési modulokat.

– A Egészségügyi Közszolgálati Karra az egészségügy társadalmi és gazdasági környezetének folytonos változása, illetve a finanszírozás területén módosuló jogi és gazdasági szabályozások miatt van szükség – osztotta meg dr. **Dinya Elek**, az Egészségügyi Közszolgálati Kar dékánhelyettese, az Egészségügyi Informatikai Fejlesztő és Továbbképző Intézet igazgatója. A kar hallgatói megfelelő egészségügyi ismeretek mellett informatikai, közgazdaságtani, jogi és menedzsment ismeretekkel is gazdagodnak, így a képzés végére komplex szakemberekké válnak. Mivel a képalakító eljárástól a robottechnológiáig számos informatikai eljárás válik egyre ismertebbé az egészségügyben, így egyre nagyobb szükség lesz e szakirányra.

Dr. **Gerber Gábor**, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese bizakodó: mivel hazánkban közel kétezer ember jut egy fogorvosra, így az egyetem elvégzése után könnyű elhelyezkedni. Ráadásul az Oktatási Centrum európai színvonalú, tele önálló kezelési helyiségekkel, ahol a hallgatók gyakorlatban is elsajátíthatják a fogászatot. A dékánhelyettes szerint **Hippokratész** óta tudjuk: az orvoslás holisztikus, tehát testet, lelket egyaránt kell gyógyítani, és mivel ez a fogorvosokra is vonatkozik, nekik is tisztában kell lenniük az orvoslás alapjaival.

– Nehéz 18 évesen eldönteni, milyen szakmát is válasszunk, ezzel én se voltam másképp, de amit ma csinállok, az minden korábbi elképzeléseimet felülmúlja – ismerte el dr. **Fritúz Gábor**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika oktatásvezetője. A Szkill- és Szimulációs Központ vezetője szakmájában azt tartja egyedinek, hogy a páciens a műtét idejére megkéri: vegyék át a kontrollt életfontosságú szervei fölött. – Vagyis egy kicsitők maguk legyünk – fogalmazott.

Az előadások után a diákok kis csoportokban vehettek részt többek között sebészeti bemutatón az egyetem oktatóműtőjében, interaktív szervdemonstráción a Humánmorfológiai és Fejlésbiológiai Intézetben, illetve az Orvosi Biokémiai Intézet kísérletein. A nap folyamán kiállítás keretében mutatkozott be a Tudományos Diákköri Tanács, a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete, a kollégiumok képviselői, illetve a Hallgatói Önkormányzatok és a Szinapszis hallgatói magazin.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Tehetségnap a Semmelweis Egyetemen – sosem volt még ekkora érdeklődés

Minden eddiginél több diák vett részt az idei Tehetségnapon, melyet a Semmelweis Egyetem Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programja szervezett: 17 iskolából összesen 285 középiskolai diák látogatta meg az egyetemi helyszíneket a tehetséggondozó programban résztvevő hallgatók kíséretében.

A klinikákat kis csoportokban felkeresve a fiatalok a Kísérletes és Műtéttani Intézetben műtőruhába bújhattak, valódi műtőeszközöket vehettek kézbe, sőt kipróbálhatták a műtéti varrattechnikát is. Betekinthettek a sürgősségi ellátás világába, de megnézhettek kutató- és alváslabort, korszerű műszerparkot atomerő-mikroszkóppal, valamint vizsgálhattak molekulaszereket is. A diákok ezen kívül a Mikrobiológiai Intézetben baktériumokkal ismerkedhettek egy izgalmas előadás keretében, az erősebb idegzetűek pedig az Igazságügyi Orvostani Intézetben bonctermi bemutatón is részt vehettek.

Hormonok és zebraadániók

A hormonális rendszer vizsgálata komplex bioinformatikai és in vivo rendekkel című KTIA pályázat projektnyitó rendezvényét tartották október 15-én az Semmelweis Egyetem AOK II. Belgyógyászati Klinikáján.

A meghívottakat **Rácz Károly** professzor, a projekt szakmai vezetője köszöntötte. A kétéves munka részleteit a konzorciumi tagok képviseletében dr. **Patócs Attila**, a MTA-SE Molekuláris Medicina kutatócsoport tudományos főmunkatársa, a klinika Endokrinológiai Genetika laboratórium vezetője, illetve dr. **Kovács Balázs**, a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének tudományos főmunkatársa ismertette.

A projekt kiinduló pontja, hogy a hormonrendszer-szabályozás és a szabályozási zavarokból eredő betegségek megismerése leghatékonyabban a nagy átérésztőképességű vizsgálómódszerek alkalmazásával, a különböző platformokból származó adatok integrálásával valósítható meg. A pályázat egyik célja olyan infokommunikációs rendszer beállítása, amely a nagy átérésztőképességű, ún. *next generation sequencing technology* informatikai feldolgozását segíti. Ugyanakkor a bioinformatika adatok ellenőrzése in vivo rendszerekben elengedhetetlen a biológiai folyamatok valóságának tisztázásához. A konzorciumi együttműködés a SZIE Halgazdálkodási Tanszékével lehetővé teszi a hormonális rendszer betegségeinek komplex elemzését, és zebraadániók vizsgálatával olyan in vivo modellek létrehozását, amelyekkel a szabályozási mechanizmusok és a beavatkozási pontok egyértel-

műen azonosíthatóvá válnak. A kutatás során újabb biomarkerek és terápiás célpontok válhatnak ismertté.

A kialakítandó infokommunikációs rendszer, a bioinformatikai platform nagy számításigényű feladatok lesznek elvégezhető, amely az orvostársadalom, sőt minden olyan kutató segítségére lehet, aki az ún. teljes genom szekvenálás technológiával dolgozik. További cél a glükokortikoid hatás vizsgálatára alkalmas modell kifejlesztése és tesztelése, mivel a glükokortikoidok iránti rezisztencia számos betegség kezelése során fellép. A rendszer alkalmas lesz a szteroid hatás közvetítésében szerepet játszó fehérjék azonosítására, amelyek a betegségek felismerésében játszanak szerepet és a kezelési stratégiák szempontjából új biomarkereket jelenthetnek.

Vereckei Zoltán

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt a Magyar Kormány támogatásával, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kezelésében, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap finanszírozásával valósul meg.

Tudás Útja – félmaraton futóverseny hallgatóknak, oktatóknak a budapesti egyetemek mentén

*November 10-én egyetemisták, főiskolások együtt futottak oktatóikkal félmaraton (21 km), illetve egy rövidebb, 6 kilométeres távot a Tudás Útja futóversenyen. A budapesti egyetemeket összekötő futáson részt vett **Martinek János** olimpikon és **Kropkó Péter** ironman. Elindult a Semmelweis Egyetem rektora, dr. **Szél Ágoston** is, aki immár hagyományos résztvevője a versenynek, ezzel is példát mutatva a hallgatóknak, munkatársaknak.*

A verseny 11 órakor a Semmelweis Egyetem (NET) Nagyváradi téri Elméleti Tömbtől rajtolt, a rövidebb 6 kilométeres *Akadémiai 6-os* táv a Magyar Tudományos Akadémia elé érkezik. Az idén 13. alkalommal megrendezett Tudás Útja futóverseny neve onnan ered, hogy útvonala a budapesti kampuszok mentén halad, mintegy jelképesen összekötte azokat. Az esemény egyben egyetemi-főiskolai országos félmaraton bajnokság (MEFOB) is. A 21 kilométeres klasszikus távon és a 6 kilométeres *Akadémiai 6-os*, úgynevezett példamutató futáson bárki részt vehet, nem csak a felsőoktatási intézmények hallgatói, oktatói. A rendező Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar és a szervezést koordináló Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség (MEFS) célja az, hogy mindenkinek lehetőséget adjon az egészséges sportolásra és felhívja a figyelmet arra, hogy a *rendszeres futás* nemcsak fogyaszt és növeli az állóképességet, hanem feltölti a szervezetet oxigénnel. Jó hatással van a vérkeringésre, serkenti az izmok és az agy vérellátását is, így *javítja a koncentrációképességet*. A rendszeresen futással megelőzhető például a szív- és érrendszeri betegségek, valamint egyes daganatos megbetegedések, kimutathatóan csökkenthető az asztma kialakulásának kockázata is. A hosszú távú futás (min. 40-80 perc) endorfint szabadít fel a szervezetben, ami boldogságérzetet okoz, így jótékony hatással van a szorongásra és enyhíti a stresszt. Ráadásul tömegek számára elérhető sport, mely gyakorlásához nem kell nagy összeget beruházni.

Már a preklinikai stádiumban gyógyítani kellene

Dr. Dabasi Gabriella docens, a 2011. január 1-jétől működő Nukleáris Medicina Tanszék most leköszönő első vezetője olyan kedves szerénységgel beszél a nemzetközi tudományos életben is kimagasló eredményeiről, életbevágó kutatásairól, mintha az lenne a legtermészetesebb a világon, hogy véletlenek sora vezet ilyen irányba egy orvos sorsát. Tele tervekkel, a gyógyítás vágyával néz a jövőbe most, hogy átadja a tanszék vezetését. Hogyan válik igazi orvossá az ember, hogyan ötvöződik a fizika iránti vonzalom a gyógyítással – erről beszélgetünk.

Dr. Dabasi Gabriella itthon elsőként végzett mellékvesekéreg scintigráfias vizsgálatot, neuroblastomás gyermekek MIBG radioizotópos vizsgálatát kezdte el, majd a gyermekkori agydaganatok vizsgálatával foglalkozott: többek között a neuroendokrin daganatok somatostatin receptorok vizsgálata, agyi vérátáramlás SPECT vizsgálata, mellékpajzsmirigy scintigráfias vizsgálata, sentinel nyirokcsomó izotópos vizsgálata keltette fel érdeklődését. Szeret tanítani: jelenleg három PhD-hallgatót és egy fiatal szakorvost vezet a theranosticum ösvényein. – A nukleáris medicina atyja: **Hevesy György**, magyar származású tudósunk. A nukleáris medicina alapvetően funkcionális vizsgálat, kimutatja azt, hol van ami működik. A sejtfelszíni receptorokhoz, a sejteken belüli célpontokhoz szelektíven kötődő, radioizotóppal jelölt molekulákkal ábrázolhatók a kóros szerv-, szövet-, molekuláris funkciók. A radioaktív sugárzó anyaggal már a génállomány, a génexpresszió is vizsgálható – fejt ki a docens asszony a tudományág lényegét. – Orvosnak szántak a szülei – meséli kérdésemre –, mert édesapám ágán mindenki orvos volt. Gimnazista koromban ugyan lázadtam, mert sokkal jobban érdekelt a fizika és a matematika, ami talán megmagyarázza miért kötöttem ki itt a nukleáris medicina területén. Mégis az orvosi egyetemre felvételiztem, mert édesanyámnak – aki zöldkeresztes védőnő és a védőnőképző igazgatónője volt Kassán –, ez volt a legfőbb vágya. Az egyetemet nagyon szerettem, ezek az évek életem egyik legszebb időszaka. Negyedéves koromban hallottam egy rendkívüli előadást az izotópdiaosztikáról – nukleáris medicináról –, **Hernády Tibornak** hívták az előadót, azután később ő lett a főnököm, csodálatos ember.

Érdekelt az ideggyógyászat is, meg is hívott **Horányi** professzor – a híres ideggyógyász –, hogy menjek oda dolgozni. De a nukleáris medicinában megtaláltam a fizika tudománya iránti vonzalomam és a betegellátáshoz fűződő elhivatottságom összhangját. Ide kerültem és az akkori fizika-matematika tudásom segített megérteni hogyan működnek a gépek, de ugyanakkor megbarátkoz-

tam a betegekkel is. A fizikát már régen elfelejtettem, de rengeteg betegre, sorsra emlékszem és azt gondolom, hogy nagyon fontos az orvos – beteg kapcsolat még a molekulák, a nanotechnológia korában is!

Akkor **Zsebők Zoltán** professzor osztott be ide az izotópdiaosztikai osztályra, ahol Hernády Tibor lett a tanítómesterem, és mindig szoktam mondani, hogy én *Hernády-iskolába* jártam. Tőle kaptam azt a szemléletet, hogy bizalmi kapcsolatot kell kialakítani a pácienssel és komplexen kell megfigyelni, kezelni a beteg embert, mert csak így kapunk teljes képet az egyes szervezetben zajló elváltozásokról.

Szerencsés időben kezdtem itt dolgozni 1972-ben. Akkor került ide az első gamma-kamera, ami alapműszere az izotópdiaosztikai vizsgálatoknak, s ugyanakkor kezdte el **Perner Ferenc** professzor a szervátültetéseket. Még nem volt CT, nem volt ultrahang és óriási élmény volt, amikor láttuk, hogyan működik a beteg új veséje. Vonzódásom a transzplantációhoz valószínűleg innen datálódik és gyakran elgondolkozom azon, az ember sorsa gyakran véletleneken múlik. Az is véletlen volt, hogy **Gláz Edit** professzor asszony azt szerette volna, hogy mellékvesét vizsgáljak. A nemzetközi irodalomban is nagy érdeklődést váltottak ki ezen vizsgálataink alapján született tudományos publikációink. Majd a neuroblastomát kezdtük vizsgálni. Voltunk páran Európában akik azt gondoltuk, hogy az MIBG vegyület halmozódni fog ebben a daganatban és ennek a kimutatását kezdtük el.

A neuroendokrin betegségekkel kapcsolatosan analóg somatostatin receptor vizsgálatokat kezdtem diagnosztikus célból. A beteg sejteket tudjuk megjeleníteni. A sugárzó vegyületek a daganatos sejteket megcélazzák (target), ezekbe belemennek, de az egészséges sejtekbe nem. A terápiában így a daganatos sejtet el lehet pusztítani. A nukleáris medicinának most ez az egyik jövője: a theranosticum, mely a terápia és diagnosztika végzésére is alkalmas target-specifikus molekulákat jelent, ahol csak a beteg sejt ábrázolódik, csak azokat kezeljük a környező ép sejtek megkímélésével. A nukleáris medicina biológiai érzékenységét in vivo viszont csak úgy vizsgálhatjuk, ha a folyamatokat leképező képalkotó berendezések felbontó képessége sokkal jobb az eddigieknél. Ez együttműködést feltételez a fejlesztő céggel, szoros kapcsolatot az innovációval. Magyarországon működik egy képalkotó berendezéseket gyártó cég: a MEDISO, mely a nemzetközi nagyok mellett is életben maradt. Kiváló szakemberek maradtak itthon, akik nagy szaktudásukkal ötleteiket itthon akarják megvalósítani óriási küzdelemmel felvéve a versenyt a világcégekkel. Ebben vagyunk partnerek, mivel humán SPECT-CT kutató központ is vagyunk. Meg kell találnunk együtt: mi az amire az orvostudománynak szüksége van és mi az amit műszakilag meg lehet valósítani. A jövő a hibrid berendezéseké. A kóros folyamatok, a funkcionális változások előbb jelennek meg mint a morfológiai változások, ez a betegségek korábbi felismerését teszi lehetővé és így a betegségek akár a preklinikai stádiumban gyógyíthatók.

Urbán Beatrice

Dr. Hollós Sándor: Úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!

Dr. Hollós Sándor, a SE ETK Klinikai Tártyak Tanszék közel húsz év után most búcsúzó vezetője egy személyben testesíti meg az empatikus orvos, gondosan igényes tanár és oktatást optimálisan szervező szakember ideálját. Tele energiával a múlttól, feladatokkal és tervekkel teli jelenről és jövőről beszél.

Dr. Hollós Sándor a klinikumban az aneszteziológia és intenzív terápia területén dolgozik, ezzel párhuzamosan hosszú évek óta vesz részt az egészség tudományi képzések elméleti és gyakorlati részének tanításában. Rendszeresen végez tudományos tevékenységet, érdeklődése középpontjában az egészség tudományi klinikai ismeretek oktatásának módszerei, a curriculum fejlesztése, s a képzés hatékonysági vizsgálatai állnak.

Hatéves korom óta erre a pályára készülök. Egyértelmű volt számomra, hogy orvos akarok lenni. Mióta az eszemet tudom, az emberek segítségének szándéka motivált – meséli kérdésemre a tanár úr. – Már nagyon korán felfedeztem, hogy iskolatársaim között milyen méltatlan esélyegyenlőtlenség dominál. Észrevettem, hogy társaim közül vannak, akik körülményeik miatt nem jutnak semmire. Jó tanuló voltam, rendszeresen tanítottam, korrepetáltam osztálytársaimat és örömet leltem abban, hogy így is lehet segíteni. Fantasztikus gimnáziumba jártam, olyan tanár egyéniségekkel, akik kinyitották szememet a kultúra és tudományok felé. Talán ez volt az oka, hogy gimnazistaként foglalkoztatott a tanári pálya gondolata is. Szerencsésnek érzem magam, mert szinte az első perctől az orvoslást és az oktatást együtt művelhettem. Amikor elvégeztem az orvosi egyetemet, ugrás-szerűen fejlődött az anesztézia, nagyon új volt, és azt mondtam, hogy én ezt akarom csinálni! Az akkori OTKI-be kerültem, ahol a belépésemet követő második napon azt mondta **Littmann Imre** professzor, hogy: *majd a Hollós doktor tartja a röntgen-bemutatót az érsebészeti tanfolyamon*. Orvosi lényemben az oktatás – az, hogy több szempontból tudom a betegek problémáit megközelíteni –, sokat segített és ezt akkor ismertem föl, amikor **Mészáros Judit** dékán asszony meghívott az akkori főiskolára az induló ápolóképzéshez oktatni. A kezdetektől napjainkig több olyan kollégám van, aki a tanítványom volt.

Az én apámnak az volt az elve, hogy: *úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!* Tehát úgy kell dolgozni és élni, hogy bármikor, bárkinek számot tudjunk adni! Ez nekem otthonról jött, hogy teljesíteni kell és a jó pillanatokért meg kell küzdeni, az nem jön magától.

Ma is minden nap örülök, hogy felkelek és elmegyek dolgozni. Dolgozom a klinikumban, mint aneszteziológus – a Honvéd Kórházban, ahol úgy érzem, hogy elfogadnak és számítanak a munkámra. A karral pedig – mondhatom – szinte összeforrt az életem. A főiskolának SE-ETK-rá válásának folyamatában végig részt vettem amióta csak elkezdődtek a felsőoktatási reform törekvések. Hatalmas élményt jelentett számomra a Tuning Programban való munka, ami egy nemzetközi felsőoktatási kutatási program volt, mely az európai felsőoktatási térség reformjára törekedett. Részt vettem a kar nemzetközi kapcsolat-építésében, a kar Erasmus Programban való részvételében és annak intézményesülésében, a '90-es években a PHARE program keretében, a felsőfokú szakképzésnek az egészségügyi felsőoktatásba történő bevezetésében, tanszékvezetőként a radiológus-, az optometrista képzés programjának kidolgozásában. Az Atlantis program a nem-

zetközi együttműködés egy tartalmi megújulását hozta a kar számára, és meggyőződésem, hogy az oktatás módszertani megújulásában az egész kart segítette. Csodálatos dolgok mentek itt végbe. A tehetséggondozásnak egy olyan lehetősége adódott és olyan tapasztalatok birtokába kerülhettünk, amely a korszerű oktatás módszertani elveknek és módszereknek a kihasználásában teremtett megvalósulási lehetőséget.

Most egy PhD-kurzusom van, ahová év közben is csatlakozhatnak a hallgatók. Most végzett – és nagyon büszke vagyok rá –, egy olyan PhD-hallgatóm, aki valóban integrálta a medicinát és a paramedicinát. Számos szakdolgozatosom is van, akik tudják, hogy addig nem tudnak továbblépni, amíg meg nem küzdenek a dolgozatukért, de ehhez minden segítséget megkapnak. Szerencsés vagyok: gyönyörű környezetben, baráti légkörben, remek kollégákkal dolgozom, az elmúlt években, ami program-elképzelesem volt, az jelentős részben megvalósult. És persze mindezt nem tudtam volna megtenni, ha nincs biztos, stabil és harmonikus családi háttérrel felelősekkel, fiaimmal és unokáimmal. Most a szakdolgozók továbbképzésével kapcsolatban próbálok egy helyzetet feltárni és abban közreműködni, hogy az egyetemre rótt ezen feladat is hozzánk méltóan kerüljön kivitelezésre. Engem igazán az foglalkoztat múltban, jelenben, jövőben, hogy a kar éljen és viruljon. Hogy ami itt működik, az menjen tovább – és úgy érzem, erre itt minden lehetőség megvan és, hogy ebben továbbra is közreműködjek, arra minden segítséget megkapok.

Ich würde es jederzeit wieder so machen

Studentin und nun Assistenzärztin - **Janine Hanschke** ist eine der ersten, die das Studium am Asklepios Campus Hamburg absolviert und danach nahtlos in der Asklepios Klinik St. Georg ihre medizinische Laufbahn aufgenommen hat. Den Campus kennt sie mittlerweile auch als jemand, der sich beginnt, in der Lehre bzw. Ausbildung von Studenten zu engagieren. **Nicola Sauter-Wenzler** sprach mit ihr über ihre drei unterschiedlichen Rollen.

Frau Hanschke, blicken wir zunächst zurück auf ihr Studium:

An den Asklepios Campus Hamburg zu gehen war eine absolut gute Entscheidung. Obwohl ich nach dem Vorklinikum Studienplatzangebote an staatlichen Unis hatte und am Campus in Hamburg am Anfang nicht alles rund lief, würde ich es jederzeit wieder so machen. Dieser Weg hat mich einfach schneller und besser an mein Ziel gebracht, Ärztin zu werden.

Mittlerweile haben sie sich sogar schon zweimal für Asklepios entschieden...

Man muss nur einmal in einen Untersuchungskurs an eine staatliche Uni gehen, um den Unterschied zum Studium am Asklepios Campus Hamburg festzustellen: Hier kennt jeder jeden - in der staatlichen Uni wäre es egal gewesen, ob ich anwesend bin oder nicht. Das war für mich auch der Grund, in Hamburg anzufangen und auch zu bleiben. Während des Studiums hatte ich immer das Ziel, nach meinem Abschluss möglichst schnell in meiner Heimatstadt Berlin anzufangen.

Und was hat Sie dann motiviert, zu bleiben?

Ich war vom ersten Moment an begeistert von meiner PJ-Station in der Inneren Medizin bei Prof. **Müller-Wieland**. Er und die Abteilung waren es auch, die mir die Entscheidung und den Einstieg so leicht gemacht haben. Kurz: Der persönliche Kontakt überwog und hat den Ortswunsch verdrängt. Hier wusste ich einfach, was und wer mich erwartet und dass ich mich wohlfühlen würde. Ein weiterer Hintergedanke war von Anfang an, eines Tages selbst zu unterrichten. Dass das so schnell kommen würde mit den ersten Untersuchungs- und Klopfkursen hätte ich zwar nicht gedacht, habe mich aber sehr darüber gefreut.

Profitieren Sie davon, durch das Studium am ACH ein Hausgewächs zu sein?

Es ist schon auffällig, wie viele Chef- und Oberärzte ich durch die PJ-Stationen und das Studium kennen gelernt habe und wie viele auch mich dadurch kennen. Nicht zu vergessen das Netzwerk, das ich durch meine Kommilitoninnen und Kommilitonen habe - immerhin hat ungefähr die Hälfte davon in Asklepios-Kliniken angefangen. Da greife ich schon mal zum Telefon, wenn ich einen fachlichen Rat aus einer anderen Abteilung brauche oder sei es nur um zu fragen, *Wie kommst Du denn so zurecht?*. Das ist ein unschätzbare Vorteil.

Wo sehen Sie sich in den nächsten Jahren?

Kurzfristig habe ich vor allem ein Ziel: Meine Promotion. Für meine Arbeit bin ich in den kommenden Wochen auf der Lufthansa-Basis, um im Rahmen einer großen Präventions-Studie die Basisdaten vieler Probanden mit Blick auf ihr kardiovaskuläres Risiko aufzunehmen. Zum Glück werde ich von meiner ganzen Abteilung in dem Wunsch unterstützt, wissenschaftlich zu arbeiten. Mittelfristig strebe ich den Facharzt für Innere Medizin an. Und schließlich habe ich gemerkt, wie viel Spaß mir die Lehre macht - langfristig sicherlich eine schöne Ergänzung zum Klinikalltag.

Viel Erfolg!

Nicola Sauter-Wenzler

Új sebészeti eljárásokat mutattak be a Rezidens Szalonban

A legmodernebb, minimálisan invazív sebészeti eljárásokba kaphattak betekintést a legutóbbi Rezidens Szalon résztvevői dr. Hangody László és dr. Harsányi László segítségével.

Dr. **Veres Gábor**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docense, a rendezvény házigazdája nyitóbeszédében így méltatta a rendezvény első előadóját: – A hazai 35 ezer orvos közül mindössze 36 dolgozik akadémikusként, egyikük dr. **Hangody László**, a Traumatológiai Tanszék tanszékvezetője.

Dr. Hangody László *Az ízületi porckárosodások sebészeti kezelésének modern lehetőségei* című előadásában a sérült térdízület gyógyíthatóságára fókuszált, mivel ez, a mozgásszervi sebészetben belül, az egyik legdinamikusabban fejlődő szakterület. Az elmúlt 20-25 évben sok olyan alkalmazott kutatás látott napvilágot, aminek révén új technikák kerültek át a gyakorlatba. Az akadémikus szerint e fejlődés indítómotorja egy új vizsgálati és sebészeti eljárás, az ízületi tükrözés volt, ami lehetővé tette, hogy közelebről láthatóvá váljon a porcbetegség. Emlékeztetett: a porcban nincs ideg, hamar károsodik, ráadásul a sérült részt viszonylag későn lehet felismerni, az ízületi tükrözés ezt megkönnyíti.

A tanszékvezető a hazai munkát kulcsfontosságúnak tartja: – Magyarország zászlóshajóként vett részt a technológia elterjesztésében, kutatóink nemzetközi elismerést kiváltó eredményeket mutattak fel. Ilyen többek között a porcátültetés, a mozaikplasztika vagy a friss porcok, csontos oltványok átültetésének lehetősége.

Dr. Veres Gábor a második előadót dr. **Verebély Tibor** sebész mondatával vezette fel: *Jó sebész az, aki kiváló belgyógyász és emellett operálni is tud.* Dr. **Harsányi László**, az I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatója *Új dilemmák a minimálisan invazív sebészi technikák áttörése után* című előadásában egy szemléletváltozást járt körbe. A mérsékelt invazivitású, vagyis a minél kisebb felületen behatoló sebészet elterjedéséről – mint kifejtette – azért érdemes beszélni, mert számos szakterületen igencsak megszokott már ez a technika.

– A 21. századi sebészet legfontosabb célja az invazivitás, a biológiai trauma minimalizálása, a beteget érintő kockázat és a kezelési idő csökkentése, valamint a megbiztonság növelése – mondta a professzor, majd hozzátette: képzési és költségvetési buktatóival együtt – vagyis azzal, hogy rendkívül költséges eljárásról beszélünk, így nem tudják mindenki számára hozzáférhetővé tenni – az új technológia nyilvánvalóan sokkal korszerűbb, ráadásul betegnek, orvosnak is kényelmesebb.

Az invazivitás minimálisra csökkentése mellett a beavatkozás hatását növelni kell, például a tumorműtéteknél ne lehessen gátja egy operációnak, ha esetleg több szervi kiterjesztésű rezekcióra, eltávolításra van szükség. Harsányi bizakodó: – A minimálisan invazív eljárásokat mostanra jobb eredményekkel, növekvő megbiztonság mellett végezzük, illetve a kezelési időt is minimálisra csökkentettük, ily módon a beavatkozás összköltségét is redukálni tudtuk. Ezt persze nem könnyű megoldani, hiszen az új technológiát igénylő műtéti apparátus jelentős finansziális terhet ró a fenntartóra, ami ráadásul csak hosszútávon térül meg.

– Sajnos akármilyen istenáldotta tehetség is egy sebész, ha nincsenek birtokában megfelelő high-tech eszközök, egyszerűen nem képes a legjobb eredményt produkálni – összegezte.

Az előadások végeztével a művészet is helyet kapott a Szalonban. **Fertőszögi Péter** *Csoportportré – mint új műfaj a XVII. századi holland művészetben* című előadása alkalmából most kivételesen nem hozott festményt, hiszen két **Rembrandtról** fog beszélni, ezeket pedig sajnos nem kaptuk kölcsön – mondta dr. Veres Gábor házigazda.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Szentágothai János professzorra, az ország anatómia tanárára emlékeztek

Dr. Szentágothai János anatómus 1963 őszén vette át a Budapesti Orvostudományi Egyetem Anatómiai Intézetének igazgatását. Az ötven éves jubileum alkalmából október 25-én emléktáblát állítottak tiszteletére egykori lakóházánál, a Magyar Jakobinusok terén, majd az Anatómiai, Szövet-és Fejlődéstani Intézet munkatársai emlékeztek korábbi mesterükre az intézmény előadóójában.

Dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora köszöntőjében úgy fogalmazott: időben sajnos elválasztotta őket a sors, így tanítványa nem lehetett, bár egy-két szenzációs előadását meghallgathatta. Szellemissége viszont olyan mértékben sugárzik át az ő tanítványain, hogy nyugodtan mondhatom: a szellemi örökségből én is részesülök – fogalmazott. Kiemelte, elődeink nyomdokán járva nagyon fontos, hogy tovább tudjuk adni, amit megörököltünk az olyan géniuszoktól, mint amilyen Szentágothai János. – Valódi polihisztor volt, ráadásul megengedett magának a tantermekben olyasmit, amit nem akárcsak tehet meg: vicceket mondott, szórakoztatta, lenyűgözötte hallgatóságát. Tőle meg lehetett tanulni tisztelni és szeretni az anatómiát – emelte ki.

– Nem mondhatnám, hogy megrendülés nélkül tudok itt állni önök előtt, hiszen ez a hely csaknem mindannyiunk számára, akik itt ülünk: a Szentágothai Intézet. Itt minden órá emlékeztek: a falak, a folyosók máig őrzik emlékét – mondta laudációjában dr. **Csillag András**, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet igazgatója.

A megemlékezésen levetítették Az emberi test című nyolcrészes anatómia kurzus 1978-ban forgatott első epizódját is, melyben Szentágothai prezentálta, hogyan érhető tetten az anatómiai tudás fejlődése a művészeti alkotásokon, a barlangrajzoktól a reneszánszon és **Leonardón** át **Picassóig**. A Magyar Televízió sorozatának köszönhetően vált ő az ország anatómia tanárává. A rendezvényen dr. **Réthelyi Miklós** professzor emeritus is kiemelte az ünnepezt művészi érdeklődését: akvarelleket festett, amikor pedig utazott, vitte magával a festőblokkját, de közismert, hogy cikkeit is maga illusztrálta. Hozzátette: az irodalomban jártas volt és ezt megkövetelte a munkatársaitól is.

Réthelyi Miklós professzor így emlékezett: – Amikor Pécsről feljött Budapestre, másfél évig nem kapott lakást, így feleségével itt laktak az intézet igazgatói szobájában. Bármikor be lehetett hozzá menni, ráadásul irodája mindkét irányba állandóan nyitva volt, így ő mindent hallott, minden tiszttában volt és sok dologra reagált is. Hangsúlyozta: az ő vezetése alatt mindenki dolgozni akart, jól felszerelt laboratóriumok közt ez fantasztikus műhely volt. Végül magát Szentágothait idézte: *Az oktatáshoz való szenvedélyes kötődésem formált emberré. Legérdekesebb tudományos gondolataim sosem ötlöttek volna eszembe, ha nem próbáltam volna a bennem motoszkáló gondolataimat hallgatóimmal vagy fiatal munkatársaimmal megosztani. Az orvosi hivatás és az orvostudomány oktatójának hivatása a legszebb emberi hivatások egyike.*

Dr. Szentágothai János (1912-1994) orvos professzor, agykutató, Kossuth-díjas anatómus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Már a Pázmány Péter Tudományegyetem orvosi karán hallgatóként eltöltött évei alatt az anatómia tanszék munkatársa lett. Oktatási pályájának kezdetén új technikákat dolgozott ki a degeneráció kutatásával kapcsolatban, amivel a neuroanatómiában elismert szaktekintré vált. A Pécsi Orvostudományi Egyetem anatómiai tanszékének vezetőjeként a vesztibuláris rendszer és a neuroendokrinológia témakörével foglalkozott. Később, 1963-tól a Semmelweis Orvostudományi Egyetem anatómia tanszékét vezette, ahol elsősorban a kisagy- és nagyagykéreg működését kutatta, új irányokat megjelölő felfedezésével nemzetközi elismertségre tett szert. Emellett többek között kísérleti agykutatással, a gerincvelői és agytörzsi pályákkal és a reflexmechanizmusokkal kapcsolatosan is végzett vizsgálatokat. Vezetése alatt az intézetben folyó kutatómunka felerősödött, új kutatási irányokat jelölt ki, számos fiatal tudóst gyűjtött maga köré. Legismertebb tudományos munkája a **Kiss Ferenc**cel együtt készített – száznál is több kiadást megért – *Az ember anatómiájának atlasza* című tankönyv, melyet ő maga illusztrált és amelyet tizenhárom nyelvre lefordítottak.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A 70 éves Tomcsányi Teodórárt köszöntötték

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézetének munkatársai és egykori hallgatói professzorukat, dr. Tomcsányi Teodórárt, a pszichológiai tudományok kandidátusát köszöntötték 70. születésnapján, október 30-án.

Egyetemünk professor emeritájának, akinek nevéhez fűződik a mentálhigiéné, a lelkipogozó szakok kidolgozása, valamint a szociális munkás mesterképzés elindítása, az elmúlt évtizedekben karokon és egyetemeken átívelő karrierje során szinte folyamatosan valamilyen új körülményhez kellett adaptálnia – nyitotta az ünnepséget dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora. Hozzátette: ennek ellenére, vagy talán éppen ezért elévülhetetlen érdemeket szerzett az általa művelt szociális tudományterület szinte minden képzési szintjén.

A rektor felidézte: a képzés első igazi érdemi háttérét a Magyar Testnevelési Egyetem adta, ahol Tomcsányi Teodóra munkatársaival önálló tanszéket alapíthatott. Az egyetemi integráció során a tanszék a Semmelweis Egyetemhez került, ahol önálló szervezeti egység lett, majd megalakult a Mentálhigiéné Intézet, mely az Egészségügyi Közszolgálati Kar egyik meghatározó oszlopává vált. Beszélt arról is, hogy a mentálhigiénének és általában a szociális tudományterületeknek a doktori képzésbe való beemlése során sok értetlenséggel és elutasítással kellett számolnia. – A mentálhigiéné így is, ma már megálíthatatlan pályán halad előre. Ez nem is lehet másképp, ha arra gondolunk, hogy a testi és lelki egészség egyensúlya, e két terület oktatása egy egyetemen belül kell hogy megvalósuljon – hangsúlyozta.

Dr. Jelenits István piarista szerzetes azt emelte ki, hogy Tomcsányi Teodóra már akkor elkezdett a mélylélektannal foglalkozni, amikor ehhez még semmilyen intézményes háttér nem volt. Tanítványokat gyűjtött, közösséget formált, majd mindez ökumenikus jelleget öltött és a keresztény közösségeket e mögé állította a lelkileg megrendült emberek segítségével – emlékezett vissza a teológus. – Mi, akik mind jót akartunk tenni, itt megtanultuk, ezt hogyan lehet jól csinálni. Mindabban a világban, amit Dóra megteremtett, annyi gondoskodó fészekmeleg volt, hogy ebben még mi érdesebb lelkű papok is rátaláltunk saját érzéseinkre, legbelső vágyainkra. Megtanultuk, hogy a segítség arról szól, hogyan tudunk közelebb kerülni a realitáshoz – mondta az ünnepségen Pál Ferenc atya a 2800 itt végzett hallgató nevében.

Dr. Ittész Gábor docens bemutatta a legújabb intézeti kiadványt, melynek címe: *Cura Mentis – Salus Populi, Mentálhigiéné a társadalom szolgálatában, ünnepi kötet Tomcsányi Teodóra 70. születésnapjára*. Az este főszereplője számára meglepetés volt az ajándék, mint ahogy az *Embértárs* folyóirat ünnepi különszáma is. A két kiadvány együtt köszönti az ünnepeltet 670 oldalon, mintegy 1,6 millió leütés terjedelemben, 26 ábrával és 30 táblázattal, 6 országból 53 szerző 40 tanulmánya olvasható bennük – emelte ki dr. Ittész Gábor. A kiadványok szerkesztője kifejtette: a könyv négy nagy egysége az elméleti tudomány művelőjét, a gyakorló szakembert, a tanárt és a kutatót köszönti, míg az *Embértársban* összegyűjtött tanulmányok a mentálhigiéné széleskörű alkalmazási területeiből adnak ízelítőt.

– Annak idején úgy indultunk el, mint egy kötélhúzó: tudtuk, hogy kockázatos – ismerte el az ünnepelt, majd hozzátette:

– 32 dossziém van, amire az van ráírva: harc. Ám most, ha visszagondolok a küzdelmekre, sikerekre és veszteségekre, mégis elégedett vagyok. Az volt a célunk, hogy a társadalom számára a lelkeseket, pedagógusokat és szociális munkásokat emberarcúvá tegyük. Végül így zárta a megemlékezést: az élethez tartozik, hogy megosszuk másokkal azt, amink van – fogalmazott.

A Párbeszéd Házában megrendezett ünnepség egyben díjátadó is volt: Áder János köztársasági elnök megbízásából Soltész Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium szociálpolitikáért felelős államtitkára több évtizedes oktatói tevékenységéért, valamint a lelki egészségvédelem tudományos kutatása terén elért eredményei elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikérszjtje (polgári tagozat) kitüntetését adta át dr. Tomcsányi Teodóranak.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Semmelweis az UNESCO Világörökség listáján

Semmelweis Ignác a leghíresebb magyar és kétségtelenül a nemzetközi elismertségben az első között számon tartott orvostudós életműve az idei évben került fel az UNESCO Világörökség listájára.

A Baráti Kör e témát tűzte ki októberi programjára és felkérte azt a személyt, akinek oroszlanrésze volt a siker elérésében, dr. **Varga Benedeket**, a Semmelweis Múzeum, Könyvtár és Levéltár főigazgatóját és aki ennek kapcsán egy sikeres kiállítást szervezett a Semmelweis Múzeumban. A főigazgató: *A Semmelweis Ikon – Egy kiállítás gondolatai* címmel tartott briliáns előadást. Néhány gondolat: a kiállítás témaválasztásában legyen min-

dig kurrens, friss kutatásokra építő, interdiszciplináris. Vizuális megjelenítésével nyújtson esztétikai élményt a látogatóknak. Úgy tűnik. A Semmelweis kultusz jó példa jelen kiállítás aktualizására.

A kiállításnak, koncepcióját tekintve hármasszoros mondanivalója van: 1. a felfedezés jelentősége; 2. az 1880-as évek óta létező Semmelweis kultusz bemutatása; 3. korszerű, kritikai értelmezés. A kiállításon helyet kap Semmelweis alakjának megjelenítése az irodalomban, a művészetekben.

A főigazgató előadása során, diasorozatban elénk varázsolta a kiállítás tárgyi anyagát, a Rókus kórházi korabeli márványlapos boncoló asztalt, a vágó eszközöket, számos festményt, szoboralkotást, kispasztikát a nagy tudósról. A hallgatóság úgy érezte, mintha maga is ott lett volna a kiállítás falai között.

A kiállítás a Semmelweis Múzeumban november 24-én zárult. Ezt követően az anyag 2014-ben, Rómában a Magyar Akadémián, majd Párizsban az Unesco Centre-ben és Bécsben a Josephinum-ban kerül bemutatásra.

A másik előadást *A Semmelweis serleg – története röviden* címmel dr. **Monos Emil** professzor, a Baráti Kör elnöke tartotta.

Semmelweis Ignác, egyetemünk névadója, sokat beszélünk róla, de úgy érzem, hogy még mindig nem tudunk eleget, még mindig van új a nap alatt, miként ez a Semmelweis serleg is mutatja. Ismeretes, hogy a II. világháború után létesített Semmelweis díj és felkért Emlékelőadás egyetemünk leg-rangosabb kitüntetésé, de nem volt köztudott, hogy már 1906-ban a

Budapesti Orvosi Kaszinó határozatot hozott, hogy évente felkérjük a legkiválóbb orvost a Semmelweis serlegbeszéd megtartására, mely egyben alkalmat ad a nagy orvostudósról való megemlékezésre. A serlegavató beszédet 1907-ben **Taufer Vilmos** szülész-nőgyógyász professzor tartotta. Majd – a teljesség igénye nélkül – olyan személyiségek következtek, mint **Korányi Frigyes**, **Pertik Ottó**, **Bókay Árpád**, **Bókay János**, **Grósz Emil**.

1941-ig 25 beszéd hangzott el. A Semmelweis serlegbeszéd teljes történetét **Weil Emil** és **Domány Imre** 1947-ben megjelent kiadványa tekinti át.

Úgy érzem, a Baráti Kör októberi két kitűnő előadása nyomán ismereteink ismét gazdagodtak, ami sajnálatos, hogy minden kutatás ellenére a serleg a mai napig nem került napvilágra.

Dr. Donáth Tibor

Meghívó

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének

novemberi
rendezvényére

Szeptikus funkciózavarok neutrofil granulociták működésében

Kolonics Ferenc
egyetemi hallgató
(a Baráti Kör Kerpel díjasa, 2012)

*

Az én katedrám az Urológiai Klinikán (1997-2012)

Dr. Romics Imre
egyetemi tanár

A rendezvény ideje és helye:

2013. november 27., szerda 17 óra

Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem
(1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47. I. em.)

Dr. Turóczy Gergely
a Baráti Kör titkára

Dr. Sótonyi Péter Prof. emer.
a Baráti Kör alelnöke

Könyv- és filmbemutató a Semmelweis Szalonban

Őt könyv és egy film bemutatójára invitálta az érdeklődőket a Semmelweis Szalonba dr. Szél Ágoston és a Semmelweis Kiadó. A rektor köszöntőjében úgy fogalmazott: egy könyvbemutató önmagában is nagy esemény az egyetem számára, pláne ha egyszerre több könyvről van szó.

Elsőként a dr. Szende Béla és dr. Szabó Katalin által jegyzett, az *Ércnél is maradandóbb* című könyvről beszélt, amelyet különleges kiadványnak tart. A könyv két dolog közt teremt kapcsolatot: egy tudományos felfedezés és annak a felfedezője között, úgy, hogy a két név együtt jelenik meg, egyik a másikat erősíti – ismertette a rektor, aki emlékeztetett arra, hogy *eponimának* hívjuk az ilyen típusú szavakat, melyek általában szakkifejezések. Mint mondta, az orvosi irodalomban sok ilyen szerzőneves szakmai elnevezés van, amelyeknek a hallgatók nem mindig örülnek, de ő például annak idején nagyon praktikusnak, könnyebben megjegyezhetőnek tartotta ezeket. Kitért arra, a bemutatott könyv a magyar orvosok nevéhez fűződő eponimákat gyűjtötte össze: röviden bemutatja a felfedezők pályáját, a felfedezések lényegét.

Felidézte azt is, hogy amikor a kefelenyomatot elolvasta az előszó írásához, akkor eszébe jutott, hogy tudna még két olyan nevet hozzátenni a könyvhöz, akik nem szerepelnek az anyagban, de arra gondolt, hogy ezek majd az újabb kiadásba kerülnek be. Szende professzor azonban *kifogott rajta*, mert kibővítette az eredeti kéziratot, így neki is új előszót kellett írni. Javaslat alapján bekerült a könyvbe dr. Halász Béla és a *Halász-féle kés*, illetve dr. Palkovits Miklós és a *Palkovits-féle punch technika*. Remélem, hogy hamarosan újabb és újabb kiadások fognak megjelenni a könyvből, hiszen valószínűleg még sokan vannak, akikre büszkék lehetünk – tette hozzá.

A könyvet dr. Sótonyi Péter rektor emeritus lektorálta, aki a bemutatón kiemelte: a Semmelweis Kiadó a fennállása során immár sokadszor lepte meg az olvasókat. A művet hiánypótló bibliográfiának nevezte, és véleménye szerint a szerzők megvalósították azon szándékukat, hogy az olvasó számára a *múlt, olykor méltánytalan feledésben elhalványuló tudományt formáló eredményei és a mögöttük húzódó személyek tényszerű, vonzóan és példértékűen kerüljenek bemutatásra*. A könyv – mint mondta – kivételes és kiváltságos nemzedékekről szól. – Az üzenet egyértelmű: a múlt kötelez, mert a történelem tanít, irányt mutat, tanulságot nyújt – hangsúlyozta, hozzátéve: a mű valódi értékét abban látja, hogy tovább erősíti azt a tényt, miszerint hazánkban mindenkor voltak és vannak olyan kiváló teljesítményű emberek, akik képesek minden időben a kiemelkedő nemzetközi tudományos teljesítményre.

Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók! – kezdte beszédét dr. Szende Béla, aki elmondta, hogy ezek a szavak jártak a fejében, amíg a könyvön dolgozott, és ahogy a lapok teltek, egyre jobban igazat adott **Zrínyi Miklósnak**, a magyar orvoslás és orvostudomány vonatkozásában is. Ezután szerzőtársa, dr. Szabó Katalin érdemeit méltatta. – Munkánk a nagy és neves elődök előtti tisztelgés – hangoztatta.

Dr. Szende Béla azt mondta, nagy öröm számára, hogy a 49 orvos közül négyen ma is élnek: dr. **Lóránd László** professzor az Egyesült Államokban, hárman hazánkban: dr. **Antalóczy Zoltán**, dr. **Halász Béla** és dr. Palkovits Miklós professzor. – Ne feledkezünk meg azokról a kiemelkedő magyar orvosokról sem, akiknek a nevét nem hordozza valamely alkotásuk, de munkájuk eredménye emelte a magyar orvostudomány jó hírét. Tisztelet illeti azt a több százezer névtelen orvost, akinek szakszerű és önfeláldozó betegellátó munkája lehetővé tette, hogy az orvostársada-

lom minden időben kitermelje a maga kutatóit, újítóit, feltalálóit. Róluk a tisztességet, a helytállást, a betegek szeretetét és a megbízható szakmai tudást lehetne elnevezni – jelentette ki.

Dr. Szél Ágoston ezt követően a dr. **Cserhádi Imrét**, a dr. **Szollár Lajost**, a dr. **Szirmai Imrét** és a dr. **Tulassay Zsoltot** bemutató könyvekről beszélt. Emlékeztetett arra, hogy a sorozatnak korábban *Titoknyitogató* volt a neve, de megújulása után a *Katedra mesterei* elnevezéssel folytatódik. Ezzel összefüggésben leszögezte: az egyetem egyik legfontosabb értéke a hagyomány, az egyetem szellemi öröksége, felmutatható értéke. Kiemelte dr. **Táncos László** szerepét, aki már nemcsak a sorozat kiadója, hanem a riportok készítője is.

Dr. Táncos László szólt arról, hogy **Karáth Zitával** eddig 36 portréfilmet készítettek, melyek eddig csak DVD-n voltak elérhetők, de januártól a Semmelweis Kiadó oldaláról letölthetők lesznek. A rendezvény vetítéssel zárult, az érdeklődők dr. Cserhádi Imre, dr. Szollár Lajos, dr. Szirmai Imre és dr. Tulassay Zsolt gondolatait nézhették meg egy közös filmben.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Fény és Árnyék – Atlasz Gábor kiállítása a Semmelweis Szalonban

Atlasz Gábort bár festőművészként aposztrofálták, de ez a mostani Semmelweis Szalon tulajdonképpen egy sokarcú művészt mutat be. Vendégünk úgy látszik, egy reneszánsz személyiség, pedig már a 21. században vagyunk, egy modern világvárosban. Ritka, hogy egy festőművész mozgásszínházzal is foglalkozik – ezekkel a szavakkal konferálta fel dr. **Tímár József** rektorhelyettes Atlasz Gábor Fény és Árnyék című kiállítását a Semmelweis Szalonban.

Dr. Tímár József köszöntője után a szalon résztvevői felállva emlékeztek meg a nemrégiben elhunyt **Vukán György**-ről, aki gyakori szereplője volt a szalon rendezvényeknek.

A kiállítást **Sediánszky Nóra** dramaturg nyitotta meg, aki egyben a festőművész közeli barátja. Elmondta, valóban egy reneszánsz emberről van szó, aki egyedülálló tünevény korunkban, nemcsak azért mert magas szinten foglalkozik mindennel, amit csinál, hanem mert különleges érzékenységgel képes beleköltözni az emberek, a művész partnerek lelkébe, testébe, gondolkodásába. Atlasz Gábor életműve unikumnak számít abból a szempontból, hogy figurális festő, nagyon fontos

sak a képein a különböző személyiségek, figurák, emberalakok. Sediánszky Nóra a festőművész képeivel kapcsolatban kiemelte: Atlasz Gábor képeinek egyik nagy varázsa, hogy több kor tudatát képes szintézissé emelni színekben és formákban egyaránt, ezáltal képeivel hihetetlen mértékben lehet utazni korok, művé-

szetek, költőiségek és gondolkodások között. A dramaturg szerint nagyon varázstalanított közegben élünk, az uralkodó irányzatok próbálják a mágiát, azt a transzcendentális gondolatot tagadni, ami nélkül az egész világ nem jöhetett volna létre. Atlasz Gábor festőművész egész alkotói munkásságának egy izgalmas szelete, hogy ezt a fajta transzcendenciát, ezt a mágiát egy nagyon erős hús-vér érzékiséggel kombinálva visszavezeti a mi világunkba – fogalmazott Sediánszky Nóra.

A megnyitáshoz kapcsolódó beszélgetésből kiderült, a művész sokáig csak enteriort festett, emberi alakot nem. A festőművész elmondta, mindig érdekes kérdés, hogy hogyan kell megfesteni az embert, az összes korszak megfogalmazta a saját emberét. Atlasz Gábor képeinek gyakori szereplői a sötét figurák, amelyek jelentése szimbolikus, a mindannyiunkban benne rejlő elbukás lehetőségét szimbolizálják. De ezt rögtön párhuzamba is állítja a fényel, hiszen az emberben ott van a megtisztulás, a fejlődés lehetősége is. A kiállítás címe is erre utal, fény és árnyék: az élet teljessége, egyik sem létezhet a másik nélkül.

Egy másik nagyon jelentős motívum, ami visszaköszön a festőművész újabb képein: a pénz. Ennek oka, hogy az alkotó szerint sok mindent elindít a pénz, az érték szó fogalma, azzal, hogy ezt a képein megjeleníti, azt szeretné elérni, hogy gondolkozzunk ezekről.

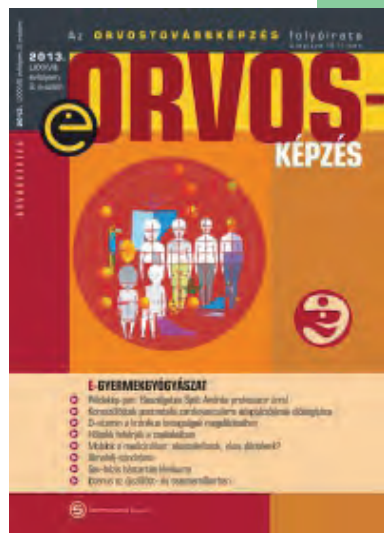
Atlasz Gábor hangsúlyozta: vannak dolgok, amit csak festéssel szabad elmondani. A képek mindig sugároznak valamit és mi, szemlélők pedig fogjuk ezeket a jeleket az eszünkkel, szívünkkel, illetve a lelkünkkel. Színekkel képes az ember hideget és meleget teremteni.

Atlasz Gábor a beszélgetés végén – ismét bizonyítva, hogy mennyi művészeti ágban otthon van – zongorán játszott egy darabot.

Kiss-Bódi Bernadett

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Megjelent az Orvosképzés folyóirat legújabb száma:

GYERMEKGYÓGYÁSZAT

Orvosképzés – A graduális és posztgraduális képzés folyóirata.

A folyóirat lapszámai e-folyóiratként letölthetők a Semmelweis Kiadó honlapjáról:

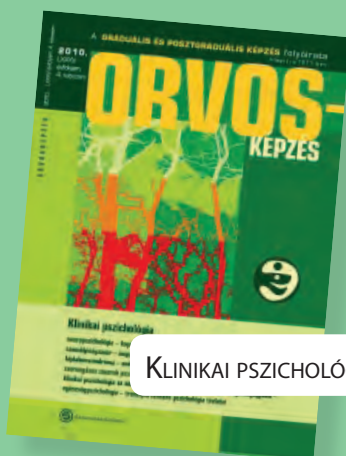
www.semmelweiskiado.hu/folyoiratok/

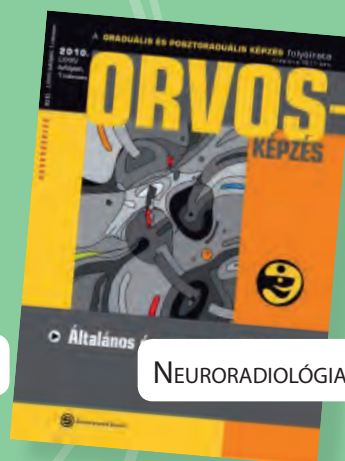
Az orvostudomány különböző szakterületeivel foglalkozó, korábbi Orvosképzés lapszámok:

SZEMÉSZET

KLINIKAI PSZICHOLÓGIA

Általános
NEURORADIOLÓGIA

KARDIOLÓGIA

PHD-KÉPZÉS

Hamarosan megjelenik a folyóirat Urológia témával foglalkozó tematikus száma!

www.semmelweiskiado.hu

Megjelent Schultheisz Emil legújabb kötete:

Schultheisz Emil

LEIBNIZ ÉS A MEDICINA

Leibniz és a medicina

LEIBNIZ HATÁSA A MEDICINÁRA

Azt, hogy a 18. század orvosaira milyen benyomást tett, gondolkodásukra és az orvosi teóriákra milyen nagy befolyást gyakorolt Leibniz, különösen jól mutatják Hallernek Leibniz filozófiájára vonatkozó közvetlen megjegyzései. Albrecht von Haller (1708-1777) a felvilágosodás korának egyik legjelesebb orvosa, botanikus, költő, természettudós és politikus volt, akinek véleménye egész Európa számára mértékül szolgált. Nos, Haller már fiatal korában így ír Leibnizről: „Leibniz joggal tekinthető századunk zsenijének. Matematikus, filozófus, történész a tudománya minden ágában az emberi gondolkodás egyéni művelője... olyan rendszerező elmével megáldva, amelyet az ég csak kevés nagy embernek ad, a logika és a metafizika mély ismeretének birtokában van, hatalmas olvasottsága a skolasztika, a filozófia, s minden ismeret egyesítését jelenti”. S mindez megjelenik orvosi írásaiban.

A Semmelweis Egyetem rektora és a Semmelweis Kiadó szeretettel meghívja Önt és barátait a Semmelweis Szalonba (Budapest, 1085 Üllői út 26.) 2013. december 4-én szerdán 16 órára Schultheisz Emil Leibniz és a medicina c. könyvének bemutatójára. A rendezvényen dr. Szél Ágoston rektor köszöntője után dr. Sótonyi Péter rector emeritus, dr. Magyar László András szerkesztő és dr. Szirmai Imre professor emeritus beszélget a szerzővel. Töltsünk együtt egy kellemes órát!

Megvásárolható könyvesboltjainkban vagy megrendelhető a Semmelweis Kiadó honlapjáról.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56141
Nyitvatartási idő: H-P: 9-16 óra
info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT

1094 Budapest,
Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitvatartási idő: H: 11-13 óra,
K-P: 8:30-13 óra

Keress minket a facebookon is!

<https://www.facebook.com/semmelweis.kiado>

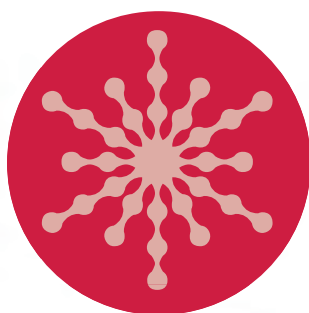

www.semmelweiskiado.hu

December 6-án

30% kedvezmény

a Semmelweis Kiadó **minden** könyvére
a Legendus és az EOK könyvesboltokban,
személyes vásárlás esetén!

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56141

Nyitvatartási idő: H-P: 9-16 óra

info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT

1094 Budapest, Tűzoltó utca 37-47.

Tel.: 459-1500/60475

Nyitvatartási idő: H: 11-13 óra,

K-P: 8:30-13 óra

Keress minket a facebookon is!

<https://www.facebook.com/semmelweis.kiado>

www.semmelweiskiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi, Egészségtudományi, Egészségügyi Közszolgálati, Fogorvostudományi, Gyógyszerésztudományi, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora; dr. **Szél Ágoston**

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. **Fejérdy Pál**

fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke: dr. **Donáth Tibor** professor emeritus donath@ana.sote.hu

Felelős szerkesztő:

Tóth-Szabó Szilvia

toth.szilvia@semmelweis-univ.hu

Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Marketing és Kommunikációs Igazgatóság, 1085, Budapest Üllői út 26.

E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Kovács Bernadett (EHÖK-delegált)

kovacs.bernadett@ioc.sote.hu

Kovács Eszter (MKI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Márton Emőke (Rektori Hivatal)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus

sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)

tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Trojnár Eszter (EHÖK-delegált)

eszter.trojnar@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Fotók: attekovacs.com

Címlapfotó: Szigetváry Zsolt

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweisikiado.hu

Igazgató: dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Dr. Oláh György kapta a Semmelweis Budapest Awardot	4. oldal
A Semmelweis Egyetem új díszdoktorai	5. oldal
Dr. Ádám Veronika vehette át a Semmelweis Emlékéremet	6. oldal
A Huzella Tivadar Emlékérem kitüntetettje dr. Kellermayer Miklós; a Jendrassik Ernő Emlékéremet dr. Igaz Péter kapta	7. oldal
Akadémiai egészségügyi intézmények nemzetközi találkozója a Semmelweis Egyetem szervezésében	8. oldal
Semmelweis Symposium: Fókuszban a gyulladást okozó betegségek	9. oldal
Folytatódik a rektori tanácskozó testület tagjainak bemutatása	10. oldal
Építsük újra az összetartás érzetét! – 1956-os megemlékezés	12. oldal
Kitüntetések Batthyány-Strattmann László születésének évfordulója alkalmából	13. oldal
Hallgatói fórum: A jogszabályoknak megfelelő keret szükséges az augusztusi vizsgaidőszakhoz	14. oldal
Bemutatjuk a K+F+I menedzsmentet	16. oldal
Bionikai Innovációs Központ: Úton a megvalósulás felé	18. oldal
Engedjék a betegeket segíteni! – E-patient Dave a Semmelweis Egyetemen	19. oldal
Tehetségnap a Semmelweis Egyetemen – sosem volt még ekkora érdeklődés	20. oldal
Tudás Útja – félmaraton futóverseny hallgatóknak, oktatóknak a budapesti egyetemeken mentén	21. oldal
Dr. Dabasi Gabriella: Már a preklinikai stádiumban gyógyítani kellene	22. oldal
Dr. Hollós Sándor: Úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!	23. oldal
Ich würde es jederzeit wieder so machen	24. oldal
Új sebészeti eljárásokat mutattak be a Rezidens Szalonban	25. oldal
Szentágothai János professzorra, az ország anatómia tanárára emlékeztek	26. oldal
A 70 éves Tomcsányi Teodórárt köszöntötték	27. oldal
Baráti Kör: Semmelweis az UNESCO Világelismerés listáján	28. oldal
Könyv- és filmbemutató a Semmelweis Szalonban	29. oldal
Fény és Árnyék – Atlasz Gábor kiállítása a Semmelweis Szalonban	30. oldal

Semmelweis.hu – új hivatalos webcíme van a Semmelweis Egyetemnek

November 11-től a **semmelweis.hu** a Semmelweis Egyetem elsődleges, hivatalos webcíme, így az egyetem honlapja és a központi rendszerbe tartozó több mint 120 alhonlapja is már ezen a domainen fut.

A változtatást egyebek mellett az indokolta, hogy az egyetem weboldalának korábbi címe, a *semmelweis-egyetem.hu* túl hosszú, külföldiek számára nehezen megjegyezhető és nem épült be a köztudatba. A még korábbi webcím, a *sote.hu* a tapasztalatok alapján még mindig népszerű, ám ez az egyetem régebbi elnevezésének rövidítése és ma már nem alkalmas arra, hogy közös platformot jelentsen mind a hat kar számára. A honlap szerkesztőbizottságában megfogalmazódott korábbi javaslatokkal összhangban az egyetem vezetése úgy döntött: a *semmelweis.hu* webcím harmonizál az egyetem elnevezésével és alkalmas mind a hat kar megjelenítésére. A régi címek az új webcím bevezetése után is működni fognak, és átvezetik az olvasót a *semmelweis.hu*-ra.

Az új webcím bevezetésével párhuzamosan változott a központi honlap néhány arculati eleme is; november 11-től egy letisztultabb megjelenésű oldallal találkozhat az, aki a Semmelweis Egyetem honlapjára kattint. A honlap szerkesztőbizottsága által jóváhagyott, felfrissített arculatban megmaradt a honlap színvilága és elrendezése, változás leginkább a fejléctet érintette, ahol a másodlagos menüsor helye és formája módosult. Megújult és könnyebben használhatóvá válik a keresés funkció is a honlapon.

Ugyancsak újdonság, hogy novembert közepétől kéthete érkezik az egyetemi e-mail fiókokba a Semmelweis Egyetem belső hírlevele, amely válogatást ad az egyetem központi honlapján megjelent cikkekből.

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Dr. Oláh György kapta az idei Semmelweis Budapest Awardot

A magyar származású Nobel-díjas kémikusnak, dr. Oláh Györgynek ítélte oda a Semmelweis Egyetem Szenátusa az idei Semmelweis Budapest Award nemzetközi díjat. A Semmelweis Egyetem legrangosabb elismerését dr. Szél Ágoston rektor és dr. Molnár Mária Judit rektorhelyettes a Dél-kaliforniai Egyetemen, az Oláh György professzor által alapított Loker Hydrocarbon Research Institute-ban adta át a díjazottnak.

Dr. Szél Ágoston rektor beszédében kiemelte: a Semmelweis Egyetem legmagasabb rangú, legtekintélyesebb tudományos elismerését, a Semmelweis Budapest Awardot 2009-ben alapította a Szenátus olyan kimagasló tudományos tevékenységek díjazására, melyek példaképpül szolgálhatnak nemcsak a jövő generációja, de a tapasztaltabb kutatók számára is. Az Awardot olyan természettudományi területen dolgozó, nemzetközileg elismert eredményeket elérő kutatók kaphatják, akik munkássága új utat mutat az élő természet megismeréséhez és az emberiség javát szolgálja. A rektor emlékeztetett arra, hogy 2010-ben **Jeremy K. Nicholson** kapta a díjat, a metabonómia terén végzett úttörő munkájáért, 2011-ben **Sir George Radda**, az MRI-vizsgálatok magyar származású atyja vehette át az elismerést, míg a múlt évben dr. **Somogyi Péter** neurobiológus, aki elsőként dolgozta ki az agykérgi sejtábrát leírásának módszerét, beleértve az idegsejtek különféle típusainak azonosítását. – Ma a kitüntetettek listája és a díj presztízse tovább emelkedik – fogalmazott dr. Szél Ágoston, hozzátéve, hogy a Szenátus egyhangú szavazással támogatta, hogy a 2013-as Semmelweis Budapest Awardot dr. Oláh György professzornak adományozza az egyetem.

Dr. Molnár Mária Judit tudományos rektorhelyettes laudációjában kiemelte: dr. Oláh György hosszú és sikeres pályafutása alatt számtalanszor bebizonyította, hogy minden szempontból méltó az elismerésre, a Semmelweis Egyetem számára pedig megtiszteltetés jelent, hogy egy ilyen nemzetközileg elismert tudóst tüntethet ki e díjjal. A rektorhelyettes felidézte, hogy Oláh professzor számos felismeréssel járult hozzá a természettudományos ismeretek szélesítéséhez. Ezek közé tartozik a stabil karbókationokkal, szupersavakkal kapcsolatos felfedezése, vagy éppen a metanol használatának új lehetőségeire vonatkozó felismerése, ám a sort még hosszán lehetne folytatni. Az ő kutatásai vezettek az olmozatlan benzin előállításának egy igen gazdaságos eljárásához is, kutatómunkájának eredményei enyhíthetik az emberiség függését a fosszilis üzemanyagoktól, valamint csökkenthetik a globális felmelegedés mértékét.

Dr. Molnár Mária Judit emlékeztetett arra, hogy dr. Oláh György a Budapesti Műszaki Egyetem vegyész-mérnöki karán tanult és dr. **Zemplén Géza**, a szerves kémia neves professzorának asszisztense lett. Az ötvenes évek elején annyira érdekelték a szerves fluorvegyületekre alapuló gyógyszerkutatások, hogy két évig félidős hallgatója lett a Semmelweis Egyetemnek (akkori nevén Budapesti Orvostudományi Egyetem).

– Akár Oláh professzor Dow Chemical Company-nél végzett tevékenységére gondolunk, akár clevelandi éveire a Western Reserve University-n vagy a Loker Hydrocarbon Research Institute-ban végzett kutatásaira, az eltökéltség és a tehetség megnyilvánulását látjuk, melynek köszönhetően egy példaértékű nemzetközi karrier bontakozott ki – fogalmazott dr. Molnár Mária Judit rektorhelyettes.

Dr. Oláh György tucatnyi könyvet írt, több mint 1400 tudományos közleményt publikált, 150 szabadalom fűződik a nevéhez. 53 különböző díjat, kitüntetést nyert el élete során, köztük a kémiai Nobel-díjat, a Corvin láncot, a Széchenyi-nagydíjat; s a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja 1990 óta.

Az elismerés átadásáról készített videót a Semmelweis Symposium megnyitóján vetítették le. A Los Angeles-i ünnepség után Dr. Oláh György interjút is adott, amelyben azt mondta, nagyon sajnálja, hogy nem tudott Budapestre utazni, de hálás a Semmelweis Egyetemnek az elismerésért.

Az interjúban beszélt tudományos munkájáról, kapcsolatáról az egyetemmel, és üzent a fiatal orvosoknak is. Úgy fogalmazott: *az orvoslás nem csak egy szakma, hanem hivatás is*. Hozzátette: tudja, hogy anyagi okok miatt sokan gondolják úgy, hogy külföldön könnyebben boldogulnának, de azt javasolta nekik, hogy tartsanak ki egy ideig. – Amikor én kezdtem, a kémia sem volt jövedelmező. A belső elismerés a legfontosabb, hogy az ember valamit tegyen, nemcsak azért, hogy saját magának megélhetést teremtsen, hanem talán azért is, hogy az emberiséget, az embertársait segítse – hangsúlyozta Dr. Oláh György az interjúban.

Oláh professzor Budapesten született 1927-ben. Az 1956-os forradalom leverése után hagyta el családjával Magyarországot, 1957 és 64 között Kanadában élt, majd az Egyesült Államokban telepedett le. George Olah néven, és már amerikai állampolgárként lett a Dow Chemical Company kutatója. 1965-től tanított a clevelandi, majd a dél-kaliforniai egyetemen, 1991-ben pedig megalapította a USC Locker Szénhidrogén Kutatóintézetet (Loker Hydrocarbon Research Institute). 1994-ben kapta meg a kémiai Nobel-díjat a karbókationok kutatásával kapcsolatos munkájáért; az indoklás szerint *újabb nagy lehetőséget tárt fel a vegyipar előtt, egybekötve szénhidrogén alapú új anyagok vagy komponensek előállításában*. A Nobel-díj után a figyelme a metanollal működő tüzelőanyag-cellák kutatása felé irányult. Az ő vezetésével kifejlesztett direkt metanolos tüzelőanyag-cella az utóbbi időben az egész világ érdeklődésének középpontjába került.

Dobozi Pálma, Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A díjátadóról készített videó, illetve az interjú megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján:

<http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Heten kaptak tiszteletbeli doktori címet

Az idei 39. év, hogy a Semmelweis Egyetem díszdoktori címet adományoz a Doctor Honoris Causa ünnepségen az egyetemmel hosszabb idő óta eredményes szakmai kapcsolatot ápoló, kiemelkedő professzoroknak. 2013-ban a karok felterjesztése és a Szenátus döntése alapján hét kiemelkedő professzor vehetett át tiszteletbeli doktori címet – mondta a Semmelweis Szalonban rendezett ünnepség megnyitásaként Dr. Szél Ágoston rektor.

Az Általános Orvostudományi Kar felterjesztése alapján tiszteletbeli doktori címet vehetett át Professor **Tibor Juhász** (Department of Biomedical Engineering and Department of Ophthalmology, University of California), Professor **Gerhard M. Kostner** (Institute of Molecular Biology and Biochemistry, Medical University of Graz), Professor **Péter Gábor Medwecky** (University of South Florida) és Professor **Arthur J. Moss** (University of Rochester Medical Center). Laudációjukat Dr. **Hunyady László**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja ismertette.

Professor Tibor Juhász Magyarországon, Dorogon született, s noha az Irvine University főállású professzora, rendszeres és aktív résztvevője a hazai szemészeti konferenciának. Munkájának középpontjában a szemészeti lézerek fejlesztése áll. 2008 óta egy általa kifejlesztett lézer teszi még biztonságosabbá a szaruhártyaműtéteket.

Professor Gerhard M. Kostner a nemzetközi lipoprotein kutatás kiemelkedő személyisége. Több évtizede tart fenn szoros kapcsolatot a magyar lipidológiai kutató központokkal, intézete számos egyetemi posztdoktort és kutatót fogadott, egy kétoldalú együttműködés keretében.

Professor Peter G. Medveczky amerikai állampolgár, de Magyarországon született és 1970-ben a Semmelweis Egyetemen diplomázott. A világszerte elismert virológus és molekuláris biológus érdeklődésének középpontjában az onkogén és neurotrop herpeszvírusok állnak. Az Orvosi Mikrobiológiai Intézet és Prof. Medveczky között az 1980-as évek közepe óta igen sikeres az együttműködés.

Professzor Arthur J. Moss elévülhetetlen érdemeket szerzett az elektrofiziológia és a klinikai kardiológia terén. Az elmúlt két évtizedben a ventricularis aritmiák kerültek érdeklődésének központjába. A Semmelweis Egyetemmel 2007-ben kezdte tudományos együttműködését a hirtelen szívhalál és szívelégtelenség, valamint annak nem-gyógyszeres kezelésének témakörében, mikor az egyetem csatlakozott a MADIT (Multicenter Automated Impaled Defibrillator Trials) - CRT klinikai vizsgálathoz.

Az Egészségtudományi Kar felterjesztése alapján tiszteletbeli doktorrá vált Professor **Marie T. O'Toole** (Department of Nursing Rutgers University). Laudációját Dr. **Domján Gyula**, a kar dékánhelyettese ismertette. Professor Marie T. O'Toole rendkívül fontos, pótolhatatlan szerepet játszott a világ első, amerikai és európai partnerek között létrejött, kettős diplomát adó programjának elindításában az ápolóképzés területén. A program az Egyesült Államok-beli Nazareth College of Rochester, a finn Laurea University of Helsinki és a Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar együttműködésén alapul.

Díszdoktori címet vehetett át Professor **Peep Veski** (Institute of Pharmacy Faculty of Medicine University of Tartu). Laudációja a felterjesztő Gyógyszerésztudományi Kar dékánjától Dr. **Zelkó Románától** hangzott el. Professor Peep Veski Észtországban született, a Semmelweis Egyetem végzett gyógyszerészként 1975-ben, majd visszatért Észtországba, de azóta is több szálon kapcsolódik Magyarországhoz. A *Pharmaceutical Technology and Biopharmatics* területen sikeres együttműködés alakult ki a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetével, Dr. **Klebovits Imre** munkacsoportjával. Egyebek mellett ő kezdeményezte az észt- finn-magyar gyógyszerész társaság újjáélesztését.

Professor **Paul G. M. Luiten** (Faculty of Mathematics and Natural Sciences, University of Groningen) laudációját a jelölő Testnevelési és Sporttudományi Kar dékánhelyettese, Dr. **Berkes István** ismertette. Professor Paul G. M. Luiten a világ egyik legelismertebb tudósa az agyi érrendszeri neurobiológia és patológia területén, jelenleg az agy egészséges állapotban való megőrzése áll érdeklődése fókuszában. A Semmelweis Egyetemmel és több magyarországi egyetemmel is szoros szakmai, kutatási együttműködések alakított ki, neki köszönhetően két Semmelweis Egyetemen végzett hallgató szerzett PhD-fokozatot a Groningen University-n.

A díszdoktorok tudományos eredményeinek ismertetése után Dr. Szél Ágoston és a karok képviselő átnyújtották a díszdoktori oklevelet és a stólat a tiszteletbeli doktorrá fogadott kiténtetteknek. A rektor az ünnepség végén reményét fejezte ki, hogy a korábban elindult együttműködések továbbra is sikeresek lesznek, és az új tiszteletbeli doktorok tovább terjesztik a Semmelweis Egyetem jó hírét határainkon túl is.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A laudációk teljes terjedelemben megtalálhatók a Semmelweis Egyetem honlapján.

Dr. Ádám Veronika vehette át idén a Semmelweis Ignác Emlékérmét

A Semmelweis Ignác tudományos ülésen dr. Ádám Veronika akadémikus professzor, az Orvosi Biokémiai Intézet igazgatója vehette át a Semmelweis Ignác Emlékérem és Jutalomdíj kitüntetését. Az díjátadón részt vett dr. Áder János köztársasági elnök és felesége, dr. Herczegh Anita is, az elismerést dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora adta át.

– A Semmelweis díj átadása egyetemünk legkiemelkedőbb, legbensőségebb ünnepéje, hiszen 1959 óta szinte minden évben egy olyan kiválóságot tüntetünk ki, aki intézményünk büszkesége, példaképe – nyitotta az ünnepséget a rektor. Felidézte: a Budapesti Orvostudományi Egyetem tanácsa 1959-ben határozatban mondta ki, hogy a magyar orvostudomány fejlesztése céljából annak egy-egy kiemelkedő művelőjét magas szintű tudományos munkássága elismeréseként évente jutalmazni kívánja. Dr. Szél Ágoston kiemelte: az ideai kitüntetett elkötelezett oktató, szeret tanítani és fontosnak tartja,

kat, kutatási területe az elmúlt húsz évben a neurodegeneratív betegségekben kulcsszerepet játszó oxidatív stressz. Munkatársával kimutatták ennek legérzékenyebb korai targetjeit a központi idegrendszerben, leírtak egy korábban nem ismert mechanizmust az oxidatív stressz keletkezésében, és ennek jelentőségét egyes humángenetikai betegségek patomechanizmusában. Számos nemzetközi kongresszust szervezett, aktív tagja tudományterülete közösségének, jelenleg a rehabilitációs bizottság elnöke és tagja a rektor öttagú tanácsadó testületének. Munkássága során több kitüntetésben részesült, amelyek közül legjelentősebb a 2010-ben elnyert Széchenyi-díj.

Dr. Ádám Veronika az eseményen a díj és egyszersmind az egyetem névadójáról is megemlékezett: – **Semmelweis Ignác** jóval megelőzte korát, hiszen a kórokozó baktériumokat még nem ismerhette, mégis rájött, hogyan lehet védekezni a gyermekágyi láz ellen. Csak jóval halála után részesült elismerésben, amikor – a mikrobák felfedezésével – a világ megtudta, mi az, ami átkerül a boncolással az egészséges emberre – idézte fel.

Az intézményvezető által vezetett munkacsoport MTA-SE Neurobiokémiai Kutatócsoport néven július 1-jével kezdhetette meg működését, amely a Magyar Tudományos Akadémiától a metabolizmus és az oxidatív stressz összefüggésének vizsgálatára kapott támogatást. A professzor *Egy enzim-több funkció. A metabolizmus és az oxidatív stressz összefüggése* című előadásában munkacsoportjának kísérleteiről beszélt, melyek az alfa-ketoglutarát dehidrogenáz enzim köré szerveződnek. Ez a metabolizmus azon enzimjeinek egyike, mely elengedhetetlen a sejtek, a szervezet energiaellátásának biztosításához, és képes reaktív oxigénzármaszerméket termelni.

Rávilágított: oxidatív stressz akkor keletkezik, amikor a reaktív oxigénzármaszermékek keletkezése megnő, vagy az elimináló mechanizmusok hatékonysága csökken. Ennek azért is van óriási jelentősége, mert – mint ahogy az mára nyilvánvalóvá vált – az oxidatív stressz az a folyamat, amit számos kóros állapotban a patológia egy meghatározott tényezőjének tekinthetünk. A betegségek túlnyomó többségének kialakulásában tehát szerepet játszik; a stroke, a sejtöregedés, illetve a Parkinson és az Alzheimer-kór létrejöttében is kóros szerepe van.

– Kutatócsoportunk többek között arra keresett választ, melyek az oxidatív stressz legtipikusabb targetjei, amik meghatározzák az oxidatív stressz indukálta kóros folyamatot. Végül kilyukadtunk a

citrátkörnél, amiben három enzimet találtunk, melyek az oxidatív stresszre érzékenyek. Egyikükre, az alfa-ketoglutarát dehidrogenázra különös figyelmet fordítottunk, ennek ugyanis jelentős szerepe van a fiziológiában és a patológiában. Ezen kívül ez az oxidatív stressz egyik kulcstargetje és generálója, ami szokatlan egy, a metabolizmusban kulcsszerepet játszó, enzimtől – összegezte az akadémikus.

hogyan a biokémia óriási és szerteágazó anyagából az orvostanhallgatók az ép és kóros működések megértéséhez szükséges molekuláris mechanizmusokat megismerjék. Laudációjában kifejtette: dr. Ádám Veronika a Semmelweis Egyetemen járta végig a ranglétrát, és lett tanársegédből tanszékvezető egyetemi tanár. 1990-től a Biokémiai Intézet igazgatója, vezetése alatt az intézet számos munkacsoportja révén nemzetközi rangot vívott ki magának. Oktat a PhD-képzésben is, a Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskolán kívül rendszeresen szervez kurzus-

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Átadták a Huzella és a Jendrassik Emlékérmeket

Tudományos ülés keretében adták át a Semmelweis Egyetem elismeréseit: a Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíj idei kitüntetettje dr. Kellermayer Miklós, míg a Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíjat dr. Igaz Péter vehette át.

Az ünnepi ülést dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes nyitotta meg **Cicerót** idézve: *elismerés táplálja a művészeteket és a tudományokat*. Úgy fogalmazott, azért vagyunk itt, hogy elismerjük két kiváló kutatónk tudományos munkásságát. Tudósaink és egyben egyetemünk sikerét, a nemzetközi rangsorban elfoglalt helyét a kiváló képzésen és a tehetséges kutatókon túl az biztosítja, hogy a Semmelweis Egyetemen egységben van az oktatás, a gyógyítás és a kutatás. Egyetemünk büszke arra, hogy folytatni tudja a nagy elődök munkáját, és elismeréssel tartozik azoknak, akik a nehéz helyzetben is biztosítják a világszínvonalú tudományos munkát – hangsúlyozta dr. Molnár Mária Judit.

A rektorhelyettes emlékeztetett arra: a Semmelweis Egyetem a Jendrassik Ernő Emlékérmeket 1964, a Huzella Tivadar Emlékérmeket pedig 1990 óta a magyar orvostudomány fejlődésének elősegítése érdekében adományozza, mellyel az előző öt évben megjelent közleményeken alapuló önálló kutatásokat tartalmazó munkásságot kívánja jutalmazni.

Az idei Jendrassik Ernő Emlékérem és Jutalomdíj kitüntetettje, dr. **Igaz Péter** belgyógyász, endokrinológus és klinikai genetikus 1997 óta a Semmelweis Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinikáján dolgozik, jelenleg egyetemi docensként. PhD fokozatát molekuláris immunológiai témában szerezte, mostanra témavezető a hormonális szabályozó mechanizmusok című PhD programban. Fő érdeklődési területe az endokrin betegségek genetikája és genomikája, elsősorban a mellékvese daganatainak terén. Többek között Richter Gedeon Publikációs Pályadíjjal és két alkalommal Bolyai János Kutatási Ösztöndíjjal is jutalmazták – méltatta az első előadót a rektorhelyettes.

Dr. **Igaz Péter** *Új eredmények a mellékvese-daganatok kórerjedete, kórisméje és kezelése terén* címmel tartotta Jendrassik emlékeztető előadását, melyben hangsúlyozta: a hormontermelő mellékvesekéreg és mellékvesevelő-daganatok súlyos klinikai következményekkel járnak, prognózisuk rossz, kezelésük nem megoldott. Nehezíti a diagnosztizálást, hogy a mellékvesekéreg-daganatok rosszindulatúságának megállapításához nagy gyakorlat szükséges, a mellékvesevelő-daganatok esetében pedig ez nem is lehetséges. A velő-daganatok, rosszindulatú pheochromocytomák, illetve a kéreg-daganatok esetében nagy jelentősége van a mikro-RNS-eknek. Az utóbbi évtized slágermolekulái ugyanis segít-

séget nyújthatnak a daganat jó vagy rosszindulatúságának megállapításában, mivel ilyen esetekben megváltozik ezek mintázata. Dr. Molnár Mária Judit rektorhelyettes a Huzella Tivadar Emlékérem és Jutalomdíjjal kitüntetett dr. Kellermayer Miklósról, a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetének igazgatójáról elmondta: öt éve intézetigazgató egyetemi tanár, 2013 óta az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese. A biológiai tudományok doktora, munkássága során számos díjat, ösztöndíjat és pályázatot nyert el, többek között Bolyai, Eötvös és Széchenyi Ösztöndíjat vehetett át. Kutatási érdeklődése középpontjában az izomösszehúzódás és a citoskeletális funkciók mechanizmusai, biomolekuláris rendszerek biomechanikai tulajdonságai, illetve a mechanikai erők és a biokémiai folyamatok közti összefüggések állnak. Elsők között volt, aki egyetlen fehérjemolekulát nyújtott meg lézercsipesz segítségével, illetve egyedi amyloid fibrinumokat manipulált atomerő mikroszkóppal.

Dr. Kellermayer Miklós *Egyedi biomolekulák nanomechanikája* címmel tartott Huzella emlékeztető előadását így kezdte: az utóbbi húsz évben a biofizika módszertani fejlődésének köszönhetően lehetőség nyílt arra, hogy a molekulákat egyenként vizsgáljuk, akár manipuláljuk őket. A fehérjék gombolyodása során a kitekeredett molekulák tölcser alakú potenciál mentén különböző utakat bejárva siklanak le. Eközben itt-ott el is akadhatnak, föl is szaporodhatnak, ami súlyos betegségek kiváltó oka lehet.

Az intézetvezető elmondta: kísérleteikkel megpróbálták betekintést nyerni a fehérjegombolyodás finommechanizmusába, illetve megismerni e molekulának a mechanikai sajátosságait. – Az izminkban található óriásfehérjét, a *titint* lézercsipesz segítségével megnyújtottuk, a kalibrált lézercsipeszrel pedig kiszámítottuk azt az erőt, ami a molekulában a feszítés hatására ébred. Ha némi idő elteltével újra meghúzzuk ezt a molekulát, visszagombolyodik, ám a titin molekula ki- és visszatekerése során egyfajta dinamikus egyensúly alakul ki. A szenzoriként is működtethető titin tehát egy lengéscsillapító molekula – emelte ki a folyamat élet-tani jelentőségét.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Akadémiai egészségügyi intézmények nemzetközi találkozója a Semmelweis Egyetem szervezésében

Először tartott találkozót a közép-kelet-európai régióban az akadémiai egészségügyi intézményeket tömörítő nemzetközi szervezet, az Association of Academic Health Centers International (AAHCI). A kétnapos budapesti rendezvény társszervezője a Semmelweis Egyetem volt, amely a közelmúltban csatlakozott az AAHCI-hez.

Dr. Szél Ágoston rektor a megnyitón hangsúlyozta: egy egyetemnek kiemelten szüksége van tradícióra és innovációra, hiszen sem múlt, sem vízió nélkül nem lehet sikeres. Emlékeztetett arra, hogy 244 évvel ezelőtt éppen a konferencia nyitónapján, november 7-én egészítette ki Mária Terézia a híres Nagyszombati Egyetemet orvosi karral, és akkor kezdődött a Semmelweis Egyetem története.

Az egyetemek, az akadémiai intézmények hármass feladata az oktatás, a kutatás és a betegellátás, ebben a sorrendben – mutatott rá a rektor, hozzátéve: nem elég, ha ezt a három dolgot pusztán egy intézmény keretein belül, egymás mellett művelik, hanem a különböző területek együttműködésére, a tapasztalatok összeadására van szükség. Miként tudjuk a szinergiákat úgy használni, hogy mindhárom terület együtt és külön-külön is egyre sikeresebb legyen? – ez az egyik kulcskérdés, mutatott rá a rektor. Dr. Szél Ágoston megjegyezte, a stratégiák kialakításakor nagyon fontos arra is gondolni, hogy egyetemi szintű oktatás kutatás nélkül nem képzelhető el. A kutatással kapcsolatban a rektor kitért arra, hogy ma már a 2-3 fős, izoláltan dolgozó kutatócsoportok – még ha sikeres publikációkat is tudnak megjelentetni – egyre kevésbé képesek nagyobb pályázatok elnyerésére. Ezen a területen is kollaborációra van szükség. Az együttműködés, a közös gondolkodás azonban nemcsak az egyetemeken belül, hanem az egyetemek között is elengedhetetlen, és bármilyen régi gyökerekkel és jövőbe mutató vízióval is rendelkezik egy egyetem, nem állhat önmagában. A rektor az egyetemek közötti együttműködésekkel kapcsolatban példaként említette a Semmelweis Egyetem Asklepios Campus Hamburggal és a lugánói egyetemmel közös képzéseit.

Dr. Steven A. Wartman, az Egyesült Államok-béli Association of Academic Health Centers (AAHC) elnöke köszöntőjében hangsúlyozta: az első közép-kelet európai találkozó programja rendkívül széleskörű, a résztvevő intézmények is igen sokszínűek. Több mint 20 országból érkeztek szakemberek Kanadától Kínáig, Lettországtól Mexikóig. Különböző történelemmel, kultúrával, nyelvvél, gazdasági és egészségügyi rendszerrel rendelkező orszá-

gok képviselői jöttek össze, ám egy dolog közös bennük: fejlődést akarnak elérni az egészség és a jólét tekintetében. Mindezt az akadémiai feladataikon keresztül teszik, ami az egészségügyi szakemberek oktatása, a kutatás és a betegellátás. E három tevékenység támogatja és jobbra is teszi egymást.

Az AAHCI 2008-ben alakult a hasonló nevű amerikai székhelyű szervezet kibővítéseként, és ez az egyetlen nemzetközi szervezet, mely összeköti az akadémiai egészségügyi intézményeket az együttműködés elősegítése érdekében – hívta fel a figyelmet.

A konferencia nyitó szekciójában az akadémiai egészségügyi központ koncepcióját mutatta be dr. **Harold Paz**, az AAHCI igazgatósági elnöke, a Penn State University – Hershey Campus gyakorlati példáján keresztül. Rámutatott: egyik alapvető elképzelésük szerint minden a betegség-megelőzéssel kezdődik, majd a járóbeteg-ellátással és a folyamatos beteggondozással folytatódik. Az intézmények egymással szoros együttműködésben, integrált rendszerben működnek, ami nem csak az egyetemnek, de az ellátást végzőknek, a kórházaknak is jó, hiszen kihasználhatják az egyetem tudományos hátterét és a további karok segítségét.

Beszédet mondott dr. **Szócska Miklós** egészségügyi államtitkár, aki egyebek mellett kitért arra, hogy olyan egészségügyi rendszerre van szükség, melyben a járóbeteg-ellátás és a megelőzés nagyobb hangsúlyt kap, az egészségügy különböző szintjeinek és szereplőinek pedig csapatként kell együttműködniük. Az akadémiai, egyetemi ellátó intézményeknek kiemelt szerepük van a tudás, az új információk létrehozásában és elterjesztésében, ezért e célok elérésében is vezető szerepet kell vállalniuk. A helyi kórházaknak és az akadémiai intézményeknek együtt kell működniük, az akadémiai tudáscentrumoknak meg kell osztaniuk a felhalmozott tudást a periférián lévő intézményekkel is. Kitért arra is, hogy a gazdasági válság idején is figyelmet kell fordítani az innovációra, mely hatékonyabbá teszi az ellátást.

A kétnapos konferencia címe: *Együttműködésen alapuló ellátás: paradigmaváltás az oktatásban, gyógyításban és kutatásban*. Dr. Molnár Mária Judit, tudományos rektorhelyettes a címben szereplő paradigmaváltással kapcsolatban elmondta: az informatika, az információs technológia és a molekuláris biológia fejlődésével egy teljesen új típusú orvoslás felé haladunk. A klasszikus orvoslás reaktív, a beteg már meglévő tünetekkel fordul orvoshoz, a paradigmaváltás utáni orvoslás pro-aktív, melyben a betegségek megelőzése és predikciója nagyon fontos tényező. Az információs technológia fejlődése az oktatásban is számos változást hoz, a paradigmaváltás utáni kutatásban pedig a betegágy mellett fogalmazódik meg, mire van szükség, és ez a kiindulópont az alapkutatók számára.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A rendezvényről készített videó megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján:
<http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Semmelweis Symposium: Fókuszban a gyulladást okozó betegségek

Huszonkettedik alkalommal rendezték meg a Semmelweis Symposiumot, mely a Semmelweis Egyetem egyik legrangosabb tudományos eseménye. Dr. Szél Ágoston rektor megnyitó beszédében emlékeztetett arra, hogy a szimpózium megszervezéséért versenyezni kell, amely garancia a magas minőség fenntartására. A pályázat során a potenciális szervezőknek be kell mutatniuk, hogy képesek lesznek sok érdeklődőt, előadót vonzani, a konferencia üzenete fontos és aktuális, illetve pénzügyileg is megvalósítható.

A rektor úgy fogalmazott: a Semmelweis Symposiumok, melyeket minden évben a tudomány akadémiai hónapjára időzítnek, rangot adnak az egyetemnek, és jól jelzik, miként változott mind a rendezvény, mind az egyetem nemzetközi ismertsége és elismertsége; ma már a szakterületek legelismertebb előadói is örömmel fogadják a felkérést.

Az idei szimpózium nyitórendezvénye rendhagyó volt; a résztvevők megtekinthették a 2013-as Semmelweis Budapest Award díjátadójáról készített filmet.

A 2013-as Semmelweis Symposiumot két intézet, a Genetikai- Sejt és Immunbiológiai Intézet, valamint az Élettani Intézet négy szakembere, dr. **Buzás Edit**, dr. **Falus András**, dr. **Mócsai Attila**, dr. **Nagy György** közösen szervezte. Dr. **Mócsai Attila**, az Élettani

Intézet docense kérdésünkre elmondta: több mint 260 résztvevő regisztrált a szimpóziumra a világ számos országából, Dél-Koreától Japánon át az Egyesült Államokig.

Az idei szimpózium fő témája: molekuláris mechanizmusok és terápiás célpontok a gyulladásozó betegségekben (*Molecular Mechanism and Therapeutic Targets in Inflammatory Diseases*). Mint arra dr. Mócsai Attila rámutatott: nagyon fontos előrelépések történtek ezen a területen, így például a reumatoid arthritis esetében forradalmi változást hozott a biológiai terápiák bevezetése. Az egyik kiemelt előadást a Lasker-díjjal kitüntetett **Ravinder Maini** a TNF-antagonista terápia megalapozója tartja.

Fontos szempont volt a szimpózium szervezése során, hogy összehozzák az alapkutatókat, a klinikusokat és a gyógyszeripar képviselőit. A beérkezett absztraktokat fele-fele arányban jegyzik klinikusok és alapkutatók, éppen ezért ezt egy translációs konferenciának nevezhetjük, amelyen kiemelt cél, hogy az alap kutatás eredményeit átfordítsuk a klinikai gyakorlatba – mondta dr. Mócsai Attila.

A Semmelweis Symposium nyitóelőadását dr. Falus András tartotta *Me, myself and us: Microbiota ecosystems in inflammation regulation* címmel. Előadásában a *mikrobiomról* beszélt, illetve annak jelenlétéről az emberi szervezetben. A mikrobiom a velünk élő

mikrobák (baktériumok, vírusok, egysejtű gombák, stb.) összessége. A mikrobák többsége nem okoz betegséget, együtt élnek a szervezettel és nagyon fontos funkciókat látnak el. Különböző anyagokat, például hormonokat termelnek, olyan vitaminokat állítanak elő, amelyekre a szervezetnek szüksége van, továbbá fontos szerepük van az immunrendszerünk kifejlődésében. Az emberi testben százszor annyi baktériumsejt van, mint ahány emberi – mutatott rá.

Kitért arra: számos betegség hátterében állhat az, hogy a mikrobiom és az emberi sejtek egyensúlya felbomlik, a szövetséges baktériumok pedig már nem tudják elnyomni az ellenséges baktériumokat. Példaként főleg krónikus, hosszú távú betegségek mögött álló gyulladásozókat említett: krónikus bélbetegségeket, diabéteszt, allergiát. Különböző rákos folyamatokban is szerepet játszik ennek az egyensúlynak a felbomlása – tette hozzá. Ezzel összefüggésben dr. Falus András a Genetikai- Sejt és Immunbiológiai Intézet egy korábbi kutatásáról is beszélt, melyben hosszú évekig foglalkoztak génmanipulált egerekkel. Az egerekből *kiütötték* a hisztamin termeléséhez szükséges enzimet, ami azt eredményezte, hogy különböző jellegzetességek jöttek elő a szervezetükben. A mikrobiomról szóló kutatási eredmények kapcsán jutott eszünkbe, hogy bizonyos jelenségekért a megváltozott mikrobiom lehetett a felelős – fogalmazott, hozzátéve: a mai ismeretek tükrében régebbi eredményeket is másként kell értelmezni.

Dobozi Pálma, Tóth-Szabó Szilvia
Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Symposiumon készített videó megtekinthető a Semmelweis Egyetem YouTube csatornáján: <http://www.youtube.com/semmelweisuniversity>

Dr. Ádám Veronika: Minden ember csak a saját útját tudja járni

Bárhol is indul el az ember a tudományban, ha elkezdli a munkát, szinte viszik, vezetik a kísérletek egy irányba – vallja dr. Ádám Veronika, az Orvosi Biokémiai Intézet igazgatója, dr. Szél Ágoston szeptemberben létrehozott rektori tanácskozó testületének tagja, a Semmelweis Ignác emlékérem idei kitüntetettje.

Fotó: Lakos Gábor

Pályájának indulására visszaemlékezve dr. Ádám Veronika azt mondja, a családjában nem volt orvos, ám mégis a korai évekhez kapcsolódik pályaválasztása; egy romantikus gyermekkori gondolatból ered. Négy-öt éves lehetett, mikor nagymamájára gondolva először érintette meg az elmúlás gondolata. Ekkor határozta el, hogy orvos lesz és így mindig meg tudja majd gyógyítani nagymamáját, akinek elvesztésétől félt. Noha a gimnázium utolsó évében a vegyészet is vonzotta, maradt az eredeti elhatározásánál. Az orvosi egyetem elvégzése után ugyanakkor hiába pályázott meg három neurológusi állást is, nem járt sikerrel, ezt követően pedig – ahogy ő fogalmaz – nagyon könnyű szívvel döntött amellett, hogy a

tudományban marad. Egy rövid, Gyógyszerkutató Intézetbe tett kitérő után került az Orvosi Biokémiai Intézetbe, amelynek 1990 óta a vezetője. – A biokémiában az vonzott, amit ma is vonzónak találok benne: ez a ma rendelkezésre álló legmélyebb szintje a megértésnek. A molekulák szintjén ma már nagyon sok folyamatot értünk, ám a biokémia szépségét éppen az adja, hogy rengeteg a felfedezendő dolog; számos fiziológiás, patológiás jelenségnek még nem értjük a mechanizmusát – fogalmaz.

A biokémián belül dr. Ádám Veronika eredendően az idegtudománnyal, a neurotranszmitterekkel foglalkozott, szinte véletlenül, részben a kollégák hatására kezdett az oxidatív stresszre fókuszálni, mely azóta is első számú kutatási területe. Ezzel kapcsolatos vizsgálatainak folytatására hozhatta létre július elsejével az Akadémia által támogatott kutatócsoportját.

Dr. Ádám Veronika úgy fogalmaz, azt, hogy mit gondol egy egyetemről és egy tudományos közösségről, nagyban befolyásolta angliai tanulmányútja, amely során az akkori szakma egyik legkiemelkedőbb élettanásával, **Peter Bakerr**rel dolgozhatott együtt. Ezzel együtt egy kérdésre válaszolva úgy fogalmaz, sosem állított maga elé követendő példaképeket és ő sem szeretne azzá válni. – Minden embernek van egy saját útja és csak azt tudja járni. Persze fontos másoktól tanulni, figyelni a jó dolgokra, amit másoknál észreveszünk és az esetleges hibákat is – mutat rá.

A külföldi tanulmányutakat leszámítva dr. Ádám Veronika egész pályafutását a Semmelweis Egyetemen töltötte, intézetvezetői pozíciója mellett a kilencvenes évek végén 2003-2009 között az egyetem tudományos rektorhelyettese is volt. – Évtizedek óta itt élek az egyetemen, ez az én egyetemem is és mindig is fontos ambícióm volt, hogy egyre jobb legyen. Ha valamit tehetek érte, azt megteszem bármikor – fogalmaz.

Sok évtizedes tapasztalata nyomán a mai kutatási rendszer egyik legnagyobb gondjának dr. Ádám Veronika az idő hiányát tartja. Mint mondja, a jó kutatók általában jó oktatók is és az egyetem jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy tartósan mentesítse őket az oktatói tevékenységgel járó feladatok alól. Márpedig ez fontos lépés lenne annak érdekében, hogy legyen néhány olyan kutatócsoportunk, mely a saját területén a világ élvonalába tartozik – mutat rá a professzor asszony.

Dr. Ádám Veronika 1997 óta levelező, 2001 óta rendes tagja az Akadémiának, orvosi területen előtte 30 évig nem került be nő az akadémikusok közé. Ugyanakkor úgy véli, ez nem annyira a tudomány, mint inkább a társadalom problémája. A tudományban rengeteget kell dolgozni, a legkisebb részeredményt sem adják ingyen és ezt a legtöbb nő vagy nem tudja, vagy nem akarja megtenni. Ahhoz, hogy egy családban élő nő igazán sikeres lehessen, mindenképpen szüksége van egy támogató társra, utalt a professzor asszony férjére: **Vizi E. Szilveszterre**, az Akadémia volt elnökére, hozzátéve: ritka csillagzat szükséges ahhoz, hogy egy házasság elbírjon két olyan embert, aki nagyon sokat ad az életéből a tudománynak és az akadémiai életnek. Ők részeshettek ebben a szerencsében.

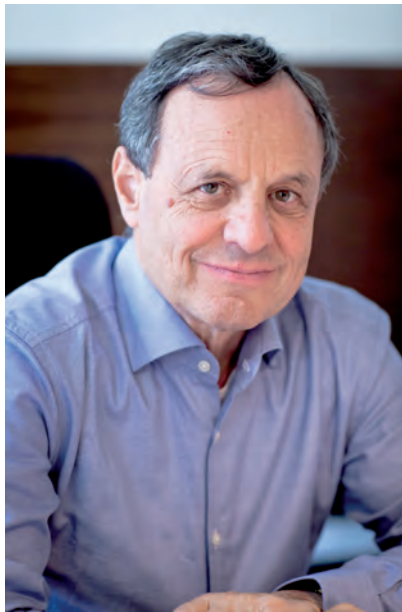
Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Dr. Mandl József: A kutatásban mindig a beteg ember gyógyítása adta a motivációt

Különösen szeretek olyan emberekkel beszélgetni, akik nem olyanok, mint én; más kultúrkörből jöttek, másképp látják a világot, egy dolog azonban összeköt – és ez kulcskérdés – a közös emberi, szakmai értékrend. Ha eltérő gondolkodású, de azonos értékrend szerint élő szakemberek eszmét cserélnek, abból mindig születhet valami – mondja dr. Mandl József, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanára, hozzátéve, hogy mindez a tudományos életben éppúgy nélkülözhetetlen, mint egy tanácsadó testületben, illetve a szakmai döntéshozatalokban. Ez utóbbit a szakminisztérium tanácsadó testületének számító Egészségügyi Tudományos Tanács titkáráként is megtapasztalhatta az elmúlt több mint két évtizedben.

Dr. Mandl József húsz év után a múlt évben köszönt le az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet vezetői posztjáról, ahova TDK-sként került 1969-ben, ahogy ő mondja teljesen véletlenül. Orvosegyetemre akart menni. Elsőre nem vették fel, így mikor a két év katonaság után végre bekerült, hatalmas bizonyítási vágygal vágott bele tanulmányaiba. Gyakorló orvos, ideggyógyász, pszichiáter vagy belgyógyász szeretett volna lenni, ezt elmondta kémiai

gyakorlatvezetőjének, **Machovich Raymund**nak is, aki meghívta, átmenetileg legyen diákkörös az Orvosi Vegytani Intézetben. A diploma megszerzése után – tartva magát az eredeti elképzeléseihez – gyakorló orvosi állásokat pályázott meg, ám mivel nem nyerte el őket, maradt az intézetben, mind a mai napig. – Azt gondolom abszolút magyar karriert futottam be, máshol ritkaság, hogy valaki egy helyen dolgozik egész életében – mondja, megjegyvezve, hogy ennek éppúgy megvannak az előnyei, mint a hátrányai.

Bár többször csábították az Egyesült Államokba és gyógyszeripari területekre is, az élet mindig úgy hozta, hogy az intézet mellett döntött, úgy érezte, ott a *helyén van*, bár objektíven és kívülről nézve biztos stimuláló, ha valaki időről időre máshova kerül. – Számomra a pálya csúcsa, hogy egyetemi tanár lehetek, és ma már nem tudom elképzelni a pályámat másként, mint oktatóként és kutatóként, számomra ez két nagyon mélyen kapcsolódó terület – hangsúlyozza.

Abban, hogy milyen oktatóvá vált, jelentős szerepet játszott első főnöke, dr. **Garzó Tamás**, aki részt vállalt a német nyelvű oktatás egyetemi bevezetésében is, majd dr. **Faragó Anna**. Később ő is számos tehetséges fiatalembert indított el a pályán. Az intézet élén pedig első tanítványainak egyike, dr. **Bánhegyi Gábor** követte. Nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy egy ilyen jelentős tradíciójú intézetet vezethettem húsz évig – teszi hozzá.

Az ugyanakkor, hogy nem lett gyakorló orvos, egyfajta beteljesületlen vágyként megmaradt benne, ami meghatározta kutatási témaválasztásait is, melyek során mindig a kutatóorvosi szemlé-

let vezette. A szerkezeti biokémia például sosem érdekelte, mint mondja, a motivációja mindig a beteg ember meggyógyítása volt, ezért a klinikumhoz közvetlenebbül kapcsolódó kérdéskörökkel foglalkozott.

A metabolikus szindróma áll érdeklődésének középpontjában, ezzel függ össze egy diabétesz elleni gyógyszerfejlesztés, melybe az elmúlt 15 évben kapcsolódott be. A kutatás jelenleg a 2-es fázisú klinikai vizsgálatoknál tart és ahogy a professzor fogalmaz, rendkívül izgalmas, ám magán viseli egy magyar fejlesztésű gyógyszer összes ellentmondását és nehézségét éppúgy, mint pozitívumát és reménységét. A témakör folyamatosan újabb és újabb alapkutatási és klinikai kérdést vet fel. – A remény megvan, hogy sikeres gyógyszer lesz belőle, de még nem tudjuk mi lesz a program vége. Ám ha valaki a tudományos kutatásban úgy érzi, hogy vége van, feladja, akkor neki van vége, mint kutatónak – ad némi betekintést hozzáállásába.

Dr. Mandl József 2004 óta levelező, 2010 óta rendes tagja az Akadémiának. Munkásságát többször ismerték el rangos kitüntetésekkel, 2011-ben Semmelweis Ignác emlékérmét kapott. Tagja a Semmelweis Egyetem Szenátusának. – Egész életemet a Semmelweis Egyetemen töltöttem, ezért is nagyon fontos prioritás az egyetem sorsa és szakmai állapota – fogalmaz.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A rektor tanácskozó testületének tagjairól szóló sorozatunkat a decemberi számban folytatjuk.

Építsük újra az összetartás érzetét!

1956-os megemlékezés az Egészségtudományi Karon

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából tartott megemlékezésnek ebben az évben az Egészségtudományi Kar adott helyet, a megjelenteket dr. **Szél Ágoston** rektor köszöntötte.

ez a demokrácia alapja. Vannak népek itt Európában is, amelyektől megtanulhatnánk, hogy vállat vállhoz vetni nemcsak a forradalmi időkben lehet, hanem a békés építkezés során is – éppen, hogy ez viszi előbbre őket, ezzel előznek meg minket rohamléptekkel – mutatott rá beszédében a dékán.

A dékán kitért arra is, hogy az ETK ünnepségnek helyet adó épülete, a Vas utca 17. mindent megélt és látott az 57 évvel ezelőtti eseményekből, hiszen a környék mozgalmas része volt a forradalmi történéseknek. A ház akkor állami kórház volt, és ez emlékeztet arra is, hogy mekkora áldozatot hoztak az elődeink, az akkori orvosok, ápolók, mentősök. – Nincs annyi márványtábla ahány pályatárs nevét fel kellene vésni örök emlékül – jegyezte meg. Dr. Nagy Zoltán Zsolt végezetül azt kívánta az ünneplőknek, hogy e napon mikor fejet hajtunk bátor elődeink, őseink, az akkori Magyarország előtt, a tiszteletadás mellett keressük és találjuk meg nemzeti ünnepünkben a magunk ünnepét is.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak emléke előtt ezt követően szimbolikus gyertyagyújtással tisztelegtek a résztvevők. Az áldozata

Ünnepi beszédében dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az Egészségtudományi Kar dékánja hangsúlyozta: a magyar '56 fogalom szerte a világon, alig van olyan, aki ne hallott volna erről a tíz őszi napról, mely megrendítette egy világhatalom létalapját, a diktatúrát. Ahogy **Márai Sándor** írta: *a világ csodája volt ez*. A forradalom üzenete megmaradt, és soha tisztábban nem csengett még, mint 2013 Magyarországon; a hősiességet a kiállás, a bátorság, a becsület és az ország tartása alapozta meg.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt emlékeztetett: felkeléseink, forradalmaink, népi harcaink mind vérbe fagytak, ám kis történelmi nagyvonalúsággal mondhatjuk azt, hogy 1956 az első és egyetlen ezeréves sorsunkban, mely némi késéssel, de győzelemre vezetett. – Jól esik hinni, higgyük hát, mert táplálja nemzeti büszkeségünket, hogy annak van igaza, aki azt mondja: a magyarok 56-os forradalma nélkül más lenne ma Európa, más lenne a világ – hangsúlyozta dr. Nagy Zoltán Zsolt, hozzátéve, hogy a büszkeség érzése az egyik legfontosabb, melyet ki kell emelni '56 drámai örökségéből.

Ugyanakkor szomorú, de '56 hagyatékának van egy olyan üzenete is, melyet ma is megszenvedünk; ez pedig a nemzeti összefogás fájdalmas hiánya. Micsoda népi összefogás és nemzeti egyet akarás lehetett az 56-os hősi napok Magyarországon! Ezt az érzést, a közös akaratot és tetterőt hiányolhatjuk ma. Ha a ma még köztünk élő 56-os ünnepeltjeink valamiért hibáztathatják utódaikat, a rendszerváltókat, az a nemzeti egység széthullását előidéző politizálás – mutatott rá beszédében az ETK dékánja, megjegyezve, hogy ez a magyar betegség sok fájdalmat okozott már nekünk, a széthúzás, mint **Ady** írta: *gyalázatunk, keservünk/Már ezer év óta rokon*.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt beszédében rámutatott: ha valamit újra kell építeni 1956-ból, akkor az éppen ez; az összetartás, az összetartozás érzete, a frázis nélküli testvériség. Megmutattuk ezt a világnak, s most itt állunk ellenpéldaként torzsalkodva. Nem igaz, hogy

tok emlékére állított gyertyát dr. Szél Ágoston rektor gyújtotta meg, majd kegyelete jeléül virágot helyezett el többek között dr. Nagy Zoltán Zsolt dékán; a Józsefvárosi Önkormányzat nevében **Dénes Margit** képviselő; a Magyar Gyógyszerészi Kamara nevében dr. **Szabó Sándor**; a Főpolgármesteri Hivatal nevében dr. **Haidekker Tamás** irodavezető; a Semmelweis Érdekvédelmi Szövetség nevében **Bárkovics Sarolta** alelnök; a Közalkalmazotti Tanács nevében **Zombori Judit**; a Hallgatói Önkormányzat nevében **Vámosi Péter** elnök és **Gubóné Magassy Éva**, ETK HÖK elnök; az Instruktor Öntevékeny Csoport nevében **Szarvas Gábor** elnök és **Hegedüs Orsolya** alelnök.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Kitüntetések Batthyány-Strattmann László születésének évfordulója alkalmából

A Semmelweis Egyetem több munkatársa is elismerésben részesült a **Batthyány-Strattmann László** születésének évfordulója alkalmából rendezett szakmai ünnepségen. A díjakat dr. **Szócsk Miklós** egészségügyért felelős államtitkár adta át november 5-én az Emberi Erőforrások Minisztériumában.

Kitüntetést kapott dr. **Nagy Zoltán Zolt**, a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinika egyetemi tanára, igazgatóhelyettese, az Egészségtudományi Kar dékánja, az Egészségügyi Diagnosztikai Intézet intézetigazgatója; dr. **Szabolcs István**, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszékének egyetemi tanára, előző tanszékvezetője, valamint dr. **Túry Ferenc**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Magatartástudományi Intézetének igazgatója, egyetemi tanára. Dr. **Tomcsányi Teodóra** professzor emerita, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzolgálati Kar, Mentálhigiénés Intézetének igazgatóhelyettese *Semmelweis díjban* részesült. *Miniszteri Elismerő Oklevelet* kapott **Vér Éva**, a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikájának műtős szakasszisztense. **Köviné Drabb Judit**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar I. Sz. Sebészeti Klinikájának

vezető aneszteziológus asszisztense az Aneszteziológus Szakasszisztensi Munkacsoportja nevében vehette át a kitüntetést. *Batthyány-Strattmann László-díjjal* azokat tüntetik ki, akik szakmai vagy közzolgálati munkájukkal hozzájárultak az egészségügyi és szociális, valamint családvédelmi ellátás fejlesztéséhez. Az életműdíjat az e tevékenység során elért évtizedes kimagasló teljesítmény vagy eredmény elismerésére ítélik meg. A kitüntetésben évente legfeljebb ötven szakember részesülhet. Az idei díjátadó ünnepségen a Semmelweis Egyetem Medikus Zenekarából alakult kamaragyüttes zenélt.

SCIMAGO-rangsor: a Semmelweis Egyetem a második legjobb magyar felsőoktatási intézmény

A rangsorban 16 magyar intézmény szerepel, közülük 274. helyvel első a Magyar Tudományos Akadémia. Az MTA-t 633. helyen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem követi, majd a magyar felsőoktatási intézmények közül a második, összesítettben a 701. helyen a Semmelweis Egyetem áll. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem a 785., a Szegedi Tudományegyetem a 786.,

a Debreceni Egyetem a 859., a Pécsi Tudományegyetem az 1209., a Szent István Egyetem az 1935., a Közép-európai Egyetem pedig a 2594. helyet szerezte meg. A rangsort több mutató (például az idézési arány, az intézmény kutatóinak hány tanulmánya jelent meg a legbefolyásosabb tudományos folyóiratokban, stb.) alapján állítják össze.

Csermely Péter vehette át idén a Nemzetközi Kreativitás Díjat

Dr. **Csermely Péter** biokémikus professzor, a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetének egyetemi tanára vehette át idén a Tehetséges Gyermekéért Világtanács (The World Council for Gifted and Talented Children) által odaítélt *Nemzetközi Kreativitás Díjat*. Az elismerést 1954 óta többek között művészeti, tudományos és gazdasági kategóriában osztják, hosszú évek eredményes munkájának elismerésére.

A WCGTC non-profit szervezetként képviseli a tehetséges gyermekek érdekeit, akiknek világszerte támogatást is nyújt. Sokszínű szervezetként aktív tagjai számos ország oktatói, tudósai, kutatói és maguk a szülők, valamint más érintettek a kiemelkedő gyerekek oktatásának, nevelésének területén. Az elbíráláskor legfontosabb szempont a világos és hatékony üzenetet, így a díjjal kitüntetettek biztosak lehetnek mondanivalójuk célba ért.

Európai Gasztroenterológiai Kongresszus – asszisztensi fődíj Tari Krisztinának

A XXI. Európai Gasztroenterológiai Kongresszus (UEG Week) *Endoszkópos Asszisztensi Szekciójának* (ESGENA) fődíját **Tari Krisztina**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Sebészeti Klinika vezető endoszkópos szakasszisztense első magyarként vehette át Berlinben. Az Európai Gasztroenterológiai Társaság éves konferenciájának keretein belül megrendezett European Society of Gastroenterology

Nefrológiai elismerések a Semmelweis Egyetem kutatóinak, orvosainak

A Magyar Nephrologiai Társaság (MANET) jubileumi nagygyűlésén *ERA-EDTA National Grant díjjal* tüntették ki dr. **Fekete Andreát**, a Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika kutatóját. Az év legkiemelkedőbb *nephrológiai továbbképző közlemény díját* dr. **Prókai Ágnes**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika rezidense kapta. Dr. **Tóth-Heyn Péter**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docense 500 ezer forintos kutatási támogatást kapott *Az újszülöttkori asphyxia és a terápiás hypothermia renális hatásainak új diagnosztikus és terápiás megközelítése* elnevezésű pályázatára. A Magyar Vese Alapítvány *Taraba István díját* vehette át dr. **Cseppek Orsolya** és dr. **Studinger Péter** a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikájáról.

and Endoscopy Nurses and Associates (ESGENA) konferenciáján az előadásokat üléslézők, a kiállított posztereket pedig négyfős szakmai bizottság értékelt. Az Európai Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Asszisztensi Szekcióján az első három helyezett díjazták, idén először pedig magyar vehette át az első helyezett.

Hallgatói fórum: A jogszabályoknak megfelelő keret szükséges az augusztusi vizsgaidőszakhoz

Hagyományt szeretnénk teremteni a rendezvénnyel – mondta a Hallgatói fórumot megnyitó köszöntőjében dr. Szél Ágoston rektor, hozzátéve, hogy a rendezvény apropója egy megoldandó helyzet, azonban fontosnak tartja, hogy állandó párbeszéd, személyes kapcsolat alakuljon ki az egyetem vezetése és a hallgatók között, hiszen az egyetem elsődleges feladata az oktatás.

– Önökért, hallgatókért vagyunk, a kutatómunkát is azért végezzük, hogy az oktatómunkánk színvonalasabb legyen, és a betegellátásnak is egyik elsődleges célja a hallgatók felkészítése a gyógyító munkára – hangsúlyozta a rektor. Fontos, hogy mikor eszmét cserélünk, az ne legyen se ígíretés a vezetők részéről, se tetemrehívás a hallgatók részéről. Higgyünk abban, hogy az érdekünk közös, ami nem más, mint az, hogy a hallgatók minél értékesebb, jól használható, piacképes diplomát kapjanak kézhez – mondta dr. Szél Ágoston.

A rektor kitért arra, hogy az elmúlt több mint egy évben számos szabályzatmódosítást, strukturális átalakítást kellett végrehajtani az egyetemen, melyek természetesen sérthetnek érdekeket, ám ezeket – a törvényi előírásoknak való megfelelés mellett – éppen azért vállalják fel, hogy a hallgatóknak átadandó tudás még biztosabb, határozottabb, meggyőzőbb legyen. E munka keretében került napirendre a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) egységessé tételének kérdése. Ezen a területen sem lehet az egyetem rektorának más szándéka mint, hogy megfeleljen az előírt törvényeknek, szabályzatoknak – emelte ki dr. Szél Ágoston, aki röviden ismertette a TVSZ-szel kapcsolatos jelenlegi helyzetet.

A törvényi kötelezettség által előírt, egységes, karokon átívelő, az oktatás minden területére kiterjedő új TVSZ-t előkészítő munka több mint egy éve elkezdődött. Ennek eredményeként a nyár előtti utolsó szenátusi ülésre elkészült egy javaslat. A koncepció számos pontjával mindenki egyetértett, egy ponton akadtak el a tárgyalások, ez pedig az augusztusi vizsgaidőszak kérdése volt – emlékeztetett a rektor. Tény, hogy már negyven éve is volt augusztusi vizsgaidőszak a Semmelweis Egyetemen, azonban kevesen tudják, hogy öt éve kerültek be a jogszabályokba olyan passzusok, amelyek jogszerűtlenné teszik az egyetem ezzel

kapcsolatos korábbi gyakorlatát. Eszerint a szabályozás meghatározott időponthoz köti azt, hogy mikor kell valakit átsorolni a fizetős kategóriába – ezt a következő tanulmányi időszak előtt 30 nappal meg kell tenni. Az átsorolás háttérében a szabályos vizsgaidőszakban megszerzett jegyek, kreditek száma áll, tehát a jegyeket mindenképpen az átsorolás előtt kell megszerezni. – Ezt a jogellenes helyzetet szeretnénk megoldani úgy, hogy megmaradjon az augusztusi vizsgaidőszak, de olyan keretek között, melyek megfelelnek a jogszabályoknak is – változta a jelenlegi helyzetet a rektor.

A júniusi szenátusi ülésre készített kompromisszumos javaslat lényege az volt, hogy méltányossági alapon, megfelelő indokkal lehetett volna augusztusban vizsgázni. Ezt a javaslatot elutasították a Szenátus hallgatói képviselői. Az augusztusi rendkívüli szenátusi ülésre újabb koncepciót vitt be az egyetem vezetése, melynek előkészítéséhez áttekintették a többi hazai felsőoktatási intézet gyakorlatát. Ez alapján világossá vált, hogy sehol nincs hivatalos augusztusi vizsgaidőszak, a pécsi egyetem gyakorlata azonban követhetőnek tűnt. Eszerint a pótlendő tantárgy vizsgája már a következő tanévhez sorolandó, mely egy CV – csak vizsga – kurzus felvételével oldható meg. A pécsi mintán alapuló javaslathoz – élve vétőjogával – nem adta egyetértését a HÖK, ezért a Szenátus által négy tartózkodás mellett elfogadott TVSZ nem léphetett hatályba.

Így a régi TVSZ maradt életben, ám a rektornak az augusztusi vizsgaidőszakra vonatkozó jogsértő bekezdések alkalmazását fel kellett függesztenie. – Ez nem egy ultimátum, a cél továbbra is az, hogy úgy oldjuk meg az augusztusi vizsgaidőszak és az egységes TVSZ megalkotásának kérdését, hogy az a hallgatósnak, a vezetőségnek és a szabályzatoknak is megfeleljen – jelentette ki a rektor. Hozzátette ugyanakkor, hogy a jogszabályi gondok mellett az oktatók is tiltakoznak az augusztusi vizsgaidőszak ellen, azzal érvelve, hogy az oktatóknak jár a két hónap szabadság júliusban és augusztusban. A szakszervezet még pert is kilátásba helyezett arra az esetre, ha az augusztusi szabadságolás a vizsgák miatt kerül veszélybe.

A kérdés, hogy megegyezés híján elveszítsük-e teljesen az augusztust, vagy meg tudunk-e úgy egyezni, hogy legyen augusztusi vizsgázás, de az megfeleljen a törvényeknek – mutatott rá a rektor.

A rektor helyzetértékelését követő első hallgatói kérdés arra vonatkozott, hogy a gyakorlatban milyen, az oktatók által is elfogadható lehetőségek állnak rendelkezésre az augusztusi vizsgára. Dr. Hunyady László dékán, aki korábbi oktatási rektorhelyettesként vezette a TVSZ-szel kapcsolatos változásokat, emlékeztetett arra, hogy a júniusi Szenátusra beterjesztett javaslatok szerint engedélyt kellett volna kérni az augusztusi, vizsgaidőszakon kívüli vizsgára. A második javaslat szerint külön engedély nélkül, az őszi szemeszter részeként, a regisztrációs időszak második hete alatt lehetne vizsgázni; ehhez az öt teljes nap rendelkezésre állna. Egy másik felszólalásra reagálva kiemelte azt is, a

Semmelweis Egyetem korábbi átszervezési gyakorlatát a szaktárca is aggályosnak minősítette egy állásfoglalásban.

Egy másik hallgató azt vetette fel, hogy több párhuzamos képzés keretében tanulnak az egyetemen, számukra nem a tanulmányi morál, hanem a megfelelő időbeosztás miatt van szükség hosszabb vizsgaidőszakra. Dr. Szél Ágoston rektor úgy reagált, a korábbi javaslatok az ilyen speciális helyzetek megoldására is alkalmasak lehetnek.

Felmerült, hogyha a második javaslat értelmében valaki felvenne egy vizsgát CV-vizsgaként, de megbukik, passzíválhassa a félévét. Dr. Hunyady László hangsúlyozta, megoldást jelenthetne a szenátusi ülésen **Vámosi Péter** HÖK-elnök által felvetett javaslat, mely szerint a hallgató FM (felmentett) kurzusként venné fel az adott tantárgyat. Az egyetem vezetése partner a megoldás megtalálásában, nem az a cél, hogy a hallgató kiessen az államilag finanszírozott rendszerből – mondta.

Nem lehet-e megoldás az elektronikus vizsgázás lehetősége arra, hogy ne kelljen annyi oktatót visszahívni augusztusra – vetette fel egy hallgató. Dr. Szél Ágoston úgy vélte, számos tantárgyból nem oldható meg így a vizsgázás, és nem is a gyakorlati tudás elmélyítését szolgálja, másrészt a kettős mérce veszélyét is magába rejtene egy ilyen döntés.

Egy hallgató azt vetette fel, hogy a többi egyetemhez képest a Semmelweis Egyetemen több a szóbeli vizsga és nagyobb a tantanyag is, éppen ezért kérhetne speciális megoldást a jogalkotótól az egyetem a vizsgaidőszakra vonatkozóan. Dr. **Tímár József** oktatási rektorhelyettes rámutatott: a Semmelweis Egyetemen a tanulmányi év 10 hónapból áll, ezen belül az egyetem a szorgalmi

időszak hosszát változtathatja, de az már így is a SE-n a legrövidebb, 13 hét.

Dr. **Mogyorósi Dorottya** megbízott főtitkár ehhez kapcsolódóan kiemelte, a jogalkotónak szektorsemlegesnek kell szabályoznia, emellett a Rektori Hivatal átgondolja, hogy milyen javaslatokkal lehet a jogalkotókat úgy segíteni, hogy az egyetemünknek előnyös legyen.

Ha a vizsgaidőszakban a vidéki orvostudományi egyetemeket akarjuk követni, akkor lehet, hogy a követelmény-rendszerünkben is kiigazítást kellene tenni – mondta egy hallgató. Dr. Szél Ágoston rektor úgy válaszolt, az egyetemek közötti curriculum egyeztetés gyakori téma, de mindig is lesznek különbségek, melyekre büszkék lehetünk, az egységesítés pedig nem oldaná meg az augusztusi vizsgázás kérdését.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) Bizottsága pályázatot hirdet alap kutatások támogatására (2014/1 forduló)

A pályázat célja: a kiemelkedő eredményeket ígérő alap kutatások, továbbá a tudományos utánpótlás nevelésében kiváló tudósok által vezetett, nemzetközileg is elismert tudományos műhelyek, illetve fiatal kutatók támogatása

Pályázók köre: kutatók

Pályázható kategóriák:

I. KUTATÁSI PÁLYÁZAT

A kutatási költségekre megpályázható összeg alsó határa évi minimum 0,5 M Ft.

II. FIATAL KUTATÓI PÁLYÁZAT

Ezt a pályázati típust, a pályázat beadásának időpontjában **PhD fokozattal rendelkező, 40 év alatti** kutató nyújthatja be.

Támogatás igényelhető:

- önálló, ígéretek **kutatási projektre** maximum 3 évre, alsó határa évi 0,5 M Ft, felső határa átlagosan évi **3 M Ft**, amely egy adott évben nem haladhatja meg az 5 M Ft-t, vagy
- a pályázó **posztdoktori alkalmazására** maximum 3 évre (a munkabér havi összege bruttó **300 ezer Ft** és törvényben meghatározott járuléka), vagy
- **kutatási projektre és alkalmazásra együttesen**, maximum 3 évre, átlagosan évi **3 M Ft** kutatási projektre (amely egy adott évben nem haladhatja meg az 5 M Ft-t), valamint havi bruttó 300 ezer Ft munkabére és járulékaira.

Beadási határidő: 2014. január 24.

Bővebb információk:

<http://otka.hu/palyazatok/aktualis-otka-palyazatok>

További információ:

Semmelweis Egyetem Innovációs Központ
1085 Budapest, Üllői út 26. III. emelet
E-mail: innov@semmelweis-univ.hu

További pályázati felhívások:

<http://palyazat-sote.hu/category/palyazati-felhivasok>

A Semmelweis Egyetem idei gólyabálján 1600-an vettek részt. A nyitótánc a palotás, míg a zárótánc a keringő volt, de a legnagyobb sikert most is a gólyafilm aratta, amit a tatai gólyatáborban felvett jelenetekből készítettek. A bál tombolájából befolyt összeget a szervezők hagyományosan idén is egyetemen belüli jótékony célra fordítják. A rendezvényt dr. Szél Ágoston rektor nyitotta meg a Nagyváradi téri Elméleti Tömb dísztermében.

Bemutatjuk a K+F+I menedzsmentet

A Semmelweis Egyetem K+F+I menedzsmentet támogató szervezetei az elmúlt egy évben nagy átalakuláson mentek át. Míg 2012-ben négy különböző szervezet, ebből két központi szervezeti egység, valamint két egyetemi tulajdonú kft. látta el ezeket a feladatokat, addig ma egy új központi szervezeti egység, az Innovációs Központ és egy jogutód kft., a Semmelweis Kutatásfejlesztési és Szolgáltató Kft. végzi ezeket a tevékenységeket. A következő oldalpáron bemutatjuk az Innovációs Központ és a Kft. vezetőit.

Október 1-jétől dr. **Farkas Lilla Mercedes** az újonnan létrejött Innovációs Központ kinevezett igazgatója. A szakember a Semmelweis Egyetemen, majd Heidelbergben tanult, kezdetben kutatóként alapvetően neurodegeneratív betegségek lehetséges gyógymódjaival foglalkozott, és részt vett az orvostanhallgatók képzésében. Kutatásszervezői karrierje 2001-ben kezdődött, amikor Drezdában egy újonnan létrehozott Max Planck Intézetben kezdett kutatómunkát az agy korai fejlődésével kapcsolatban. Itt bekapcsolódott az infrastruktúra szervezésébe is, majd a centrális kutatói szolgáltatások kialakításába és irányította az intézet adminisztratív egységeinek újratervezését.

A németországi Schering Stiftung által indított, Young Leaders in Science című első kutatómenedzsment programra őt delegálta az intézete, majd később Master of Business Administration diplomát is szerzett. Dr. Farkas Lilla Mercedes úgy fogalmaz, a kutatás és a gazdaság gyakran ellentétes világa közti közvetítésben számára nagy segítség, hogy ismeri mindkét oldal kihívásait és lehetőségeit. 2008 óta már csak a kutatómenedzsmentre koncentrálni, és bár lassan két évtizede Németországban dolgozik, azt mondja, fél szemét mindig Magyarországon tartotta és várta a pillanatot, mikor hazahozhatja és itthon hasznosíthatja a megszerzett tudást.

Az Innovációs Központtal kapcsolatos tervei középpontjában egy teljes körű szolgáltatórendszer felépítése szerepel; a központ missziója a kölcsönös bizalmon alapuló hatékony munkamegosztás a kutatói munka és az adminisztratív menedzsment között. Tervei szerint a kutatók az adminisztrációs segítségen kívül célzott tájékoztatást is kapnak majd a szakterületüket érintő, előkészületben lévő pályázatokról. Szeretné, ha a központ összehozná azokat a kutatókat, akik együtt még sikeresebben indulhatnak a pályázati források megszerzéséért. Dr. Farkas Lilla Mercedes szerint fontos, hogy integráltabban, még inkább együttműködve dolgozzanak az egyetemi kutatócsoportok. Kiemelt feladat a meglévő erőforrások – tudományos, szakmai tudás (kísérleti technikák), beren-

dezések, valamint biobankok – feltérképezése és ezek megjelenítése egy minden kutató számára elérhető és könnyen használható online adatbázis formájában.

A Kutatóegyetemi Projekt során körvonalazódott egy stratégiai irány, amely alapján fontos látni és szem előtt tartani, hogy melyek a súlyponti kutatási témák a Semmelweis Egyetemen – hívja fel a figyelmet, hozzátéve: fontos, hogy a projekteket egyetemesen szemléljük, és ezek illeszkedjenek az egyetem stratégiájához.

Az Üllői 26. harmadik emelete egyfajta koordináló központként, világítótoronyként működik majd. Minden kutatónak ide kell bekapogtatnia, ha egy új projektet indítana el, és itt egy helyen minden segítséget megkap. Az elképzelés szerint az Innovációs Központ – amely egyfajta kapocs lesz a gazdaság és a kutatók között – minden adminisztratív, szervezési és innovációmenedzsmenttel összefüggő feladatot levesz a kutatók válláról, akiknek így arra kell csak koncentrálniuk, amihez legjobban értenek: a tudományos munkára.

- Az alapvető cél, hogy a nehéz gazdasági helyzetben ne csak megőrizhessük, hanem továbbfejleszthessük a tudományos elitet. Ez egyre drágább, ám mégis van rá lehetőség, ha a kutatószervezetben ugyanolyan professzionálisak és szakszerűek vagyunk, mint magában a kutatómunkában – mondja dr. Farkas Lilla Mercedes.

A jó csapatmunka a sikeres pályázat titka

Szitáné dr. Kazai Ágnes korábban a Pályázati és Innovációs Központ Kft.-ben, most pedig az Innovációs Központban irányítja a pályázati tevékenységet. A szakember, aki több mint két évtizede foglalkozik kutatás-fejlesztéssel és innovációval, úgy véli: a sikeres pályázat titka – a pályázati kiírással összhangban lévő, megfelelő szakmai témaválasztás mellett – a jó csapatmunka. Rendkívül fontos a kutató és a mögötte álló pénzügyi, HR, adminisztrációs, közbeszerzési és egyéb szervezeti egységek közötti együttműködés – osztja meg tapasztalatait.

A Semmelweis Egyetemet érintő pályázatokkal összefüggésben elmondta, alapvetően négy pályázattípusban vesz részt az egyetem: hazai közfinanszírozású pályázatokban (pl. KTIA és OTKA), tisztán uniós pályázatokban (7. keretprogram), társfinanszírozású pályázatokban (az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetett pályázatok), valamint más, külföldi támogatású programokban (pl. NIH, Wellcome Trust).

Fontos tudni, hogy a következő időszakban a társfinanszírozott programok terén élesebb versenyre kell felkészülni, mivel ebből a pénzügyi keretből a korábbi időszakhoz képest feleannyi forrás jut a közép-magyarországi régióra a következő hét évben. Sok lehetőséget kínál majd ugyanakkor a tisztán uniós pályázatok kategóriájába tartozó, 2014–20 közötti Horizont 2020 program. Ennek teljes költségvetése több mint 70 milliárd euró, amelyből a munkaprogramokban, pályázati felhívásokban foglalt összegekre pályázhatnak majd az egyes országok. Egy fontos szempont van: egyedül általában nem indulhat senki, legalább még két másik társult vagy tagállamból álló konzorciumok juthatnak támogatáshoz. – A Semmelweis Egyetem előtt most két nagy kihívás áll:

a kutatási tevékenység mellett a nemzetközi kapcsolatrendszer is erősíteni kell; felfrissíteni a korábbi együttműködések és újakat találni – hívja fel a figyelmet Szitáné dr. Kazai Ágnes.

A program keretében a *Tudományos kiválóság* és a *Társadalmi kihívások kezelése* büdzséből van a legnagyobb esélye pénzt nyerni az egyetemnek; utóbbinak van egészségügyi alprogramja is. Ennek fő iránya az öregedő társadalommal kapcsolatos kutatások támogatása, a mentális egészséggel összefüggő projektek és az agykutatás. A *Tudományos kiválóság* alprogram keretében tehetséges kutatók és munkacsoportjaik pályázhatnak. Az elmúlt évekre visszatekintve, a Semmelweis Egyetem legsikeresebb pályázatai között említette Szitáné dr. Kazai Ágnes a 2008–10 között megvalósított Semmelweis Híd projektet, amely egyfajta mintaprojektként bekerült az Európai Bizottság kiadványába is. Szakmailag jelentős eredmény a már átadott Skill Centrum, és kiemelten fontos a perinatális intenzív centrumok fejlesztésével összefüggő 860 millió forintos projekt.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Mind a három cikk teljes terjedelmében elolvasható:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/category/tudomany>

Kutatásfejlesztési Kft. – Nyitás a vidék és az innovációs piacok felé

A július elején létrehozott Kutatásfejlesztési és Szolgáltató Kft. ügyvezetője, **Takács Zita** a legfontosabb feladatoknak a kutatásfejlesztés támogatását, a K+F tevékenységek piaci erősítését és a vidéki nyitást, vagyis a konvergencia régióból való forrásszerzést tartja. A társaság három megszüntetett kft. (Pályázati és Innovációs Központ Kft., Semmelweis Innovations, Beszerzési Kft.) jogutódjaként jött létre, így tevékenységének része a kötelező jogutódlási feladatok ellátása is. Mint arra Takács Zita rámutatott, négy nagy pályázati folyamat köthető a megszüntetett társaságokhoz, ezek öt éves fenntartási kötelezettséggel összefüggő feladatait az új kft. látja el.

– A kötelező és csak vállalkozási formában ellátható alapfeladatok mellett azonban újakat is generálunk, célunk, hogy új forrásokat hozzunk az egyetemre – hangsúlyozta az ügyvezető.

A forrásszerzés egyik eszköze lehet a Kutatásfejlesztési Kft. által kezdeményezett vidéki nyitás, vagyis a konvergencia régióban fekvő Nógrád megyével való innovációs együttműködés, melynek köszönhetően az egyetem olyan uniós forrásokhoz juthat, melyek amúgy – lévén, hogy a központi régióban fekszik – nem lennének elérhetőek. Az együttműködésről szóló megállapodást a Nógrád megyei Rétságon a Kutatók Éjszakájához kapcsolódó Kutatók Hajnala rendezvényen írta alá a megyei önkormányzat és a Semmelweis Egyetem.

Az együttműködés alapja, hogy Nógrád megye a következő hét éves, 2014–20 közötti uniós időszakban elérhető fejlesztési források döntő részét az innovációra akarja fordítani, a tudásgazdagság fejlesztésében látja a kitörési lehetőséget. A fejlesztési forrásokból mindehhez a megye komoly infrastruktúrát kíván kialakítani, amelyhez a Semmelweis Egyetem szakmai tartalmát és hátteret tud adni – magyarázta Takács Zita.

Az ügyvezető úgy véli, a K+F tevékenység piaci erősítése is hozhat plusz forrásokat az egyetem számára. A Kutatásfejlesztési Kft. – igény esetén – inkubátor szolgáltatást nyújt az egyetemi kutatási eredményekből kinövő spin off vállalkozások számára annak érdekében, hogy az eredményeik gyorsabban eljuthassanak a piacra.

Az egyetem nyilvántartása szerint az elmúlt csaknem tíz évben alig néhány spin off cég alakult. Takács Zita úgy fogalmazott, a legtöbb egyetemen nehezen indul a kutatási eredmények piacra vitele, az azonban biztos, hogy a Semmelweis Egyetemen folyó kutatásokban ennél jóval nagyobb a potenciál. Az ügyvezető azzal számol, hogy fél évente legalább egy kutatót hozzá tudnak segíteni ahhoz, hogy kutatási eredményét vállalkozási formában is hasznosítsa.

Bionikai Innovációs Központ: Úton a megvalósulás felé

Az élő szervezetek alkalmazkodási mechanizmusaival foglalkozó tudományág, a bionika oktatását fél évtizede a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Semmelweis Egyetem közös szervezésében vezették be, annak a felismerésnek a nyomán, hogy a bionika új területein szükséges szaktudást egy olyan új képzés teremtheti meg, mely a két egyetem egymást kiegészítő tudására, és azok együttműködésére épít.

Fotó: attelovacs.com

Így indult el a *molekuláris bionika* alapképzés, majd három évvel később két ráépülő mesterszak (*infobionika*, illetve *orvosi biotechnológia*); nemcsak, hogy hazánkban elsőként, hanem koncepcióját és a képzés révén elsajátítható kompetenciákat tekintve világviszonylatban is az elsők között.

Roska Tamás, az MTA rendes tagja, a tudományos tanács elnöke úgy fogalmazott: – A bionikus alapképzés lényege, hogy a négy diszciplináris pillérből kettő a biológia (molekuláris biológia és idegtudományi alapok), kettő pedig az elektronika (elektro-

mágnesség, fotonika és számítástechnika) oldaláról jelenik meg. Ez tehát egy újfajta mérnökség, ahol a hallgatók alapképzettsége kvantitatív jellegű. Időszerűségét a bionikai ipar kibontakozó új irányjai, termékei és szolgáltatásai adják. Ami a képzést és kutatást illeti, többek között azok a törekvések említhetők, amelyek az élő szervezet komplexitásának pontosabb megértéséhez, sőt bizonyos, eddig csupán kvalitatíve értelmezett jelenségek kvantitatív, vagyis mennyiség szerinti leírásához is hozzájárulnak, és emellett új innovatív eszközöket szolgáltatnak különféle iparágak, például az egészségipar számára, szinte forradalmasítva bizonyos területek fejlődését.

– E helyütt említhető a betegellátásban kulcsfontosságú diagnosztikai és terápiás eszköztár javulása, mely az egészségbiztosítási rendszerben költség-megtakarítással is jár, vagy az is, hogy a bionika eredményeinek megvalósítása a hosszú ideje szerény teljesítményt nyújtó eredeti gyógyszerkutatás megújulásához is hozzájárulhat. Nem utolsósorban utalhatunk arra is, hogy az élelmiszerbiztonság és a nemzetbiztonság területeit szolgáló, mind alkalmazhatóságban, mind gyorsaságban és költséghatékonyságban az eddigieket felülmúló eszközök terjedhetnek el – hangsúlyozza dr. **Mátyus Péter** egyetemi tanár, a Szerves Vegytani Intézet igazgatója, a Bionikai Innovációs Központ FB-tagja.

Az egyébként kezdettől fogva sikeres, nagyszámú és jó képességű hallgatókat vonzó bionikus képzés célja olyan szakemberek képzése, akik képesek alkalmazni a bionika eszközeit, sőt újakat is fejleszteni, és a bionika mellett a kapcsolódó területek problémáit is értik és azok megoldásához kompetens módon hozzá tudnak járulni.

Ez a tudásbázis, valamint a nemzetközi bionikai ipar töretle-

nül gyors ütemű fejlődése, és az izmosodó hazai bionikai cégek növekvő aktivitása együttesen tették időszerűvé és szükségessé, hogy a két egyetem kezdeményezze és hozza létre azt az innovációs központot, amely a hazai bionikai kutatások aktív és koordináló szervezeteként katalizálja és erősíti a hazai bionikai ipar kibontakozását. Így az idei évben a Semmelweis Egyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megalapította a Bionikai Innovációs Nonprofit Kft.-t, amelynek feladata a kormány által támogatott Bionikai Innovációs Központ (BIK) létrehozása, amely várhatóan 2015-ben valósul meg.

A szervezőmunka intenzíven folyik. Megalakult a Kutatási Tanács és a Felügyelő Bizottság (előbbinek Roska Tamás, utóbbinak **Fodor István** az elnöke), és körvonalazódnak azok, a főként a két egyetem tudását hasznosító projektek, amelyek majd a BIK-ben folytatódnak.

Dr. Mátyus Péter tájékoztatása szerint a BIK egyik fontos kutatási területe a korszerű teranosztikai (theranostics = therapy+diagnostics) elveken alapuló, minőségében és költséghatékonyságában a korábbiakat felülmúló betegellátás számára hasznosítható alkalmazások kidolgozása. Ennek során az egyik fontos feladat a laboratóriumi vizsgálatok széles skálájának elvégzését lehetővé tevő, miniatűr mintaignyú, hordozható, betegágnál és járóbeteg-ellátásban egyaránt használható *lab-on-a-chip* (laboratórium egy chipen) típusú eszközök bevezetése és újak kidolgozása. A következő teendő a vizsgálat révén nyert sokfajta diagnosztikai adat (ún. biomarkerek) új típusú feldolgozása a PPTE közreműködésével. A Semmelweis Egyetem ez esetben tehát nemcsak a projekt kidolgozásában vesz részt, hanem az eredmények első számú hasznosítója is, új terápiás protokollok bevezetésével.

– Nem kétséges, hogy a BIK létrehozásában vállalt úttörő szerep, valamint az általa az egészségügyben és más területeken elérhető igen fontos eredmények egyre bővülő köre erősíteni fogja mindkét egyetem hazai és nemzetközi reputációját, pozícióját – fogalmazott dr. Mátyus Péter.

Nagy Emese

Engedjék a betegeket segíteni! – E-patient Dave a Semmelweis Egyetemen

*A világ leghíresebb e-páciense, a globális e-beteg mozgalom vezetője, e-patient Dave, vagyis **Dave deBronkart** tartott előadást a Semmelweis Egyetem dr. **Meskó Bertalan** orvosi jövőkutató által vezetett, közösségi média és orvoslás kapcsolatáról szóló kurzusán. Ma már az egészségügyi szakemberek is tudják, figyelniük kell Dave-re, ha látni akarják, mi az amit az e-páciensek várnak tőlük – hívta fel a figyelmet a kurzus elején dr. Meskó Bertalan, hozzátéve, hogy mire az előadáson részt vevő hallgatók orvosként praktizálni fognak, pácienseik többsége már e-beteg lesz.*

– Az e-betegeké lesz a jövő az egészségügyi ellátásban, és a közösségi média nagyon is hasznos lehet ezen a területen, ha tudjuk, hogy miként használjuk – fogalmazott dr. Meskó Bertalan. Az e-beteg kontrollálni tudja a saját egészségi állapotát, hozzáfér az egészségügyi adataihoz, másodvéleményt kér, és minden digitális technológiát használni tud annak érdekében, hogy jobb ellátást kapjon, jobban megszervezzék a kezelését. Az e-beteg amellet, hogy digitális,

fotó: Szigetváry Zolt

elektronikus műveltsége magas fokú, elkötelezett (engaged), minden felszereltsége és szükséges képessége megvan (equipped, empowered, enabled) ahhoz, hogy tudatos betegként járjon el. Ez a jövő trendje, azonban jogos kérdés, miként várjuk el, hogy az orvosok válaszolni tudjanak az e-páciensek kérdéseire, ha nem készítjük fel őket erre – mondta dr. Meskó Bertalan, hozzátéve, hogy meglátása szerint a digitális műveltség oktatása a curriculum része kell, hogy legyen, s ezt szolgálja az általa bevezetett kurzus is.

A meghívott előadó, Dave deBronkart e-beteg karrierje 2007-ben kezdődött, mikor előrehaladott veserákot diagnosztizáltak nála, és azt mondták, fél éve van hátra. Az egyik orvosa (aki az e-páciens mozgalom alapítójának, a kifejezés kitalálójának, **Tom Ferguson**nak a barátja volt) ajánlott figyelmébe egy online szerveződő betegközösséget (Association of Cancer Online Resources, ACOR). Kevesebb, mint két órával azután, hogy Dave az első bejegyzését posztolta, több nagyon fontos tanácsot is kapott: a betegsége ritka, menjen egy olyan kórházba, ahol sok ilyen eset van, és létezik egy terápia, ami néha segít. Arról is pontos információkat kapott a betegtársaitól, hogy milyen mellékhatásokkal járhat ez a kezelés, így fel tudott készülni ezekre is. Emellett megkapta négy olyan specialista telefonszámát, aki az ő lakóhelye, Boston közelében praktizál.

– A betegtársaktól kapott információk rendkívül hasznosak voltak, s részben annak köszönhetőek, hogy a betegek máshogyan tekintenek a problémára. Azonban mindez nem az ellen szól, amit az orvosok tudnak, hanem kiegészíti azt, hozzátéve – hangsúlyozta előadásában Dave deBronkart, hozzátéve, hogy a közösségi médián keresztül kapott információk, tanácsok nyomán nem ignorálta a saját az orvosát, hanem elvitte neki az összegyűjtött

adatokat és megkérdezte, mit gondol ezekről. Szerinte a legnagyobb félreértés, hogy néhányan azt gondolják, az e-páciensek a doktorok ellen vannak. – Ez nem igaz, nem vagyunk orvosok, nem tudjuk felállítani a diagnózist, nem tudjuk gyógyítani magunkat. Az e-páciensek segíteni szeretnének, ezért is az a könyvem címe: *Engedjék a betegeket segíteni!* – mutatott rá.

E-patient Dave szerint egyébként mostanra annyira felgyorsult az információ terjedése, hogyha egy orvos este a munka után napi két tudományos cikket elolvas, akkor is négy száz éves lemaradásban lesz egy év múlva – és ez tíz évvel ezelőtti adat. Túl sok az információ, naponta 2000 új tudományos cikk jelenik meg világszerte, senki nem tud lépést tartani, tehát nem szabad inzulturnak tekinteni, ha a beteg talál valamit, amit az orvos még nem olvasott – mondja.

Sokan felteszik a kérdést, miként tud a beteg részt venni a gyógyulásában, ha nem látja azt, amit az orvosa. Ezzel összefüggésben **Todd Parkot**, az USA kormányának technológiai vezetőjét idézte Dave deBronkart: *Data liberation!* – vagyis az adatok felszabadítására van szükség, arra, hogy minden betegadatáról kapjon másolatot a beteg. A megfelelő információ életet menthet, a közösségi média pedig az a fórum, amely biztosíthatja ezt, hiszen *flyékonnyá* teszi az információt.

Dave deBronkart 2008-ben kezdett blogolni, 2009-ben pedig létrehozta a Society for Participatory Medicine (Társaság az aktív részvételen alapuló orvoslásért) elnevezésű szervezetet, 2010 óta pedig nemzetközi szinten ismert előadó, aki azt hirdeti, hogy a tájékozott beteg egyenrangú félként, aktív partnerként vesz részt a gyógyulásában.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Teltház volt a három kar nyílt napján

Hagyományosan idén is nyílt nappal várta a végzős középiskolásokat a Semmelweis Egyetem három kara. A minden eddiginél népszerűbb rendezvényt az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK), a Fogorvostudományi Kar (FOK) és az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Hallgatói Önkormányzata szervezte.

– Az esemény célja, hogy tartalmas információk átadásával segítse a továbbtanulók választását – nyitotta az eseményt dr. **Szél Ágoston** rektor. Kiemelte: a Semmelweis Egyetem másodikban kapott Kutatóegyetem minősítést, ráadásul magas színvonalú kutatómunkáiban kiemelkedő tanulói a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program segítségével akár már medikusként részt vehetnek. Hozzátette: igazán büszke lehet tehát, aki bekerül ebbe a patinás, nagyhírű, színvonalas képzést nyújtó intézménybe.

– Akik most ide eljöttek, a legszentebb szakma iránt fejeznek ki érdeklődést, ez egy eskühöz kötött hivatás a nap 24 órájában – kezdte előadását dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese. Kifejtette: az egyetem küldetése az oktatás, a gyógyítás és a kutatás. Ennek keretein belül az orvosképzés olyan osztatlan mesterképzés, mely során az oktatók elméleti, preklinikai, illetve klinikai területeken szerveznek képzési modulokat.

– A Egészségügyi Közszolgálati Karra az egészségügy társadalmi és gazdasági környezetének folytonos változása, illetve a finanszírozás területén módosuló jogi és gazdasági szabályozások miatt van szükség – osztotta meg dr. **Dinya Elek**, az Egészségügyi Közszolgálati Kar dékánhelyettese, az Egészségügyi Informatikai Fejlesztő és Továbbképző Intézet igazgatója. A kar hallgatói megfelelő egészségügyi ismeretek mellett informatikai, közgazdaságtani, jogi és menedzsment ismeretekkel is gazdagodnak, így a képzés végére komplex szakemberekké válnak. Mivel a képalakító eljárástól a robottechnológiáig számos informatikai eljárás válik egyre ismertebbé az egészségügyben, így egyre nagyobb szükség lesz e szakirányra.

Dr. **Gerber Gábor**, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese bizakodó: mivel hazánkban közel kétezer ember jut egy fogorvosra, így az egyetem elvégzése után könnyű elhelyezkedni. Ráadásul az Oktatási Centrum európai színvonalú, tele önálló kezelési helyiségekkel, ahol a hallgatók gyakorlatban is elsajátíthatják a fogászatot. A dékánhelyettes szerint **Hippokratész** óta tudjuk: az orvoslás holisztikus, tehát testet, lelket egyaránt kell gyógyítani, és mivel ez a fogorvosokra is vonatkozik, nekik is tisztában kell lenniük az orvoslás alapjaival.

– Nehéz 18 évesen eldönteni, milyen szakmát is válasszunk, ezzel én se voltam másképp, de amit ma csinállok, az minden korábbi elképzeléseimet felülmúlja – ismerte el dr. **Fritúz Gábor**, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika oktatásvezetője. A Szkill- és Szimulációs Központ vezetője szakmájában azt tartja egyedinek, hogy a páciens a műtét idejére megkéri: vegyék át a kontrollt életfontosságú szervei fölött. – Vagyis egy kicsitők maguk legyünk – fogalmazott.

Az előadások után a diákok kis csoportokban vehettek részt többek között sebészeti bemutatón az egyetem oktatóműtőjében, interaktív szervdemonstráción a Humánmorfológiai és Fejlésbiológiai Intézetben, illetve az Orvosi Biokémiai Intézet kísérletein. A nap folyamán kiállítás keretében mutatkozott be a Tudományos Diákköri Tanács, a Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete, a kollégiumok képviselői, illetve a Hallgatói Önkormányzatok és a Szinapszis hallgatói magazin.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Tehetségnap a Semmelweis Egyetemen – sosem volt még ekkora érdeklődés

Minden eddiginél több diák vett részt az idei Tehetségnapon, melyet a Semmelweis Egyetem Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programja szervezett: 17 iskolából összesen 285 középiskolai diák látogatta meg az egyetemi helyszíneket a tehetséggondozó programban résztvevő hallgatók kíséretében.

A klinikákat kis csoportokban felkeresve a fiatalok a Kísérletes és Műtéttani Intézetben műtőruhába bújhattak, valódi műtőeszközöket vehettek kézbe, sőt kipróbálhatták a műtéti varrattechnikát is. Betekinthettek a sürgősségi ellátás világába, de megnézhettek kutató- és alváslabort, korszerű műszerparkot atomerő-mikroszkóppal, valamint vizsgálhattak molekulaszereket is. A diákok ezen kívül a Mikrobiológiai Intézetben baktériumokkal ismerkedhettek egy izgalmas előadás keretében, az erősebb idegzetűek pedig az Igazságügyi Orvostani Intézetben bonctermi bemutatón is részt vehettek.

Hormonok és zebraadániók

A hormonális rendszer vizsgálata komplex bioinformatikai és in vivo rendekkel című KTIA pályázat projektnyitó rendezvényét tartották október 15-én az Semmelweis Egyetem AOK II. Belgyógyászati Klinikáján.

A meghívottakat **Rácz Károly** professzor, a projekt szakmai vezetője köszöntötte. A kétéves munka részleteit a konzorciumi tagok képviseletében dr. **Patócs Attila**, a MTA-SE Molekuláris Medicina kutatócsoport tudományos főmunkatársa, a klinika Endokrinológiai Genetika laboratórium vezetője, illetve dr. **Kovács Balázs**, a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének tudományos főmunkatársa ismertette.

A projekt kiinduló pontja, hogy a hormonrendszer-szabályozás és a szabályozási zavarokból eredő betegségek megismerése leghatékonyabban a nagy átérésztőképességű vizsgálómódszerek alkalmazásával, a különböző platformokból származó adatok integrálásával valósítható meg. A pályázat egyik célja olyan infokommunikációs rendszer beállítása, amely a nagy átérésztőképességű, ún. *next generation sequencing technology* informatikai feldolgozását segíti. Ugyanakkor a bioinformatika adatok ellenőrzése in vivo rendszerekben elengedhetetlen a biológiai folyamatok valóságának tisztázásához. A konzorciumi együttműködés a SZIE Halgazdálkodási Tanszékével lehetővé teszi a hormonális rendszer betegségeinek komplex elemzését, és zebraadániók vizsgálatával olyan in vivo modellek létrehozását, amelyekkel a szabályozási mechanizmusok és a beavatkozási pontok egyértel-

műen azonosíthatóvá válnak. A kutatás során újabb biomarkerek és terápiás célpontok válhatnak ismertté.

A kialakítandó infokommunikációs rendszer, a bioinformatikai platform nagy számításigényű feladatok lesznek elvégezhető, amely az orvostársadalom, sőt minden olyan kutató segítségére lehet, aki az ún. teljes genom szekvenálás technológiával dolgozik. További cél a glükokortikoid hatás vizsgálatára alkalmas modell kifejlesztése és tesztelése, mivel a glükokortikoidok iránti rezisztencia számos betegség kezelése során fellép. A rendszer alkalmas lesz a szteroid hatás közvetítésében szerepet játszó fehérjék azonosítására, amelyek a betegségek felismerésében játszanak szerepet és a kezelési stratégiák szempontjából új biomarkereket jelenthetnek.

Vereckei Zoltán

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt a Magyar Kormány támogatásával, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kezelésében, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap finanszírozásával valósul meg.

Tudás Útja – félmaraton futóverseny hallgatóknak, oktatóknak a budapesti egyetemek mentén

*November 10-én egyetemisták, főiskolások együtt futottak oktatóikkal félmaraton (21 km), illetve egy rövidebb, 6 kilométeres távot a Tudás Útja futóversenyen. A budapesti egyetemeket összekötő futáson részt vett **Martinek János** olimpikon és **Kropkó Péter** ironman. Elindult a Semmelweis Egyetem rektora, dr. **Szél Ágoston** is, aki immár hagyományos résztvevője a versenynek, ezzel is példát mutatva a hallgatóknak, munkatársaknak.*

A verseny 11 órakor a Semmelweis Egyetem (NET) Nagyváradi téri Elméleti Tömbtől rajtolt, a rövidebb 6 kilométeres *Akadémiai 6-os* táv a Magyar Tudományos Akadémia elé érkezik. Az idén 13. alkalommal megrendezett Tudás Útja futóverseny neve onnan ered, hogy útvonala a budapesti kampuszok mentén halad, mintegy jelképesen összeköti azokat. Az esemény egyben egyetemi-főiskolai országos félmaraton bajnokság (MEFOB) is. A 21 kilométeres klasszikus távon és a 6 kilométeres *Akadémiai 6-os*, úgynevezett példamutató futáson bárki részt vehet, nem csak a felsőoktatási intézmények hallgatói, oktatói. A rendező Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar és a szervezést koordináló Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség (MEFS) célja az, hogy mindenkinek lehetőséget adjon az egészséges sportolásra és felhívja a figyelmet arra, hogy a *rendszeres futás* nemcsak fogyaszt és növeli az állóképességet, hanem feltölti a szervezetet oxigénnel. Jó hatással van a vérkeringésre, serkenti az izmok és az agy vérellátását is, így *javítja a koncentrációképességet*. A rendszeresen futással megelőzhető például a szív- és érrendszeri betegségek, valamint egyes daganatos megbetegedések, kimutathatóan csökkenthető az asztma kialakulásának kockázata is. A hosszú távú futás (min. 40-80 perc) endorfint szabadít fel a szervezetben, ami boldogságérzetet okoz, így jótékony hatással van a szorongásra és enyhíti a stresszt. Ráadásul tömegek számára elérhető sport, mely gyakorlásához nem kell nagy összeget beruházni.

Már a preklinikai stádiumban gyógyítani kellene

Dr. Dabasi Gabriella docens, a 2011. január 1-jétől működő Nukleáris Medicina Tanszék most leköszönő első vezetője olyan kedves szerénységgel beszél a nemzetközi tudományos életben is kimagasló eredményeiről, életbevágó kutatásairól, mintha az lenne a legtermészetesebb a világon, hogy véletlenek sora vezet ilyen irányba egy orvos sorsát. Tele tervekkel, a gyógyítás vágyával néz a jövőbe most, hogy átadja a tanszék vezetését. Hogyan válik igazi orvossá az ember, hogyan ötvöződik a fizika iránti vonzalom a gyógyítással – erről beszélgetünk.

Dr. Dabasi Gabriella itthon elsőként végzett mellékvesekéreg scintigráfias vizsgálatot, neuroblastomás gyermekek MIBG radioizotópos vizsgálatát kezdte el, majd a gyermekkori agydaganatok vizsgálatával foglalkozott: többek között a neuroendokrin daganatok somatostatin receptorok vizsgálata, agyi véráramlás SPECT vizsgálata, mellékpajzsmirigy scintigráfias vizsgálata, sentinel nyirokcsomó izotópos vizsgálata keltette fel érdeklődését. Szeret tanítani: jelenleg három PhD-hallgatót és egy fiatal szakorvost vezet a theranosticum ösvényein. – A nukleáris medicina atyja: **Hevesy György**, magyar származású tudósunk. A nukleáris medicina alapvetően funkcionális vizsgálat, kimutatja azt, hol van ami működik. A sejtfelszíni receptorokhoz, a sejteken belüli célpontokhoz szelektíven kötődő, radioizotóppal jelölt molekulákkal ábrázolhatók a kóros szerv-, szövet-, molekuláris funkciók. A radioaktív sugárzó anyaggal már a génállomány, a génexpresszió is vizsgálható – fejt ki a docens asszony a tudományág lényegét. – Orvosnak szántak a szülei – meséli kérdésemre –, mert édesapám ágán mindenki orvos volt. Gimnazista koromban ugyan lázadtam, mert sokkal jobban érdekelt a fizika és a matematika, ami talán megmagyarázza miért kötöttem ki itt a nukleáris medicina területén. Mégis az orvosi egyetemre felvételiztem, mert édesanyámnak – aki zöldkeresztes védőnő és a védőnőképző igazgatónője volt Kassán –, ez volt a legfőbb vágya. Az egyetemet nagyon szerettem, ezek az évek életem egyik legszebb időszaka. Negyedéves koromban hallottam egy rendkívüli előadást az izotópdiaosztikáról – nukleáris medicináról –, **Hernády Tibornak** hívták az előadót, azután később ő lett a főnököm, csodálatos ember.

Érdekelt az ideggyógyászat is, meg is hívott **Horányi** professzor – a híres ideggyógyász –, hogy menjek oda dolgozni. De a nukleáris medicinában megtaláltam a fizika tudománya iránti vonzalommal és a betegellátáshoz fűződő elhivatottságom összhangját. Ide kerültem és az akkori fizika-matematika tudásom segített megérteni hogyan működnek a gépek, de ugyanakkor megbarátkoz-

tam a betegekkel is. A fizikát már régen elfelejtettem, de rengeteg betegre, sorsra emlékszem és azt gondolom, hogy nagyon fontos az orvos – beteg kapcsolat még a molekulák, a nanotechnológia korában is!

Akkor **Zsebők Zoltán** professzor osztott be ide az izotópdiaosztikai osztályra, ahol Hernády Tibor lett a tanítómesterem, és mindig szoktam mondani, hogy én *Hernády-iskolába* jártam. Tőle kaptam azt a szemléletet, hogy bizalmi kapcsolatot kell kialakítani a pácienssel és komplexen kell megfigyelni, kezelni a beteg embert, mert csak így kapunk teljes képet az egyes szervezetben zajló elváltozásokról.

Szerencsés időben kezdtem itt dolgozni 1972-ben. Akkor került ide az első gamma-kamera, ami alapműszere az izotópdiaosztikai vizsgálatoknak, s ugyanakkor kezdte el **Perner Ferenc** professzor a szervátültetéseket. Még nem volt CT, nem volt ultrahang és óriási élmény volt, amikor láttuk, hogyan működik a beteg új veséje. Vonzódásom a transzplantációhoz valószínűleg innen datálódik és gyakran elgondolkozom azon, az ember sorsa gyakran véletleneken múlik. Az is véletlen volt, hogy **Gláz Edit** professzor asszonyt az szerettem volna, hogy mellékvesét vizsgáljak. A nemzetközi irodalomban is nagy érdeklődést váltottak ki ezen vizsgálataink alapján született tudományos publikációink. Majd a neuroblastomát kezdtük vizsgálni. Voltunk páran Európában akik azt gondoltuk, hogy az MIBG vegyület halmozódni fog ebben a daganatban és ennek a kimutatását kezdtük el.

A neuroendokrin betegségekkel kapcsolatosan analóg somatostatin receptor vizsgálatokat kezdtem diagnosztikus célból. A beteg sejteket tudjuk megjeleníteni. A sugárzó vegyületek a daganatos sejteket megcélazzák (target), ezekbe belemennek, de az egészséges sejtekbe nem. A terápiában így a daganatos sejtet el lehet pusztítani. A nukleáris medicinának most ez az egyik jövője: a theranosticum, mely a terápia és diagnosztika végzésére is alkalmas target-specifikus molekulákat jelent, ahol csak a beteg sejt ábrázolódik, csak azokat kezeljük a környező ép sejtek megkímélésével. A nukleáris medicina biológiai érzékenységét in vivo viszont csak úgy vizsgálhatjuk, ha a folyamatokat leképező képalkotó berendezések felbontó képessége sokkal jobb az eddigieknél. Ez együttműködést feltételez a fejlesztő céggel, szoros kapcsolatot az innovációval. Magyarországon működik egy képalkotó berendezéseket gyártó cég: a MEDISO, mely a nemzetközi nagyok mellett is életben maradt. Kiváló szakemberek maradtak itthon, akik nagy szaktudásukkal ötleteiket itthon akarják megvalósítani óriási küzdelemmel felvéve a versenyt a világcégekkel. Ebben vagyunk partnerek, mivel humán SPECT-CT kutató központ is vagyunk. Meg kell találnunk együtt: mi az amire az orvostudománynak szüksége van és mi az amit műszakilag meg lehet valósítani. A jövő a hibrid berendezéseké. A kóros folyamatok, a funkcionális változások előbb jelennek meg mint a morfológiai változások, ez a betegségek korábbi felismerését teszi lehetővé és így a betegségek akár a preklinikai stádiumban gyógyíthatók.

Urbán Beatrice

Dr. Hollós Sándor: Úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!

Dr. Hollós Sándor, a SE ETK Klinikai Tárgyak Tanszék közel húsz év után most búcsúzó vezetője egy személyben testesíti meg az empátikus orvos, gondosan igényes tanár és oktatást optimálisan szervező szakember ideálját. Tele energiával a múlttól, feladatokkal és tervekkel teli jelenről és jövőről beszél.

Dr. Hollós Sándor a klinikumban az aneszteziológia és intenzív terápia területén dolgozik, ezzel párhuzamosan hosszú évek óta vesz részt az egészségtudományi képzések elméleti és gyakorlati részének tanításában. Rendszeresen végez tudományos tevékenységet, érdeklődése középpontjában az egészségtudományi klinikai ismeretek oktatásának módszerei, a curriculum fejlesztése, s a képzés hatékonysági vizsgálatai állnak.

Hatéves korom óta erre a pályára készülök. Egyértelmű volt számomra, hogy orvos akarok lenni. Mióta az eszemet tudom, az emberek segítségének szándéka motivált – meséli kérdésemre a tanár úr. – Már nagyon korán felfedeztem, hogy iskolatársaim között milyen méltatlan esélyegyenlőtlenség dominál. Észrevettem, hogy társaim közül vannak, akik körülményeik miatt nem jutnak semmire. Jó tanuló voltam, rendszeresen tanítottam, korrepetáltam osztálytársaimat és örömet leltem abban, hogy így is lehet segíteni. Fantasztikus gimnáziumba jártam, olyan tanár-egyéységekkel, akik kinyitották szememet a kultúra és tudományok felé. Talán ez volt az oka, hogy gimnazistaként foglalkoztatott a tanári pálya gondolata is. Szerencsésnek érzem magam, mert szinte az első perctől az orvoslást és az oktatást együtt művelhettem. Amikor elvégeztem az orvosi egyetemet, ugrás-szerűen fejlődött az anesztézia, nagyon új volt, és azt mondtam, hogy én ezt akarom csinálni! Az akkori OTKI-be kerültem, ahol a belépésemet követő második napon azt mondta **Littmann Imre** professzor, hogy: *majd a Hollós doktor tartja a röntgen-bemutatót az érsebészeti tanfolyamon*. Orvosi lényemben az oktatás – az, hogy több szempontból tudom a betegek problémáit megközelíteni –, sokat segített és ezt akkor ismertem föl, amikor **Mészáros Judit** dékán asszony meghívott az akkori főiskolára az induló ápolóképzéshez oktatni. A kezdetektől napjainkig több olyan kollégám van, aki a tanítványom volt.

Az én apámnak az volt az elve, hogy: *úgy kell dolgoznunk, mintha holnap meghalnánk és úgy kell élnünk, mintha örökké élnénk!* Tehát úgy kell dolgozni és élni, hogy bármikor, bárkinek számot tudjunk adni! Ez nekem otthonról jött, hogy teljesíteni kell és a jó pillanatokért meg kell küzdeni, az nem jön magától.

Ma is minden nap örülök, hogy felkelek és elmegyek dolgozni. Dolgozom a klinikumban, mint aneszteziológus – a Honvéd Kórházban, ahol úgy érzem, hogy elfogadnak és számítanak a munkámra. A karral pedig – mondhatom – szinte összeforrta az életem. A főiskolának SE-ETK-rá válásának folyamatában végig részt vettem amióta csak elkezdődtek a felsőoktatási reform törekvések. Hatalmas élményt jelentett számomra a Tuning Programban való munka, ami egy nemzetközi felsőoktatási kutatási program volt, mely az európai felsőoktatási térség reformjára törekedett. Részt vettem a kar nemzetközi kapcsolat-építésében, a kar Erasmus Programban való részvételében és annak intézményesülésében, a '90-es években a PHARE program keretében, a felsőfokú szakképzésnek az egészségügyi felsőoktatásba történő bevezetésében, tanszékvezetőként a radiológus-, az optometrista képzés programjának kidolgozásában. Az Atlantis program a nem-

zetközi együttműködés egy tartalmi megújulását hozta a kar számára, és meggyőződésem, hogy az oktatás módszertani megújulásában az egész kart segítette. Csodálatos dolgok mentek itt végbe. A tehetséggondozásnak egy olyan lehetősége adódott és olyan tapasztalatok birtokába kerülhettünk, amely a korszerű oktatás módszertani elveknek és módszereknek a kihasználásában teremtett megvalósulási lehetőséget.

Most egy PhD-kurzusom van, ahová év közben is csatlakozhatnak a hallgatók. Most végzett – és nagyon büszke vagyok rá –, egy olyan PhD-hallgatóm, aki valóban integrálta a medicinát és a paramedicinát. Számos szakdolgozatosom is van, akik tudják, hogy addig nem tudnak továbblépni, amíg meg nem küzdenek a dolgozatukért, de ehhez minden segítséget megkapnak. Szerencsés vagyok: gyönyörű környezetben, baráti légkörben, remek kollégákkal dolgozom, az elmúlt években. ami program-elképzelesem volt, az jelentős részben megvalósult. És persze mindezt nem tudtam volna megtenni, ha nincs biztos, stabil és harmonikus családi háttérrem feleségemmel, fiaimmal és unokáimmal. Most a szakdolgozók továbbképzésével kapcsolatban próbálok egy helyzetet feltárni és abban közreműködni, hogy az egyetemre rótt ezen feladat is hozzánk méltóan kerüljön kivitelezésre. Engem igazán az foglalkoztat múltban, jelenben, jövőben, hogy a kar éljen és viruljon. Hogy ami itt működik, az menjen tovább – és úgy érzem, erre itt minden lehetőség megvan és, hogy ebben továbbra is közreműködjek, arra minden segítséget megkapok.

Ich würde es jederzeit wieder so machen

Studentin und nun Assistenzärztin - **Janine Hanschke** ist eine der ersten, die das Studium am Asklepios Campus Hamburg absolviert und danach nahtlos in der Asklepios Klinik St. Georg ihre medizinische Laufbahn aufgenommen hat. Den Campus kennt sie mittlerweile auch als jemand, der sich beginnt, in der Lehre bzw. Ausbildung von Studenten zu engagieren. **Nicola Sauter-Wenzler** sprach mit ihr über ihre drei unterschiedlichen Rollen.

Frau Hanschke, blicken wir zunächst zurück auf ihr Studium:

An den Asklepios Campus Hamburg zu gehen war eine absolut gute Entscheidung. Obwohl ich nach dem Vorklinikum Studienplatzangebote an staatlichen Unis hatte und am Campus in Hamburg am Anfang nicht alles rund lief, würde ich es jederzeit wieder so machen. Dieser Weg hat mich einfach schneller und besser an mein Ziel gebracht, Ärztin zu werden.

Mittlerweile haben sie sich sogar schon zweimal für Asklepios entschieden...

Man muss nur einmal in einen Untersuchungskurs an eine staatliche Uni gehen, um den Unterschied zum Studium am Asklepios Campus Hamburg festzustellen: Hier kennt jeder jeden - in der staatlichen Uni wäre es egal gewesen, ob ich anwesend bin oder nicht. Das war für mich auch der Grund, in Hamburg anzufangen und auch zu bleiben. Während des Studiums hatte ich immer das Ziel, nach meinem Abschluss möglichst schnell in meiner Heimatstadt Berlin anzufangen.

Und was hat Sie dann motiviert, zu bleiben?

Ich war vom ersten Moment an begeistert von meiner PJ-Station in der Inneren Medizin bei Prof. **Müller-Wieland**. Er und die Abteilung waren es auch, die mir die Entscheidung und den Einstieg so leicht gemacht haben. Kurz: Der persönliche Kontakt überwog und hat den Ortswunsch verdrängt. Hier wusste ich einfach, was und wer mich erwartet und dass ich mich wohlfühlen würde. Ein weiterer Hintergedanke war von Anfang an, eines Tages selbst zu unterrichten. Dass das so schnell kommen würde mit den ersten Untersuchungs- und Klopfkursen hätte ich zwar nicht gedacht, habe mich aber sehr darüber gefreut.

Profitieren Sie davon, durch das Studium am ACH ein Hausgewächs zu sein?

Es ist schon auffällig, wie viele Chef- und Oberärzte ich durch die PJ-Stationen und das Studium kennen gelernt habe und wie viele auch mich dadurch kennen. Nicht zu vergessen das Netzwerk, das ich durch meine Kommilitoninnen und Kommilitonen habe - immerhin hat ungefähr die Hälfte davon in Asklepios-Kliniken angefangen. Da greife ich schon mal zum Telefon, wenn ich einen fachlichen Rat aus einer anderen Abteilung brauche oder sei es nur um zu fragen, *Wie kommst Du denn so zurecht?*. Das ist ein unschätzbare Vorteil.

Wo sehen Sie sich in den nächsten Jahren?

Kurzfristig habe ich vor allem ein Ziel: Meine Promotion. Für meine Arbeit bin ich in den kommenden Wochen auf der Lufthansa-Basis, um im Rahmen einer großen Präventions-Studie die Basisdaten vieler Probanden mit Blick auf ihr kardiovaskuläres Risiko aufzunehmen. Zum Glück werde ich von meiner ganzen Abteilung in dem Wunsch unterstützt, wissenschaftlich zu arbeiten. Mittelfristig strebe ich den Facharzt für Innere Medizin an. Und schließlich habe ich gemerkt, wie viel Spaß mir die Lehre macht - langfristig sicherlich eine schöne Ergänzung zum Klinikalltag.

Viel Erfolg!

Nicola Sauter-Wenzler

Új sebészeti eljárásokat mutattak be a Rezidens Szalonban

A legmodernebb, minimálisan invazív sebészeti eljárásokba kaphattak betekintést a legutóbbi Rezidens Szalon résztvevői dr. Hangody László és dr. Harsányi László segítségével.

Dr. **Veres Gábor**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docense, a rendezvény házigazdája nyitóbeszédében így méltatta a rendezvény első előadóját: – A hazai 35 ezer orvos közül mindössze 36 dolgozik akadémikusként, egyikük dr. **Hangody László**, a Traumatológiai Tanszék tanszékvezetője.

Dr. Hangody László *Az ízületi porckárosodások sebészeti kezelésének modern lehetőségei* című előadásában a sérült térdízület gyógyíthatóságára fókuszált, mivel ez, a mozgásszervi sebészetben belül, az egyik legdinamikusabban fejlődő szakterület. Az elmúlt 20-25 évben sok olyan alkalmazott kutatás látott napvilágot, aminek révén új technikák kerültek át a gyakorlatba. Az akadémikus szerint e fejlődés indítómotorja egy új vizsgálati és sebészeti eljárás, az ízületi tükrözés volt, ami lehetővé tette, hogy közelebről láthatóvá váljon a porcbetegség. Emlékeztetett: a porcban nincs ideg, hamar károsodik, ráadásul a sérült részt viszonylag későn lehet felismerni, az ízületi tükrözés ezt megkönnyíti.

A tanszékvezető a hazai munkát kulcsfontosságúnak tartja: – Magyarország zászlóshajóként vett részt a technológia elterjesztésében, kutatóink nemzetközi elismerést kiváltó eredményeket mutattak fel. Ilyen többek között a porcátültetés, a mozaikplasztika vagy a friss porcok, csontos oltványok átültetésének lehetősége.

Dr. Veres Gábor a második előadót dr. **Verebély Tibor** sebész mondatával vezette fel: *Jó sebész az, aki kiváló belgyógyász és emellett operálni is tud.* Dr. **Harsányi László**, az I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatója *Új dilemmák a minimálisan invazív sebészi technikák áttörése után* című előadásában egy szemléletváltozást járt körbe. A mérsékelt invazivitású, vagyis a minél kisebb felületen behatoló sebészet elterjedéséről – mint kifejtette – azért érdemes beszélni, mert számos szakterületen igencsak megszokott már ez a technika.

– A 21. századi sebészet legfontosabb célja az invazivitás, a biológiai trauma minimalizálása, a beteget érintő kockázat és a kezelési idő csökkentése, valamint a megbiztonság növelése – mondta a professzor, majd hozzátette: képzési és költségvetési buktatóival együtt – vagyis azzal, hogy rendkívül költséges eljárásról beszélünk, így nem tudják mindenki számára hozzáférhetővé tenni – az új technológia nyilvánvalóan sokkal korszerűbb, ráadásul betegnek, orvosnak is kényelmesebb.

Az invazivitás minimálisra csökkentése mellett a beavatkozás hatását növelni kell, például a tumorműtéteknél ne lehessen gátja egy operációnak, ha esetleg több szervi kiterjesztésű rezekcióra, eltávolításra van szükség. Harsányi bizakodó: – A minimálisan invazív eljárásokat mostanra jobb eredményekkel, növekvő megbiztonság mellett végezzük, illetve a kezelési időt is minimálisra csökkentettük, ily módon a beavatkozás összköltségét is redukálni tudtuk. Ezt persze nem könnyű megoldani, hiszen az új technológiát igénylő műtéti apparátus jelentős finansziális terhet ró a fenntartóra, ami ráadásul csak hosszútávon térül meg.

– Sajnos akármilyen istenáldotta tehetség is egy sebész, ha nincsenek birtokában megfelelő high-tech eszközök, egyszerűen nem képes a legjobb eredményt produkálni – összegezte.

Az előadások végeztével a művészet is helyet kapott a Szalonban. **Fertőszögi Péter** *Csoportportré – mint új műfaj a XVII. századi holland művészetben* című előadása alkalmából most kivételesen nem hozott festményt, hiszen két **Rembrandtról** fog beszélni, ezeket pedig sajnos nem kaptuk kölcsön – mondta dr. Veres Gábor házigazdája.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Szentágothai János professzorra, az ország anatómia tanárára emlékeztek

Dr. Szentágothai János anatómus 1963 őszén vette át a Budapesti Orvostudományi Egyetem Anatómiai Intézetének igazgatását. Az ötven éves jubileum alkalmából október 25-én emléktáblát állítottak tiszteletére egykori lakóházánál, a Magyar Jakobinusok terén, majd az Anatómiai, Szövet-és Fejlődéstan Intézet munkatársai emlékeztek korábbi mesterükre az intézmény előadótermében.

Dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora köszöntőjében úgy fogalmazott: időben sajnos elválasztotta őket a sors, így tanítványa nem lehetett, bár egy-két szenzációs előadását meghallgathatta. Szellemissége viszont olyan mértékben sugárzik át az ő tanítványain, hogy nyugodtan mondhatom: a szellemi örökségből én is részesülök – fogalmazott. Kiemelte, elődeink nyomdokán járva nagyon fontos, hogy tovább tudjuk adni, amit megörököltünk az olyan géniuszoktól, mint amilyen Szentágothai János. – Valódi polihisztor volt, ráadásul megengedett magának a tantermekben olyasmit, amit nem akárcsak tehet meg: vicceket mondott, szórakoztatta, lenyűgözte hallgatóságát. Tőle meg lehetett tanulni tisztelni és szeretni az anatómiát – emelte ki.

– Nem mondhatnám, hogy megrendülés nélkül tudok itt állni önök előtt, hiszen ez a hely csaknem mindannyiunk számára, akik itt ülünk: a Szentágothai Intézet. Itt minden órá emlékeztek: a falak, a folyosók máig őrzik emlékét – mondta laudációjában dr. **Csillag András**, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet igazgatója.

A megemlékezésen levetítették Az emberi test című nyolcrészes anatómia kurzus 1978-ban forgatott első epizódját is, melyben Szentágothai prezentálta, hogyan érhető tetten az anatómiai tudás fejlődése a művészeti alkotásokon, a barlangrajzoktól a reneszánszon és **Leonardón** át **Picassóig**. A Magyar Televízió sorozatának köszönhetően vált ő az ország anatómia tanárává. A rendezvényen dr. **Réthelyi Miklós** professzor emeritus is kiemelte az ünneplést művészi érdeklődését: akvarelleket festett, amikor pedig utazott, vitte magával a festőblokkját, de közismert, hogy cikkeit is maga illusztrálta. Hozzátette: az irodalomban jártas volt és ezt megkövetelte a munkatársaitól is.

Réthelyi Miklós professzor így emlékezett: – Amikor Pécsről feljött Budapestre, másfél évig nem kapott lakást, így feleségével itt laktak az intézet igazgatói szobájában. Bármikor be lehetett hozzá menni, ráadásul irodája mindkét irányba állandóan nyitva volt, így ő mindent hallott, minden tiszttában volt és sok dologra reagált is. Hangsúlyozta: az ő vezetése alatt mindenki dolgozni akart, jól felszerelt laboratóriumok közt ez fantasztikus műhely volt. Végül magát Szentágothait idézte: *Az oktatáshoz való szenvedélyes kötődésem formált emberré. Legérdekesebb tudományos gondolataim sosem ötlöttek volna eszembe, ha nem próbáltam volna a bennem motoszkáló gondolataimat hallgatóimmal vagy fiatal munkatársaimmal megosztani. Az orvosi hivatás és az orvostudomány oktatójának hivatása a legszebb emberi hivatások egyike.*

Dr. Szentágothai János (1912-1994) orvos professzor, agykutató, Kossuth-díjas anatómus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Már a Pázmány Péter Tudományegyetem orvosi karán hallgatóként eltöltött évei alatt az anatómia tanszék munkatársa lett. Oktatási pályájának kezdetén új technikákat dolgozott ki a degeneráció kutatásával kapcsolatban, amivel a neuroanatómiában elismert szaktekintré vált. A Pécsi Orvostudományi Egyetem anatómiai tanszékének vezetőjeként a vesztibuláris rendszer és a neuroendokrinológia témakörével foglalkozott. Később, 1963-tól a Semmelweis Orvostudományi Egyetem anatómia tanszékét vezette, ahol elsősorban a kisagy- és nagyagykéreg működését kutatta, új irányokat megjelölő felfedezésével nemzetközi elismertségre tett szert. Emellett többek között kísérleti agykutatással, a gerincvelői és agytörzsi pályákkal és a reflexmechanizmusokkal kapcsolatosan is végzett vizsgálatokat. Vezetése alatt az intézetben folyó kutatómunka felerősödött, új kutatási irányokat jelölt ki, számos fiatal tudóst gyűjtött maga köré. Legismertebb tudományos munkája a **Kiss Ferenc**cel együtt készített – száznál is több kiadást megért – *Az ember anatómiájának atlasza* című tankönyv, melyet ő maga illusztrált és amelyet tizenhárom nyelvre lefordítottak.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A 70 éves Tomcsányi Teodórárt köszöntötték

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézetének munkatársai és egykori hallgatói professzorukat, dr. Tomcsányi Teodórárt, a pszichológiai tudományok kandidátusát köszöntötték 70. születésnapján, október 30-án.

Egyetemünk professor emeritájának, akinek nevéhez fűződik a mentálhigiéné, a lelkipogozó szakok kidolgozása, valamint a szociális munkás mesterképzés elindítása, az elmúlt évtizedekben karokon és egyetemeken átívelő karrierje során szinte folyamatosan valamilyen új körülményhez kellett adaptálnia – nyitotta az ünnepséget dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora. Hozzátette: ennek ellenére, vagy talán éppen ezért elévülhetetlen érdemeket szerzett az általa művelt szociális tudományterület szinte minden képzési szintjén.

A rektor felidézte: a képzés első igazi érdemi háttérét a Magyar Testnevelési Egyetem adta, ahol Tomcsányi Teodóra munkatársaival önálló tanszéket alapíthatott. Az egyetemi integráció során a tanszék a Semmelweis Egyetemhez került, ahol önálló szervezeti egység lett, majd megalakult a Mentálhigiéné Intézet, mely az Egészségügyi Közszolgálati Kar egyik meghatározó oszlopává vált. Beszélt arról is, hogy a mentálhigiénének és általában a szociális tudományterületeknek a doktori képzésbe való beemlése során sok értetlenséggel és elutasítással kellett számolnia. – A mentálhigiéné így is, ma már megállíthatatlan pályán halad előre. Ez nem is lehet másképp, ha arra gondolunk, hogy a testi és lelki egészség egyensúlya, e két terület oktatása egy egyetemen belül kell hogy megvalósuljon – hangsúlyozta.

Dr. Jelenits István piarista szerzetes azt emelte ki, hogy Tomcsányi Teodóra már akkor elkezdett a mélylélektannal foglalkozni, amikor ehhez még semmilyen intézményes háttér nem volt. Tanítványokat gyűjtött, közösséget formált, majd mindez ökömönikus jelleget öltött és a keresztény közösségeket e mögé állította a lelkileg megrendült emberek segítségével – emlékezett vissza a teológus. – Mi, akik mind jót akartunk tenni, itt megtanultuk, ezt hogyan lehet jól csinálni. Mindabban a világban, amit Dóra megteremtett, annyi gondoskodó fészekmeleg volt, hogy ebben még mi érdesebb lelkű papok is rátaláltunk saját érzéseinkre, legbelső vágyainkra. Megtanultuk, hogy a segítség arról szól, hogyan tudunk közelebb kerülni a realitáshoz – mondta az ünnepségen Pál Ferenc atya a 2800 itt végzett hallgató nevében.

Dr. Ittész Gábor docens bemutatta a legújabb intézeti kiadványt, melynek címe: *Cura Mentis – Salus Populi, Mentálhigiéné a társadalom szolgálatában, ünnepi kötet Tomcsányi Teodóra 70. születésnapjára*. Az este főszereplője számára meglepetés volt az ajándék, mint ahogy az *Embértárs* folyóirat ünnepi különszáma is. A két kiadvány együtt köszönti az ünnepeltet 670 oldalon, mintegy 1,6 millió leütés terjedelemben, 26 ábrával és 30 táblázattal, 6 országból 53 szerző 40 tanulmánya olvasható bennük – emelte ki dr. Ittész Gábor. A kiadványok szerkesztője kifejtette: a könyv négy nagy egysége az elméleti tudomány művelőjét, a gyakorló szakembert, a tanárt és a kutatót köszönti, míg az *Embértársban* összegyűjtött tanulmányok a mentálhigiéné széleskörű alkalmazási területeiből adnak ízelítőt.

– Annak idején úgy indultunk el, mint egy kötélváltó: tudtuk, hogy kockázatos – ismerte el az ünnepelt, majd hozzátette:

– 32 dossziém van, amire az van ráírva: harc. Ám most, ha visszagondolok a küzdelmekre, sikerekre és veszteségekre, mégis elégedett vagyok. Az volt a célunk, hogy a társadalom számára a lelkeseket, pedagógusokat és szociális munkásokat emberarcúvá tegyük. Végül így zárta a megemlékezést: az élethez tartozik, hogy megosszuk másokkal azt, amink van – fogalmazott.

A Párbeszéd Házában megrendezett ünnepség egyben díjátadó is volt: Áder János köztársasági elnök megbízásából Soltész Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium szociálpolitikáért felelős államtitkára több évtizedes oktatói tevékenységéért, valamint a lelki egészségvédelem tudományos kutatása terén elért eredményei elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje (polgári tagozat) kitüntetését adta át dr. Tomcsányi Teodóranak.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Semmelweis az UNESCO Világörökség listáján

Semmelweis Ignác a leghíresebb magyar és kétségtelenül a nemzetközi elismertségben az első között számon tartott orvostudós életműve az idei évben került fel az UNESCO Világörökség listájára.

A Baráti Kör e témát tűzte ki októberi programjára és felkérte azt a személyt, akinek oroszlanrésze volt a siker elérésében, dr. **Varga Benedeket**, a Semmelweis Múzeum, Könyvtár és Levéltár főigazgatóját és aki ennek kapcsán egy sikeres kiállítást szervezett a Semmelweis Múzeumban. A főigazgató: *A Semmelweis Ikon – Egy kiállítás gondolatai* címmel tartott briliáns előadást. Néhány gondolat: a kiállítás témaválasztásában legyen min-

dig kurrens, friss kutatásokra építő, interdiszciplináris. Vizuális megjelenítésével nyújtson esztétikai élményt a látogatóknak. Úgy tűnik. A Semmelweis kultusz jó példa jelen kiállítás aktualitására.

A kiállításnak, koncepcióját tekintve hármasszoros mondanivalója van: 1. a felfedezés jelentősége; 2. az 1880-as évek óta létező Semmelweis kultusz bemutatása; 3. korszerű, kritikai értelmezés. A kiállításon helyet kap Semmelweis alakjának megjelenítése az irodalomban, a művészetekben.

A főigazgató előadása során, diasorozatban elénk varázsolta a kiállítás tárgyi anyagát, a Rókus kórházi korabeli márványlapos boncoló asztalt, a vágó eszközöket, számos festményt, szoboralkotást, kispasztikát a nagy tudósról. A hallgatóság úgy érezte, mintha maga is ott lett volna a kiállítás falai között.

A kiállítás a Semmelweis Múzeumban november 24-én zárult. Ezt követően az anyag 2014-ben, Rómában a Magyar Akadémián, majd Párizsban az Unesco Centre-ben és Bécsben a Josephinum-ban kerül bemutatásra.

A másik előadást *A Semmelweis serleg – története röviden* címmel dr. **Monos Emil** professzor, a Baráti Kör elnöke tartotta.

Semmelweis Ignác, egyetemünk névadója, sokat beszélünk róla, de úgy érzem, hogy még mindig nem tudunk eleget, még mindig van új a nap alatt, miként ez a Semmelweis serleg is mutatja. Ismeretes, hogy a II. világháború után létesített Semmelweis díj és felkért Emlékelőadás egyetemünk legrangosabb kitüntetésé, de nem volt köztudott, hogy már 1906-ban a

Budapesti Orvosi Kaszinó határozatot hozott, hogy évente felkérjük a legkiválóbb orvost a Semmelweis serlegbeszéd megtartására, mely egyben alkalmat ad a nagy orvostudósról való megemlékezésre. A serlegavató beszédet 1907-ben **Taufer Vilmos** szülész-nőgyógyász professzor tartotta. Majd – a teljesség igénye nélkül – olyan személyiségek következtek, mint **Korányi Frigyes**, **Pertik Ottó**, **Bókay Árpád**, **Bókay János**, **Grósz Emil**.

1941-ig 25 beszéd hangzott el. A Semmelweis serlegbeszéd teljes történetét **Weil Emil** és **Domány Imre** 1947-ben megjelent kiadványa tekinti át.

Úgy érzem, a Baráti Kör októberi két kitűnő előadása nyomán ismereteink ismét gazdagodtak, ami sajnálatos, hogy minden kutatás ellenére a serleg a mai napig nem került napvilágra.

Dr. Donáth Tibor

Meghívó

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének

novemberi
rendezvényére

Szeptikus funkciózavarok neutrofil granulociták működésében

Kolonics Ferenc
egyetemi hallgató
(a Baráti Kör Kerpel díjasa, 2012)

*

Az én katedrám az Urológiai Klinikán (1997-2012)

Dr. Romics Imre
egyetemi tanár

A rendezvény ideje és helye:

2013. november 27., szerda 17 óra

Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem
(1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47. I. em.)

Dr. Turóczy Gergely
a Baráti Kör titkára

Dr. Sótonyi Péter Prof. emer.
a Baráti Kör alelnöke

Könyv- és filmbemutató a Semmelweis Szalonban

Őt könyv és egy film bemutatójára invitálta az érdeklődőket a Semmelweis Szalonba dr. Szél Ágoston és a Semmelweis Kiadó. A rektor köszöntőjében úgy fogalmazott: egy könyvbemutató önmagában is nagy esemény az egyetem számára, pláne ha egyszerre több könyvről van szó.

Elsőként a dr. Szende Béla és dr. Szabó Katalin által jegyzett, az *Ércnél is maradandóbb* című könyvről beszélt, amelyet különleges kiadványnak tart. A könyv két dolog közt teremt kapcsolatot: egy tudományos felfedezés és annak a felfedezője között, úgy, hogy a két név együtt jelenik meg, egyik a másikat erősíti – ismertette a rektor, aki emlékeztetett arra, hogy *eponimának* hívjuk az ilyen típusú szavakat, melyek általában szakkifejezések. Mint mondta, az orvosi irodalomban sok ilyen szerzőneves szakmai elnevezés van, amelyeknek a hallgatók nem mindig örülnek, de ő például annak idején nagyon praktikusnak, könnyebben megjegyezhetőnek tartotta ezeket. Kitért arra, a bemutatott könyv a magyar orvosok nevéhez fűződő eponimákat gyűjtötte össze: röviden bemutatja a felfedezők pályáját, a felfedezések lényegét.

Felidézte azt is, hogy amikor a kefelenyomatot elolvasta az előszó írásához, akkor eszébe jutott, hogy tudna még két olyan nevet hozzátenni a könyvhöz, akik nem szerepelnek az anyagban, de arra gondolt, hogy ezek majd az újabb kiadásba kerülnek be. Szende professzor azonban *kifogott rajta*, mert kibővítette az eredeti kéziratot, így neki is új előszót kellett írni. Javaslat alapján bekerült a könyvbe dr. Halász Béla és a *Halász-féle kés*, illetve dr. Palkovits Miklós és a *Palkovits-féle punch technika*. Remélem, hogy hamarosan újabb és újabb kiadások fognak megjelenni a könyvből, hiszen valószínűleg még sokan vannak, akikre büszkék lehetünk – tette hozzá.

A könyvet dr. Sótonyi Péter rektor emeritus lektorálta, aki a bemutatón kiemelte: a Semmelweis Kiadó a fennállása során immár sokadszor lepte meg az olvasókat. A művet hiánypótló bibliográfiának nevezte, és véleménye szerint a szerzők megvalósították azon szándékukat, hogy az olvasó számára a múlt, olykor méltánytalan feledésben elhalványuló tudományt formáló eredményei és a mögöttük húzódó személyek tényszerű, vonzóan és példértékűen kerüljenek bemutatásra. A könyv – mint mondta – kivételes és kiváltságos nemzedékekről szól. – Az üzenet egyértelmű: a múlt kötelez, mert a történelem tanít, irányt mutat, tanulságot nyújt – hangsúlyozta, hozzátéve: a mű valódi értékét abban látja, hogy tovább erősíti azt a tényt, miszerint hazánkban mindenkor voltak és vannak olyan kiváló teljesítményű emberek, akik képesek minden időben a kiemelkedő nemzetközi tudományos teljesítményre.

Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók! – kezdte beszédét dr. Szende Béla, aki elmondta, hogy ezek a szavak jártak a fejében, amíg a könyvön dolgozott, és ahogy a lapok teltek, egyre jobban igazat adott Zrínyi Miklósnak, a magyar orvoslás és orvostudomány vonatkozásában is. Ezután szerzőtársa, dr. Szabó Katalin érdemeit méltatta. – Munkánk a nagy és neves elődök előtti tisztelgés – hangoztatta.

Dr. Szende Béla azt mondta, nagy öröm számára, hogy a 49 orvos közül négyen ma is élnek: dr. Lóránd László professzor az Egyesült Államokban, hárman hazánkban: dr. Antalóczy Zoltán, dr. Halász Béla és dr. Palkovits Miklós professzor. – Ne feledkezünk meg azokról a kiemelkedő magyar orvosokról sem, akiknek a nevét nem hordozza valamely alkotásuk, de munkájuk eredménye emelte a magyar orvostudomány jó hírét. Tisztelet illeti azt a több százezer névtelen orvost, akinek szakszerű és önfeláldozó betegellátó munkája lehetővé tette, hogy az orvostársada-

lom minden időben kitermelje a maga kutatóit, újítóit, feltalálóit. Róluk a tisztességet, a helytállást, a betegek szeretetét és a megbízható szakmai tudást lehetne elnevezni – jelentette ki.

Dr. Szél Ágoston ezt követően a dr. Cserhádi Imrét, a dr. Szollár Lajost, a dr. Szirmai Imrét és a dr. Tulassay Zsoltot bemutató könyvekről beszélt. Emlékeztetett arra, hogy a sorozatnak korábban *Titoknyitogató* volt a neve, de megújulása után a *Katedra mesterei* elnevezéssel folytatódik. Ezzel összefüggésben leszögezte: az egyetem egyik legfontosabb értéke a hagyomány, az egyetem szellemi öröksége, felmutatható értéke. Kiemelte dr. Tancos László szerepét, aki már nemcsak a sorozat kiadója, hanem a riportok készítője is.

Dr. Tancos László szólt arról, hogy Karáth Zitával eddig 36 portréfilmet készítettek, melyek eddig csak DVD-n voltak elérhetőek, de januártól a Semmelweis Kiadó oldaláról letölthetőek lesznek. A rendezvény vetítéssel zárult, az érdeklődők dr. Cserhádi Imre, dr. Szollár Lajos, dr. Szirmai Imre és dr. Tulassay Zsolt gondolatait nézhették meg egy közös filmben.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Fény és Árnyék – Atlasz Gábor kiállítása a Semmelweis Szalonban

Atlasz Gábort bár festőművészként aposztrofálták, de ez a mostani Semmelweis Szalon tulajdonképpen egy sokarcú művészt mutat be. Vendégünk úgy látszik, egy reneszánsz személyiség, pedig már a 21. században vagyunk, egy modern világvárosban. Ritka, hogy egy festőművész mozgásszínházzal is foglalkozik – ezekkel a szavakkal konferálta fel dr. **Tímár József** rektorhelyettes Atlasz Gábor Fény és Árnyék című kiállítását a Semmelweis Szalonban.

Dr. Tímár József köszöntője után a szalon résztvevői felállva emlékeztek meg a nemrégiben elhunyt **Vukán Györgyről**, aki gyakori szereplője volt a szalon rendezvényeknek.

A kiállítást **Sediánszky Nóra** dramaturg nyitotta meg, aki egyben a festőművész közeli barátja. Elmondta, valóban egy reneszánsz emberről van szó, aki egyedülálló tünény korunkban, nemcsak azért mert magas szinten foglalkozik mindennel, amit csinál, hanem mert különleges érzékenységgel képes beleköltözni az emberek, a művész partnerek lelkébe, testébe, gondolkodásába. Atlasz Gábor életműve unikumnak számít abból a szempontból, hogy figurális festő, nagyon fontos

sak a képein a különböző személyiségek, figurák, emberalakok. Sediánszky Nóra a festőművész képeivel kapcsolatban kiemelte: Atlasz Gábor képeinek egyik nagy varázsa, hogy több kor tudatát képes szintézissé emelni színeiben és formákban egyaránt, ezáltal képeivel hihetetlen mértékben lehet utazni korok, művé-

szetek, költőiségek és gondolkodások között. A dramaturg szerint nagyon varázstalanított közegben élünk, az uralkodó irányzatok próbálják a mágiát, azt a transzcendentális gondolatot tagadni, ami nélkül az egész világ nem jöhetett volna létre. Atlasz Gábor festőművész egész alkotói munkásságának egy izgalmas szelete, hogy ezt a fajta transzcendenciát, ezt a mágiát egy nagyon erős hús-vér érzékiséggel kombinálva visszavezeti a mi világunkba – fogalmazott Sediánszky Nóra.

A megnyitóhoz kapcsolódó beszélgetésből kiderült, a művész sokáig csak enteriort festett, emberi alakot nem. A festőművész elmondta, mindig érdekes kérdés, hogy hogyan kell megfesteni az embert, az összes korszak megfogalmazta a saját emberét. Atlasz Gábor képeinek gyakori szereplői a sötét figurák, amelyek jelentése szimbolikus, a mindannyiunkban benne rejlő elbukás lehetőségét szimbolizálják. De ezt rögtön párhuzamba is állítja a fényel, hiszen az emberben ott van a megtisztulás, a fejlődés lehetősége is. A kiállítás címe is erre utal, fény és árnyék: az élet teljessége, egyik sem létezhet a másik nélkül.

Egy másik nagyon jelentős motívum, ami visszaköszön a festőművész újabb képein: a pénz. Ennek oka, hogy az alkotó szerint sok mindent elindít a pénz, az érték szó fogalma, azzal, hogy ezt a képein megjeleníti, azt szeretné elérni, hogy gondolkozzunk ezekről.

Atlasz Gábor hangsúlyozta: vannak dolgok, amit csak festéssel szabad elmondani. A képek mindig sugároznak valamit és mi, szemlélők pedig fogjuk ezeket a jeleket az eszünkkel, szívünkkel, illetve a lelkünkkel. Színeikkel képes az ember hideget és meleget teremteni.

Atlasz Gábor a beszélgetés végén – ismét bizonyítva, hogy mennyi művészeti ágban otthon van – zongorán játszott egy darabot.

Kiss-Bódi Bernadett

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Megjelent az Orvosképzés folyóirat legújabb száma:

GYERMEKGYÓGYÁSZAT

Orvosképzés – A graduális és posztgraduális képzés folyóirata.

A folyóirat lapszámai e-folyóiratként letölthetők a Semmelweis Kiadó honlapjáról:

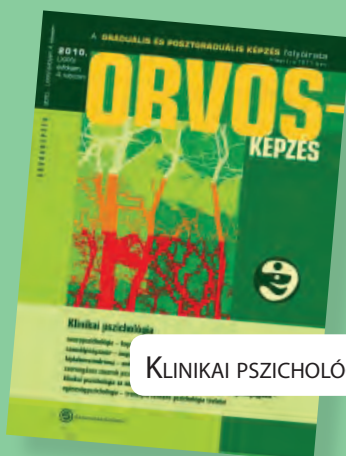
www.semmelweiskiado.hu/folyoiratok/

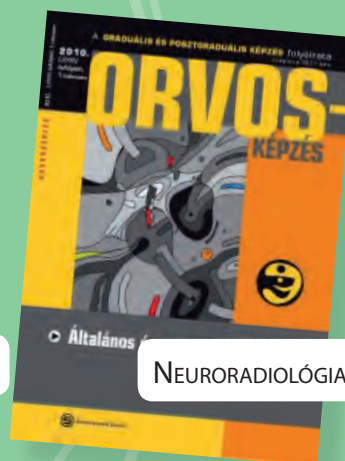
Az orvostudomány különböző szakterületeivel foglalkozó, korábbi Orvosképzés lapszámok:

SZEMÉSZET

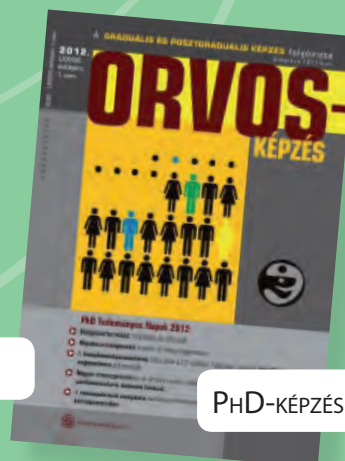
KLINIKAI PSZICHOLÓGIA

ÁLTALÁNOS NEURORADIOLÓGIA

KARDIOLÓGIA

PHD-KÉPZÉS

Hamarosan megjelenik a folyóirat Urológia témával foglalkozó tematikus száma!

www.semmelweiskiado.hu

Megjelent Schultheisz Emil legújabb kötete:

Schultheisz Emil

LEIBNIZ ÉS A MEDICINA

Leibniz és a medicina

LEIBNIZ HATÁSA A MEDICINÁRA

Azt, hogy a 18. század orvosaira milyen benyomást tett, gondolkodásukra és az orvosi teóriákra milyen nagy befolyást gyakorolt Leibniz, különösen jól mutatják Hallernek Leibniz filozófiájára vonatkozó közvetlen megjegyzései. Albrecht von Haller (1708-1777) a felvilágosodás korának egyik legjelesebb orvosa, botanikus, költő, természettudós és politikus volt, akinek véleménye egész Európa számára mértékül szolgált. Nos, Haller már fiatal korában így ír Leibnizről: „Leibniz joggal tekinthető századunk zsenijének. Matematikus, filozófus, történész a tudománya minden ágában az emberi gondolkodás egyéni művelője... olyan rendszerező elmével megáldva, amelyet az ég csak kevés nagy embernek ad, a logika és a metafizika mély ismeretének birtokában van, hatalmas olvasottsága a skolasztika, a filozófia, s minden ismeret egyesítését jelenti”. S mindez megjelenik orvosi írásaiban.

A Semmelweis Egyetem rektora és a Semmelweis Kiadó szeretettel meghívja Önt és barátait a Semmelweis Szalonba (Budapest, 1085 Üllői út 26.) 2013. december 4-én szerdán 16 órára Schultheisz Emil Leibniz és a medicina c. könyvének bemutatójára. A rendezvényen dr. Szél Ágoston rektor köszöntője után dr. Sótonyi Péter rector emeritus, dr. Magyar László András szerkesztő és dr. Szirmai Imre professor emeritus beszélget a szerzővel. Töltsünk együtt egy kellemes órát!

Megvásárolható könyvesboltjainkban vagy megrendelhető a Semmelweis Kiadó honlapjáról.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56141
Nyitvatartási idő: H-P: 9-16 óra
info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT

1094 Budapest,
Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitvatartási idő: H: 11-13 óra,
K-P: 8:30-13 óra

Keress minket a facebookon is!

<https://www.facebook.com/semmelweis.kiado>

www.semmelweiskiado.hu